DÖNEM : 3 TOPLANTI : 2

MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT: 15

121 nci Birleşim

28 . 6 . 1971 Pazartesi

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	2
II - GELEN KÂĞITLAR	3
III - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI	3
1. — Adalet Bakanı İsmail Arar'ın, Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, geçen birleşimde Parlömanterlerin yasama dokunulmazlığı ile ilgili konuşmasına cevabı.	3:4
2. — Bursa Milletvekili Ahmet Dallı'nın vefat ettiğine dair Başbakanlık tezkeresi. (3/580)	4
3. — Yüksek Hâkimler Kuruluna üye seçimi.	4
4. — Anayasa Mahkemesine üye seçimi.	4
IV - GÖRÜŞÜLEN İŞLER	5
1. — 28 . 2 . 1971 gün ve 1376 sayılı 1971 yılı Bütçe Kanununda değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi (Millet Meclisi 2/511, Cumhuriyet Senatosu 2/314) (S. Sayısı : 344),	5,44:47
2. — Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi : 2/517; Cumhuriyet Senatosu 2/315) (Millet Meclisi S. Sayısı : 365; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1568)	5,48:51
3. — 27 . 7 . 1967 tarih ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesi hakkında kanun tasarısı ile, Cumhuriyet Senatosu Malatya Üyesi Hamdi Özer'in, Konya Milletvekili İhsan Kabadayı ve Kastamonu Milletvekili Hasan Tosyalı'nın, Cumhuriyet Senatosu Bursa Üyesi Saffet Ural'ın, Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın ve Sakarya Milletvekili Yaşar Bir'in 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Ka-	

Sayfa

nununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bâzı maddelerine fıkralar eklenmesi hakkında kanun teklifleri ve Millî Savunma, Maliye ve Plân komisyonlarından seçilen 5 er üyeden kurulu 46 No. lu Geçici Komisyon raporu (1/479, 2/10, 2/128, 2/243, 2/335, 2/336) (S. Sayısı : 364) 5,52:55

4. — Trabzon Milletvekili Ahmet Şener ve 9 arkadaşının, Türkiye Çay İşletmeleri Kurumu kanunu teklifi ve Ticaret, Maliye, Tarım ve Plân komisyonlarından seçilen 4 er üyeden kurulu 12 numaralı Geçici Komisyon raporu (2/36) (S. Sayısı : 203 ve 203 e 1 nci ek) 5,42:56:59

5. — Köy İşleri Bakanlığı kuruluş ve görevleri hakkında kanun tasarısı ve Köy İşleri ve Plân komisyonlarından 8 er üyeden kurulu 19 No. lu Geçici Komisyon raporu (1/310) (S. Sayısı : 311) 42:43

I - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Antalya Milletvekili İhsan Ataöv, Adalet Bakanının basında ve TRT de yayınlanan ve Zonguldak Milletvekili Bülent Ecevit'in yasama dokunulmazlığı ile ilgili beyanına,

Ankara Milletvekili Kemal Ataman, Güney Afrika'ya kaçırılan Türk kadınları hakkında Hürriyet Gazetesinde yayınlanan yazılara ve Maraş Milletvekili İbrahim Öztürk'de, devamlı olarak artan hayat pahalılığı ve Türk ekonomisinin genel durumuna dair gündem dışı birer demeçte bulundular.

Yüksek Hâkimler Kurulu ile Anayasa Mahkemesinse üye seçimlerinin ertelenmesine dair gruplar başkanvekillerinin önergesi kabul olundu.

28 . 2 . 1971 gün ve 1376 sayılı 1971 yılı Bütçe Kanununda ve,

Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifleri tekrar açık oya sunuldu ise de, oyların ayrımının birleşim sonunda açıklanan sonuçlarına göre çoğunluğun sağlanamadığı, oylamaların tekrarlanacağı bildirildi.

27 . 7 . 1967 tarih ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesi hakkında kanun tasarısının maddeleri kabul olundu ve tümü açık oya sunuldu ise de, oyların ayrımı sonunda çoğunluğun sağlanamadığı, oylamanın tekrarlanacağı bildirildi.

Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 12 . 2 . 1963 tarihli 172 sayılı Kanunla değişik 69 ncu maddesinin (b) bendinin 3 ncü fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı, öncelik ve ivedilikle görüşülerek, kabul olundu.

Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu arasında bir ortaklık yaratan anlaşmaya ekli «Geçici Protokol» ün birinci maddesi uyarınca 23 Kasım 1970 tarihinde Brüksel'de imzalanmış olan Katma Protokol ve ekleri ile malî protokol, Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu yetki alanına giren maddelerle ilgili Anlaşma ve son senetin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısının öncelik ve ivedilikle görüşülmesi kabul edildi.

28 . 6 . 1971 Pazartesi günü saat 15,00 te toplanılmak üzere Birleşime saat 18,12 de son verildi.

Başkan	Kâtip
Başkanvekili	Çankırı
Talât Köseoğlu	*Nuri Çelik Yazıcıoğlu*

Kâtip
Ordu
Memduh Ekşi

SORULAR

Yazılı soru

1. — Erzurum Milletvekili Giyasettin Karaca'nın, Erzurum ili Ovacık bucağından bir şahsa İstiklâl Madalyası verilip verilmediğine dair yazılı soru önergesi, Millî Savunma Bakanlığına gönderilmiştir. (7/622)

II - GELEN KÂĞITLAR

Tasarı

1. — Van Gölünün İşletmesinin Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğüne devri ve bu Genel Müdürlükçe işletilmesi hakkında kanun tasarısı. (1/492) (Ulaştırma ve Plân komisyonlarına)

Rapor

2. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Mebrure Aksoley'in, ellerinde sağlık muayene fişi bulunmıyan İstiklâl Madalyalı muharip gazilerle diğer bütün muharip gazilere Millî Savunma Bakanlığınca sağlık muayene fişi verilmesi hakkında kanun teklifi ve Millî Savunma Komisyonu raporu (2/301) (S. Sayısı : 372)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15,00

BAŞKAN — Başkanvekili Fikret Turhangil

KÂTİPLER : Kemal Ataman (Ankara), Şevket Doğan (Kayseri)

BAŞKAN — Millet Meclisinin 121 nci Birleşimini açıyorum.

Çoğunluğumuz vardır. Müzakerelere başlıyoruz.

III — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Adalet Bakanı İsmail Arar'ın, Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, geçen birleşimde Parlömanterlerin yasama dokunulmazlığı ile ilgili konuşmasına cevabı

BAŞKAN — Sayın Adalet Bakanı İsmail Arar, gündem dışı konuşmak üzere buyurun.

ADALET BAKANI İSMAİL ARAR (İstanbul) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Antalya Milletvekili Sayın İhsan Ataöv'ün geçen birleşimde Parlömanterlerin dokunulmazlığı konusunda gazetelerde çıkan bir haber hakkında gündem dışı yaptığı konuşmaları sırasında, bendenize tevcih buyurmuş oldukları sualleri cevaplandırmak amaciyle huzurunuza gelmiş bulunuyorum.

Tamamen kanun çerçevesinde yapılan bir işlemin yanlış kıymetlendirilmesinin önlenmesi maksadiyle, evvelemirde, bir hususa değinmekte fayda mülâhaza etmekteyim;

Bilindiği üzere, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin yasama dokunulmazlıklarının kaldırılıp kaldırılmamasına mahal olup olmadığına karar verilmek üzere Cumhuriyet savcılıklarınca gönderilen dosyalar ile takibat icrası Adalet Bakanlığının iznine bağlı suçlardan dolayı gönderilen dosyalar üzerinde Bakanlıkça yapılan işlemleri birbirinden ayırmak gerekmektedir.

Birinci halde; hiçbir tasarrufta bulunulmadan, adlî mercilerce hazırlanan dosyalar, Bakanlık aracılığı ile merciine, yani Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmaktadır.

İzne bağlı suçlarda ise; Türk Ceza Kanununun 160 ncı maddesinin âmir hükmü gereğince, ilgili hakkında kovuşturma yapılmasına izin verilmekte veya verilmemektedir.

Hakaret suçlarında, suçlular hakkında kovuşturma yapılabilmesini, tecavüze uğrıyanların şikâyetine bağlı tutan bugünkü ceza kanunları, hakaret suçlarından dolayı Cumhuriyet savcılarının doğrudan doğruya kamu dâvasını açabilmeleri yetkişini sınırlıyarak, bu gibi hallerde kamu dâvasının açılmasını müracaat ve şikâyete tabi tutmuş, bâzı makam ve mercilere karşı vâkı hakaret suçlarından dolayı da dâva açılmasını Adalet Bakanının iznine bağlamıştır. Ceza Kanunumuzda da bu sistem kabul edilmiştir.

Bu kısa açıklamadan sonra, Sayın Bülent Ecevit hakkında Ankara Cumhuriyet Savcılığınca düzenlenen soruşturma evrakı üzerine Adalet Bakanlığınca yapılan işleme geliyorum.

Sayın Ecevit'in 21 Mart 1971 günü yaptıkları basın toplantısının, aynı gün Türkiye radyolarının 19,00 haber bülteninde yayınlanması ve Ankara Televizyonunda aynı tarihteki röportaj üzerine Ankara Cumhuriyet Savcılığınca yapılan soruşturma sonunda düzenlenen hazırlık evrakı, Türk Ceza Kanununun 158 ve 159 ncu maddeleri gereğince takibat icrasına izin verilip verilmemesinin takdiri için Bakanlığıma gönderilmiştir.

İlgili dairesince de incelenen evrak münderecatına göre, Türk Ceza Kanununun 160 ncı maddesi gereğince takibat icrasına izin verilmemiş ve ilgili Cumhuriyet Savcılığınca da takipsizlik kararı verilmiştir.

Bu itibarla, usul ve kanun hükümlerine tamamen uygun ve bugüne kadar yapılagelmekte olan tatbikattan bir ayrılık arz etmiyen bu işlemi politik mülâhazalara isnadettirmeye imkân yoktur.

Diğer taraftan, takdir buyurulur ki, gerek Türk Ceza Kanunu ve gerekse Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu ile görev ve yetkileri kesin olarak tesbit edilmiş bulunan Adalet Bakanının, Cumhuriyet savcılarının başladığı bir tahkikatı durdurma yetkisine sahibolmadığı gibi, adalete intikal etmiş bir konu ile Yüce Meclis arasında baraj vazifesi görmesi de elbette ki, söz konusu değildir.

Durumu, kamu oyunda hâsıl olabilecek her hangi bir yanlış anlaşılmayı önlemek için açıkça arz etmeyi vazife bildim. En derin saygılarımı sunarım. (C. H. P. sıralarından, alkışlar)

BAŞKAN — Bir hususu arz edeceğim; üç açık oyumuz vardır. Sayın milletvekillerinin Genel Kurul salonundan ayrılmamalarını istirham edeceğim.

2. — Bursa Milletvekili Ahmet Dallı'nın vefat ettiğine dair Başbakanlık tezkeresi (3/580)

BAŞKAN — Başbakanlığın bir sunuşu vardır, okutuyorum :

Millet Meclisi Başkanlığına

Bursa Milletvekili Ahmet Dallı'nın Londra'da London Clinic'te total gastroctomi ve direkt oesophago - jejunal anastomosis ameliyatından sonra, toksit hepatit ve kollaps'tan komaya girerek 22 Mayıs 1971 günü vefat ettiği, Dışişleri Bakanlığının işarına atfen İçişleri Bakanlığının 21 . 6 . 1971 tarihli ve 3.23302/64 - 5643 sayılı tezkeresiyle bildirilmiştir.

Teessürle arz ederim.

Prof. Dr. Nihat Erim
Başbakan

BAŞKAN — Genel Kurulun bilgilerine arz edilmiştir.

Bursa Milletvekili merhum Ahmet Dallı'nın mânevi huzurunda Meclisi bir dakikalık ihtiram sükûtuna davet ediyorum, efendim.

(Bir dakika saygı duruşu yapıldı.)

3. — Yüksek Hâkimler Kuruluna üye seçimi

4. — Anayasa Mahkemesine üye seçimi

BAŞKAN — Yapılan mütaaddit seçimlerde oyların dağılması karşısında, Yüksek Hâkimler Kurulunun münhal üyelikleriyle yedek üyeliklerine ve Anayasa Mahkemesi üyeliğine yapılacak seçimden bir sonuç alınamıyacağına Başkanlıkça kanaat getirilmiş bulunduğu cihetle seçimin ertelenmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

IV — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — 28 . 2 . 1971 gün ve 1376 sayılı 1971 yılı Bütçe Kanununda değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi (Millet Meclisi 2/511, Cumhuriyet Senatosu 2/314) (S. Sayısı : 344)

2. — Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde dağişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair C. Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi 2/517; C. Senatosu 2/315) (M. Meclisi S. Sayısı : 365) (C. Senatosu S. Sayısı : 1568)

3. — 27 . 7 . 1967 tarih ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesi hakkında kanun tasarısı ile, C. Senatosu Malatya Üyesi Hamdi Özer'in, Konya Milletvekili İhsan Kabadayı ve Kastamonu Milletvekili Hasan Tosyalı'nın, C. Senatosu Bursa Üyesi Saffet Ural'ın, Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın ve Sakarya Milletvekili Yaşar Bir'in, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bâzı maddelerine fıkralar eklenmesi hakkında kanun teklifleri ve Millî Savunma, Maliye ve Plân komisyonlarından seçilen 5 er üyeden kurulu 46 No. lu Geçici Komisyon raporu (1/479, 2/10, 2/128, 2/243, 2/335, 2/336) (S. Sayısı : 364)

BAŞKAN — Gündemimizdeki bu üç aded açık oylama işlemleri, küreler gezdirilmek suretiyle yapılacaktır. Sayın milletvekillerinin oylarını kullanmalarını istirham edeceğim. Bilâhara küreler kürsünün üzerine konulacaktır.

4. — Trabzon Milletvekili Ahmet Şener ve 9 arkadaşının, Türkiye Çay İşletmeleri Kurumu kanunu teklifi ve Ticaret, Maliye, Tarım ve Plân komisyonlarından seçilen 4 er üyeden kurulu 12 numaralı Geçici Komisyon raporu (2/36) (S. Sayısı : 203 ve 203 e 1 nci ek)

BAŞKAN — Çay Kanununun müzakeresine geçiyoruz.

Hükümet ve Komisyon yerlerini alsınlar efendim.

Tümü üzerinde Sayın Güven, Sayın Albayrak, Sayın Şener, Sayın Türkmenoğlu, Sayın Köseoğlu söz almış bulunmaktadırlar.

Şu anda söz almış bulunan sayın üyeleri de arz ediyorum :

Sayın Sabahattin Savcı, Sayın Mustafa Rona, Sayın Sami Kumbasar, Sayın Ekrem Kangal.

SAMİ KUMBASAR (Rize) — Grup adına söz istiyorum efendim.

MUSTAFA RONA (Artvin) — Ben de grup adına söz istiyorum efendim.

BAŞKAN — Şayet şahsınız adına konuşacak iseniz, Sayın Sabahattin Savcı'dan sonrasınız Sayın Rona.

Söz, ikinci kez Cumhuriyet Halk Partisi Grupu adına Sayın Sami Kumbasar'dadır, buyurunuz efendim.

C. H. P. GRUPU ADINA SAMİ KUMBASAR (Rize) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri :

Türkiye'de ilk kez 1892 yılında çay yetiştirilme teşebbüsüne başlanmış, fakat bu teşebbüs akim kalınca 1924 senesinde - Cumhuriyetin kuruluşundan sonra - tekrar bir faaliyet sahasına girişilmiştir. Girişilen bu iki teşebbüs de ciddî safhada olmayıp, ilk teşebbüs 1939 yılında başlanan teşebbüs olup ve halen mevcut hale getirilen çay işletmeciliği o yılların mahsulü ile başlamıştır.

Doğu - Karadeniz Bölgesinin, merkezi Rize olmak şartiyle Trabzon, Giresun, Ordu ve Artvin vilâyetlerimizde bu mahsul yetişmektedir. Doğu - Karadenizin cesur, çalışkan ve bilgili insanları elinde çay, Cumhuriyet devrinin en büyük eseri olmuştur. Rize'de başlayan çay ziraati ve sanayii, Trabzon, Artvin, Ordu ve Giresun illerine süratle yayılmıştır. Dünyada sudan sonra kullanılan gıda maddesi çaydır. 2 000 metre yükseklikteki vatandaşımızın sofrasından tutun da, bardağı 5 liraya kadar satılan lüks gazino ve kıraathanelerde bu gıda maddemiz kullanılmaktadır.

Avrupa'ya en yakın olan çay alanı Türkiye'dir; nakliyede de en avantajlı durumda olan Türkiye'dir. 1949 da Londra'da yapılan tahlillerde çayımızın Darjelink ve Seylan çayları arasında olduğu, bizzat o zamanki çay mütehassısı Mennel tarafından tesbit edilmiş ve bir raporla bildirilmiştir. Bu kadar üstün vasıfları

olmasına rağmen, maalesef şimdiye kadar iç ve dış pazarlara dayanmak suretiyle ilmî esaslara dayanan millî bir çay politikası tesbit etmiş durumda değiliz. Memleketimizde tarımsal, sosyal ve ekonomik alanda çay mahsulünün önemi herkesçe bilinmesine rağmen, bu kıymetli mahsulümüzün yıllardır uğradığı ihmal dolayısiyle bilhassa dış pazarlarda tutunamamış ve rakiplerimizle mücadeleye girişememiştir. Ayrıca, iç pazarlarda Tekelin bu mahsulüne rağbet azalmış ve dışarıdan yurdumuza sokulan kaçak çaylar daha fazla rağbet görmeye başlamıştır.

Şimdiye kadar çayın kalitesiz oluşu müstahsıla yüklenmiştir. Bu seneki çay alımları göstermiştir ki, müstahsıldaki kabahat azdır ve hemen hemen yok denecek kadardır. Esas, fabrikasyon hataları, fabrika eksiklikleri ve diğer maniplâsyon hataları çayın kalitesiz oluşuna tesir etmektedir.

Bu sene çay alımları, bizzat Bakanlığın uğraşması suretiyle kısmen o civardaki elemanların bir ay kurs görmeleri, eksperlerin de belli bir kıstasa tabi tutulmak suretiyle işe alınmaları ve bir ay gibi uzun bir zamanda bu işlerle uğraşmaları ve ayrıca belli askerî birliklerimiz ile komandolarımızın, bizzat vatandaşın kötü çay vermemesi için o civarda dolaştırılmaları suretiyle vatandaştan evsafa uygun çay alınmıştır. Ama, maalesef görülmüştür ki, evsafa uygun çay alınmasına rağmen yine fabrikalar ellerindeki çayı işliyememiştir. Hepinizin gazetelerde takibettiğiniz gibi, çaylarımızın mühim bir kısmı yine gübre haline gelip, vatandaşın içinin sızlamasına rağmen denize dökülmektedir.

Şimdi, Devletin elinde demir, çimento ve makina aksamını yapabilen - Makina Kimyada yapılabilen - fabrikaların mevcudolmasına rağmen, bu çay fabrikalarının yapılmaması - dışarıya döviz vermemek suretiyle de yapılmaması - esef vericidir. Çaya belli bir veçhe vermek, artık şart haline gelmiştir. Onun için bu kanunun çıkmasında hepimizin yardımcı olmasını temenni ederim. Zamanınızı almamak için tümü üzerindeki mâruzatıma burada nihayet veriyorum. Maddeler üzerindeki görüşlerimizi bilâhara arz edeceğim.

Hepinize saygılar sunarım. (C. H. P. sıralarından alkışlar.)

BAŞKAN — Adalet Partisi Grupu adına Sayın Rona, buyurunuz.

A. P. GRUPU ADINA MUSTAFA RONA (Artvin) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

Çayın çeşitli hususları hakkında geçen oturumda birçok arkadaşlar kıymetli fikirlerini ifade ettiler. Ben mümkün olduğu kadar, söylenenleri tekrar etmemeye çalışacağım. Ancak, hemen şunu ifade edeyim ki, hergün hepimizi ve dünyada hemen herkesi yakından ilgilendiren çayın, güzel Türkiye'mizin yalnız bir bölgesinde de olsa, yetişmesini bir nimet telâkki etmemiz ve bunun dünyada - ki şartlar müsaittir - en iyi kaliteyi temin edebilecek şekilde işlenmesi ve piyasaya arzı hususunda bütün gayretlerimizi sarf etmeliyiz.

Çay bitkisi, Türkiye'mizin nüfusunun kesif olarak toplandığı ve buna mukabil arazinin en sarp ve dar olduğu, geçim imkânları mahdut bulunan Karadeniz'in Doğu kısımlarında Artvin'in Arhavi, Hopa, Borçka ilçelerinde, Rize bölgesinde ve Trabzon'un Of, Sürmene yörelerinde yetişmektedir. Çay ziraatine elverişli olan bu mıntakalardaki arazilerde, karayemiş, böğürtlen ve kereste yapımına müsaidolmıyan, hattâ kömüründen dahi istifade edilemiyen «kızılağaç» türünden ağaç ve açaççıklar yerine çay fidanı dikilmiş; bunun sayesinde çalışkan olan bu bölge halkından çay ziraati yapanlar, bugün çok şüşkür hem kalkındırılmışlar ve hem de memleketimizi döviz sarfından kurtararak, döviz girmesini sağlıyacak bir duruma getirmişlerdir.

Çay, bize Batum'dan 1921 de getirtilerek, tecrübe mahiyetinde Rize bölgesinde yetiştirilmeye çalışılmış ve iyi neticeler alınmıştır. 1924 yılında 407 sayılı Çay Kanunu çıkarılmıştır. Bölgede çay kurutma atelyelerinin kurulmaması, çay terbiyesinin iptidai usullerle el ile yapılması ve bunun da çok müşkül olması, aynı zamanda halkın bu hususta yeterli bilgiye sahibolmaması ve diğer taraftan kuru çayın alım ve satım işlerinin iyi tanzim edilememesi yüzünden, çay ziraati 1924 senesine kadar bir gelişme gösterememiştir. Halbuki 1924 te, bu bölgede yetişen çayların tetkiki ve kimyevi analizleri yapılmış, Çin ve Hindistan çaylarına muadil olduğu meydana çıkmıştı. 1940 senesinde

3788 sayılı Kanun ile çay bahçeleri toplamının 30 000 dekar olması ve bu miktarı buluncaya kadar da, Ziraat Bankasından faizsiz para verilmesi temin edilmişti. Çaya ve çay bahçesine olan ihtiyaç artmıştı.

Çay, uzun bir emek ve fedakârlık istiyen, toplandıktan sonra işlenmesi kısa zamanı gerektiren bir bitkidir. Dikiminden, ortalama 5 sene sonra mahsul alınır. Bunun için, 1951 de 5748 sayılı Kanunla çay bahçelerine 35 000 dekar ilâve edilerek 65 000 dekara yükselmesi kanunlaştırılmış, bahçelerin alanı yüzde 100 ün üstüne artırılmıştı. Bilâhara çıkan kanunlarla bu saha daha genişletilmiş, modern fabrikalar kurulmuş, çay alım yerleri açılmış, çay ziraatiyle uğraşanlara maddi yardımlar sağlanmıştır. Halk çayın para ettiğini anlayınca, çay fidanı ekimine önem vermeye başlamış ve bugünkü duruma ulaşılmıştır.

Yapılan tecrübelerle sabit olduğu gibi, iklimi ve toprağı en nefis çay yetiştirmeye müsaidolan bu bölgenin çaylarının kalitesi muhtelif sebeplerden dolayı maalesef arzu edilen seviye ve kaliteye ulaşamamış ve dünya piyasasında yerini bulamamıştır.

Değerli milletvekilleri, şimdiye kadar Gümrük ve Tekel Bakanlığına bağlı Tekel Genel Müdürlüğünde bir Şube Müdürlüğü halinde idare edilmekte olan bu müessesenin idaresinde bir değişiklik yapılma zarureti doğmuş bulunuyor.

Değerli arkadaşlarım, aynı zamanda Tekel Genel Müdürünün çay, kahve, içki, tütün gibi çok önemli maddeler üzerinde ihtısas sahibi olması çok güç bir husustur. Diğer taraftan da, bunların bir umum müdürlüğü ve umum müdürü yüklü hale getireceği aşikârdır.

Çay kalitesinin daha iyi olması ve müstahsıl ile fabrika arasındaki münasebetlerin daha iyi olması ve müstahsıl ile fabrika arasındaki münasebetlerin daha iyi düzenlenebilmesi için çay işletmesinin Tekel Genel Müdürlüğünden ayrılması ve ayrı bir teşekkül, Kamu İktisadi Devlet Teşekkülü haline gelmesinin daha uygun olacağı kanaatindeyim.

Kamu İktisadi Devlet Teşekkülü olması, memleketimize döviz sağlıyacak olan bu değerli Müessesede rahatlık uyandıracaktır. Katma bütçe statüsünde karışıklık oluyor, döner sermaye tahsis ediliyor. 1 yıl içindeki faaliyetler sonucu, masraflarını karşılamak için, işletmeye tahsis ediliyor, masraf çıktıktan sonra bakiye kalırsa, bu bakiye bütçeye varidat olarak kaydediliyor. Müessese aslında iktisadi, sınai işletme faaliyetinde bulunduğu halde hiçbir şekilde kâr sağlama görevi verilmemiş oluyor. Sabit kıymetleri Hazineye aidoluyor, kendisine aidolmuyor, hattâ amortisman dahi ayıramıyor. Bu bakımdan, maliyet kontrolu tesis edilememektedir.

Personel politikası açısından iktisadi işletmenin hareket serbestisine sahip değildir. Katma bütçeli bir daire oluşu ve tabi tutulduğu kısıtlayıcı birtakım hükümler açısından hareket serbestisine sahip değildir. Kendiliğinden uzun vâdeli bir yatırım inisiyatifi içinde olamıyor.

Gerçi İktisadi Devlet Teşekkülleri acaba çok mu iyi çalışıyor, denecektir. Bu da tartışılabilecek bir konudur, ama bu tereddüt, çayın İktisadi Devlet Teşekkülü olmasına mâni sayılamaz ve sayılmamalıdır. Katma bütçede de kalsa, İktisadi Devlet Teşekkülü de olsa personele, yönetici kadroya tatmin edici ücret verilmelidir. Müstahsılın da, doğrudan olmasa bile, dolaylı yoldan iştiraki sağlanırsa kendileri daha kaliteli çay istihsaline yardımcı olurlar. Bunun için gerçek anlamda bir kooperatifçiliğin kurulması faydalıdır. Ancak, bu, kolay bir mevzu değildir, zamanla belki olabilir.

Çay müstahsılını bilinçlendirmek ve kendi meselesine sahibolacak seviyeye gelmesini sağlamak lâzımdır. Çayın ihracat potansiyeli mevcuttur, bunu en iyi şekilde gerçekleştirmek, dış pazarları tatmin edici fiyat bakımından, kalite bakımından üstün evsaflı çay elde edilmesi için Çay İşletmesinin Tekel Genel Müdürlüğünden ayrılarak Gümrük ve Tekel Bakanlığına bağlı Kamu İktisadi Teşekkülü haline gelmesinin zaruret haline geldiği kanaatindeyiz.

Hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN — İki aded kifayeti müzakere takriri gelmiştir, okutuyorum :

Sayın Başkanlığa

Müzakerelerin kifayetini teklif ederim.

Saygılarımla.

Bursa
Kasım Önadım

Sayın Başkanlığa

Çay Kanununun tümü üzerinde 6 kişi konuşmuş, konu aydınlanmış bulunmaktadır. Tümü üzerindeki görüşmelerin kifayetini arz ederim.

Saygılarımla.

Burdur
Nadir Yavuzkan

BAŞKAN — Kifayeti müzakere takrirlerini oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Maddelere geçilmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

İvedilikle görüşülmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler Etmiyen... Kabul edilmiştir.

Türkiye Çay İşletmeleri Kurumu kanunu teklifi

Bölüm : 1
Genel hükümler

Hukukî bünye :

Madde 1. — Bu kanunla; Çay İşletmeleri Kurumu adında, tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesiyle sınırlı bir İktisadi Devlet Teşekkülü kurulmuştur.

Teşekkül, bu kanunla 440 sayılı Kanuna ve sözü geçen kanunların saklı tuttuğu hususlar dışında özel hukuk hükümlerine tabidir.

Merkezi Ankara'dadır. İlgili olduğu Bakanlık Tarım Bakanlığıdır.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek istiyen sayın üye? Buyurun sayın Köseoğlu.

SALİH ZEKİ KÖSEOĞLU (Rize) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri;

Türkiye Çay İşletmeleri Kurumu Kanununun 1 nci maddesinde iki noktada değişiklik yapılmasını uygun görmekteyiz.

Bunlardan birincisi, kurumun bağlı olduğu bakanlık mevzuudur. Kanunda bağlı olduğu bakanlık olarak «Tarım Bakanlığı» düşünülmüştür. Biz bunun «Gümrük ve Tekel Bakanlığı» olarak değiştirilmesini her bakımdan lüzumlu ve faydalı görmekteyiz. Bir kere, Kurum müstahsıla büyük ölçüde bir ödeme yapmak mecburiyeti ile karşı karşıyadır. Gümrük ve Tekel Bakanlığına bağlı olduğu takdirde, satışlar da Tekel Genel Müdürlüğü vasıtasiyle yapılacağına göre, ödeme kolaylığı meydana gelecektir. Müstahsıl için bu, çok önemli bir meseledir.

Ayrıca, Tarım Bakanlığına bağlanırsa, kurum Türkiye'nin bütün vilâyetlerinde, kazalarında, hattâ kasabalarında satış şubeleri açmak mecburiyeti ile karşı karşıya gelecektir, böylece kurum büyük ölçüde bir teşkilât kurma ve masraf içine girme mecburiyeti ile karşı karşıya kalacaktır. Bu itibarla, bu masrafların meydana gelmemesi için, tasarruf bakımından, gene Gümrük ve Tekel Bakanlığına bağlanması uygundur.

Ayrıca, çay mevzuu, bir ihraç mevzuu, mânası ve mahiyetini de taşımaktadır, bu da, Gümrük ve Tekel Bakanlığının mevzuuna giriyor.

Sonra, kaçakçılık mevzuu vardır. Bu husus da Gümrük ve Tekel Bakanlığı ile yakından ilgilidir. Bu arz ettiğim 4 sebep dolayısiyle kurumun, Gümrük ve Tekel Bakanlığına bağlanmasını icabettirmektedir.

İkinci olarak, değişiklik istediğim husus da şudur; kurumun merkezi «Ankara» olarak düşünülmüştür, biz merkezin «Rize» olmasını uygun görmekteyiz. Çünkü, çay ziraati çok dar bir şerit içinde yapılmaktadır. Arapkir'den Hopa'ya kadar 150 kilometre boyunda, en fazla 20 kilometre eninde bir şerit saha içinde çay ziraati yapılmaktadır. Böylece hiçbir ziraate benzememektedir ve çok dar bir sahaya teksif edilmiştir. Eğer kurumun merkezi «Rize» olursa sevk ve idare kolaylığı meydana gelecektir, merkeziyetçilik önlenecektir. «Ankara» olduğu takdirde daha geniş bir teşkilât kurma zarureti vardır. Bu sebeple de merkezinin «Rize» olmasını teklif ediyoruz ve bu iki nokta için birer değişiklik önergesi vermiş bulunuyoruz.

Muhterem üyelerin bu tekliflerimize iltifat etmelerini rica eder, Yüce Meclise saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Sayın Kumbasar.

SAMİ KUMBASAR (Rize) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

Çay kanunu teklifinin 1 nci maddesinin 3 ncü fıkrasındaki «..Merkezi Ankara'dır, ilgili olduğu Bakanlık Tarım Bakanlığıdır..» kısmının «Merkezi Rize'dir» olarak değiştirilmesini öneriyorum. Sebebi de şudur: Diğer İktisadi Devlet Teşekkülleri gibi, çay teşkilâtı, yaygın bir sahaya dağılmamıştır. Meselâ Şeker Fabrikaları Genel Müdürlüğüne bağlı Erzurum'da şeker fabrikası vardır, Alpullu'da şeker fabri-

kası vardır, Turhal'da şeker fabrikası vardır, Eskişehir'de şeker fabrikası vardır. Halbuki çay alânı Ordu'nun, hattâ Giresun'un Tirebolu sahilinden Rus hududunda olan Sarp köyüne kadar belli bir şerit ve irtifaı da 500 metre olan bir kısımda yetişmektedir. Onun için belli bir sahaya inhisar eden bu ürün ayrı bir özellik teşkil etmektedir. Bu özelliği nazarı itibara almak suretiyle merkezinin «Rize» olmasını teklif ediyoruz.

Yine maddede; «.. İlgili olduğu Bakanlık Tarım Bakanlığıdır.» deniliyor. İlgili olduğu Bakanlığın da, şimdiye kadar bağlı bulunduğu gibi yine Tekel Bakanlığı olarak kalmasını teklif ediyoruz. Sebebi; çay teşkilâtı 1939 senesinden beri, 32 senedir Tekel Bakanlığına bağlı bulunmuştur. Tekel Bakanlığının bütün personeli, Tekel Bakanlığının bütün hususiyetleri Çay Teşkilâtına da intikal etmiştir. Hattâ, çay paketleme fabrikaları Tekel Bakanlığına bağlı diğer fabrikalarla içiçe bulunmaktadır. Bu sebeple, bu kısmın da «.. İlgili olduğu Bakanlık Tarım Bakanlığı..» değil de, «.. İlgili olduğu Bakanlık Tekel Bakanlığıdır.» şeklinde değiştirilmesini teklif ediyoruz ve önergemizi de Sayın Başkanlığa vermiş bulunuyoruz.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Sayın Menteşe.

NAHİT MENTEŞE (Aydın) — Sayın Başkan, sayın arkadaşlarım;

Hükümetin kurulmasına tekaddüm eden günlerde Sayın Erim, Gümrük ve Tekel Bakanlığının lâğvedilmesinin düşünüldüğünü, beyanları arasında söylediler. Ancak, Hükümet Programının okunmasında böyle bir konuya yer verilmediğini zannetmekteyim. Şu hale göre, Gümrük ve Tekel Bakanlığının lâğvından vazgeçilmiş olduğu anlaşılıyor.

Ancak, muhterem arkadaşlarım, 1 nci maddede, benden evvel konuşan arkadaşlarımın da izah ettikleri üzere, Çay İşletmeleri Kurumunun Tarım Bakanlığına bağlanması keyfiyeti benim de hayretimi mucibolmuştur. Her ne kadar teklif sahibi arkadaşlarımız; bunun ilk maddesi toprağa aittir, bir tarım ürünüdür, gibi belki bir iddia ileri sürecektirler ki, bunun da kabulüne imkân yoktur. O takdirde, bugün şeker işletmelerini, Sümerbankı da, ilk madde itibariyle Tarım Bakanlığına bağlamak gibi bir keyfiyet ile karşılaşacağız ki, Tarım Bakanlığının bu hizmetlerin altından kalkmasına imkan kalmıyacaktır. O bakımdan, şimdiye kadar bu meseleyle yakından ilgilenmiş bulunan Gümrük ve Tekel Bakanlığına Çay İşletmeleri Kurumunun bağlanması zarureti vardır. Yoksa bu kuruma yeni bir şekil vermeye çalışırken hatalı bir yola sapmış olacağız ki, bunu da tasvibetmeye imkân olmıyacaktır.

Katiyen hissi konuşmamaktayım. Daha evvel Gümrük ve Tekel Bakanı olduğum için, belki teklif sahibi arkadaşlarımız benim bu şekilde mütalâa ileri sürdüğümü zannedeceklerdir ama, katiyen değildir arkadaşlarım.

Kurulmuş bir teşkilât vardır. Buna şekil vermeye mutlak zaruret vardır, buna inanmaktayım. Bugün çay mahsulü Rize'yi, Trabzon'u, Artvin'i, hattâ Giresun'un bir kısmını yakından ilgilendirmektedir. Hemen hemen Devlet, bunun için senede 1 milyara yakın para ödemektedir. Vatandaş iyi çay içmek istemektedir, müstahsil cebine para koymak istemektedir, bunların hepsinin telifi ve iyi bir şekilde tanzimi mutlak surette yeni bir işletmenin, iktisadi Devlet Teşekkülünün kurulmasına bağlıdır. Kooperatif üzerinde katiyen durmuyorum. Daha evvel de bu kürsüden muhtelif kereler beyan etmiştim: Kooperatifleşme fevkâlâde kötü bir yola götürecektir; o takdirde Karadeniz'de yeni yeni kavgalar başlıyacaktır. Teklifin; Çay İşletmeleri Kurumu halinde getirilmesini memnuniyetle karşılamaktayım.

Ancak, demin de arz ettiğim gibi, bunun, mutlâk surette Gümrük ve Tekel Bakanlığına bağlanması zarureti vardır ve bu suretle daha evvel kurulamıyan koordinasyon, çay yaprağının yetiştirilmesinden itibaren bir işletme içinde kurulmuş olacaktır.

Arkadaşlarım bunun merkezinin Rize olması keyfiyeti üzerinde durdular. Hakikaten çay, memleketimizin diğer yerlerine yayılmamış, Karadenizin muayyen bölgesi ile sınırlanmış bulunmaktadır. O bakımdan merkezinin de - Bakanlık teşkilâtı, Sayın Bakan arkadaşım ne düşünürler bilmiyorum ama - Rize'de kurulmasında fayda vardır, zaruret vardır.

Saygılarımı sunarım efendim.

BAŞKAN — Sayın Albayrak, buyurun.

HASAN BASRİ ALBAYRAK (Rize) — Sayın Başkan, değerli milletvekilli arkadaşlarım;

Bendenizden önce konuşan arkadaşlarımın fikirlerini aynen kabul etmek suretiyle ben de çay ziraatinin ve sanayiinin, yeni kurulan Çay İşletmeleri Kurumu Kanunu ile birlikte Tekel Bakanlığına bağlı olmasını teklif ediyorum ve sayın arkadaşlarımla beraber bir önerge de vermiş bulunuyoruz.

Tekel Bakanlığına bağlı kalmasının sayılmıyacak kadar faydaları vardır. Meselâ, bunlardan bir tanesi; çay teşkilâtı; kadrosu ile, fabrika ve atelyeleriyle, işçisi ile, bütün işletmeleriyle halen Tekel Bakanlığına bağlıdır. Çay sanayii, çay ziraati sadece ekildiği dikildiği zaman Tarım Bakanlığı ile ilgilidir. Bunun dışında Tarım Bakanlığı ile ilgili hiçbir özelliği, hususiyeti yoktur. Binaenaleyh, muhterem arkadaşlarımızın, Sayın Başkanlığa takdim etmiş bulunduğumuz önergeye iltifat buyurmalarını istirham ediyorum.

Ayrıca, Tekel Bakanlığına bağlı olacak bu kurumun genel müdürlüğünün Rize'de olmasının da birçok faydası mevcuttur.

Bir kere; en kesif çay ziraati ve çay sanayii Sürmene'den, Araklı'dan başlıyan, Sarp'a kadar devam eden bir şerit içerisindedir. Ayrıca tâli derecede bir bölge vardır ki, bu da Ordu'ya kadar gider. Binaenaleyh, çay ziraatinin, çay sanayiinin o havalide kesif bulunması, dünyanın her yerinde olmıyan çayın, Türkiye'mizin de sadece bir bölgesine, Doğu - Karadeniz bölgesine inhisar etmesinden dolayı kurulacak olan kurumun genel müdürlüğün Rize'de olmasını teklif ediyoruz, bununla ilgili olarak da sayın arkadaşlarımla birlikte Sayın Başkanlığa bir önerge takdim etmiş bulunuyoruz, iltifat buyurmanızı istirham eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN — Oyunu kullanmıyan sayın milletvekili varsa lûtfen oylarını kullansınlar.

Sayın Asutay, buyurun.

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

Kanun teklifinin başlığı; Türkiye Çay İşletmeleri Kurumu Kanunudur. O halde çay üretimi değil, işletmesi kanunudur.

Bugün çay işletmesi için Tekel Vekâletinin elinde milyarlara varan işletme vardır. Bu işletmelerde çalışan 10 bine yakın işçimiz vardır. Kıdemi ile, ihbar tazminatı ile, tüm bağı ile bu işçi arkadaşlarımızın tamamı Tekel Vekâletine bağlıdır.

Kanun teklifinin diğer maddeleri, sırası geldikçe göreceksiniz, Tekel Vekâletine aidolan müesseselerin elindeki tüm işletmeler, yeni kurulacak bu umum müdürlüğe devredilecektir. Eğer bunu Tarım Vekâleti ile organize etmiş olacak isek o zaman Tekel Vekâletinin elindeki tüm işletmeler değeri üzerinden veya bugünkü rayiç üzerinden Tarım Vekâletine devredilecektir. Onun malı olacaktır, kadrosu ile işçisi Tarım Vekâletine devredilecektir. İşveren değiştiği için, iş değiştiği için ortaya kıdem müessesesi çıkacaktır; bunun üzerine, İş Kanunu yönü ile, Sosyal Sigortalar Kanunu yönü ile, işletme yönü ile birçok çekişmeler olacaktır.

Eğer kanun teklifçisi arkadaşlarımızın, çayın yetiştiriminde Tarım Vekâletinin büyük bir ilgisi olduğu görüşünde iseler, o halde kanun teklifinin 10 ncu maddesi müzakere edilirken, 440 sayılı Kanuna göre kurulması düşünülmüş olan yönetim kurulunda bir söz hakkına sahibolabilmek üzere Tarım Vekâletince atanacak bir arkadaşın da yetiştirmedeki tüm aksaklıkları bertaraf edebilmek için, söz sahibi olmak hususunu görebilirler ve düşünebilirler.

Kısaca arz etmek istediğim durum şudur ki; tüm işletmeler Tekel Vekâletinindir, yönetim yıllardan beri organize olmuş durumdadır, her yönü ile Tekel Vekâletinin ihtisası içindedir; satımında, işletilmesinde, mütehassıslar tüm kadro ile Tekel Vekâletine bağlıdır. İşçiler, kıdem ve kanunî yönden Tekel Vekâletinin içinde muamele görmektedir. Binaenaleyh, alışılmış olan ve kanunun isminin de; «Çay İşletmeleri Kanunu» olması sebebiyle Tarım Vekâletinin değil, Gümrük ve Tekel Vekâletinin murakabesi altında olmasında büyük fayda vardır. Tüm ihtilâfları bertaraf edecektir.

Arkadaşlarımız birçok önerge verdiler. Yeni bir önerge zamanınızı alır, bunun için ben önerge vermiyorum. Arkadaşlarımızın verdiği önergeye iltifat edilmesini rica ederim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — 1 nci madde üzerinde başkaca görüşmek istiyen sayın milletvekili? Yok..

Takrirler vardır, okutuyorum.

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SABAHATTİN SAVCI (Diyarbakır) — Söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Savcı.

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SABAHATTİN SAVCI (Diyarbakır) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım;

Bugün hakikaten çay üreticisinin hak ve menfaatlerini disipline eden ve tek bir elden sevk ve idare için kanunî mevzuat çerçevesi içerisine sokularak yüksek huzurunuza gelen önemli bir kanun teklifi ile karşı karşıyayız.

Devletin, bâzı kamu hizmetlerinin görülebilmesi için, İktisadi ve ticari faaliyetlere fiilen katılma isteğinin ve zorunluluğunun sonunda İktisadi Devlet Teşekküllerinin meydana geldiği yüksek malûmunuzdur. Bu bakımdan, bugüne kadar Tekel Bakanlığı tarafından, küçük çapta da olsa, bir şube halinde idare edilen, çay üreticisinin tüm menfaatlerini ele alarak onun daha müreffeh bir duruma gelmesini sağlayacak, tarımsal ve endüstriyel tesislere sahibolacak bir teşkilâta kavuşması bakımından bu kanunun zarureti ortadadır. Bunu getiren arkadaşımıza teşekkür ederim. Geçen yıl Sayın Aytaç'ın başkanlığında teşekkül eden Karma Komisyonumuz, böyle bir ihtiyacın meydana geldiğini ve binaenaleyh bunun mutlak surette kısa zamanda çıkması zaruretine de inanmış bulunmaktadır.

Şimdi, kanun teklifinin 1 nci maddesi hakikatte 440 sayılı Kanuna ve sözü geçen kanunların saklı tuttuğu hususlar dışında; «özel hukuk hükümlerine tâbidir» şeklindeki ifadesi ile bu hüviyetini bulmuş bulunmaktadır.

Ancak, biz tarımdan, yani çay ekiminden sanayiine ve pazarlamasına kadar bütün bu işlerin tek bir idarede ve dolayısiyle bir bakanlık bünyesi içerisinde bulunmasını komisyon olarak zaruri gördük. Nitekim, Devlet Plânlama Teşkilâtının ve İkinci Beş Yıllık Kalkınma Plânının esprisinde, Mehtap projelerinde buna önem verildiği ve bunun bir Kamu İktisadi Teşekkülü haline getirilmesi tavsiyesinde bulunulduğu da belirtilmektedir.

Muhterem arkadaşlarım, bu Kamu İktisadi Teşekkülünün Gümrük ve Tekel Bakanlığına bağlanması hususunda konuşan arkadaşlarımız büyük arzu gösterdiler. Biz komisyon olarak, Tarım Bakanlığına bağlanmasını tarımsal faaliyetleri, yani istihsali ön plânda ele alması bakımından düşünmüş ve merkezinin de Ankara olmasını arzu etmiş idik. Bizim için arzu edilen; hizmetin çay üreticisine en iyi şekilde götürülebilmesidir. Bu bakımdan gerek Tarım Bakanlığına bağlı olması, gerekse Gümrük ve Tekel Bakanlığına bağlı olması hususunda Komisyon olarak ısrar etmiyeceğiz ve bu hususu yüksek takdirlerinize bırakıyoruz.

Merkezinin Rize olması böyle bir çalışmanın böyle bir bölgede bir genel müdürlük merkezinin bulunması bakımından arzu edilir. Ancak, biz yine deriz ki; bir Bakanlık bünyesinde genel müdürlük olarak, Bakanlığa bağlı genel müdürlüğün alacağı talimatı, çay ekonomisi ve politikası üzerinde Hükümetle ve diğer Kamu İktisadi Teşekkülleriyle daha iyi işbirliği yapabilmesi, koordinasyona değer verebilmesi bakımından merkezinin Ankara'da bulunmasında bir mahzur yoktur, daha çok fayda vardır Aksi halde bugün Gümrük ve Tekel Bakanlığının bir genel müdürlüğü İstanbul'da bulunmakta, diğer bir genel müdürlüğü de Rize'de bulunmakta olacaktır ki, bu da sevk ve idare mekanizmasını güçleştirmiş olabilir. Bununla beraber takdir Yüksek Heyetindir. Mâruzatım bundan ibarettir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Takrirleri okutuyorum efendim.

Yüksek Başkanlığa

Tasarıda kanunun adı «Çay İşletmeleri Kurumu» dur. Halbuki kuracağımız tesis, çayın tarımı da dâhil, bütün işlerini görecektir. Bu bakımdan «işletme» kelimesi dar mânalı kalmaktadır.

Ayrıca «Çay İşletmeleri Kurumu» adının kısaltılmış şekli de «ÇEK» değil, «ÇİK» olmaktadır ki, bu bakımdan da müessese adında bir değişiklik yapılması uygun görülmektedir.

Bu sebeplerle kurulacak müessesenin adının «Et ve Balık Kurumu» adında olduğu gibi, «Çay Kurumu» kısaltılmış adının da; «ÇAYKUR» olmasını ve tasarı metnindeki bütün ka-

sa ve tam adların bu şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Artvin
Mustafa Rona

Yüksek Başkanlığa

Tasarıda kanunun adı «Çay İşletmeleri Kurumu» dur. Halbuki kuracağımız tesis çayın, tarımı da dâhil, bütün işlerini görecektir. Bu bakımdan «işletme» kelimesi dar mânalı kalmaktadır.

Ayrıca, «Çay İşletmeleri Kurumu» adının kısaltılmış şekli de «ÇEK» değil, «ÇİK» olmaktadır ki, bu bakımdan da müessese adında bir değişiklik yapılması uygun görülmektedir.

Bu sebeple kurulacak müessesenin adının «Et ve Balık Kurumu» adında olduğu gibi «Çay Kurumu», kısaltılmış adının da «ÇAYKUR» olmasını ve tasarı metnindeki bütün kısa ve tam adların bu şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Gümrük ve Tekel Bakanı
Haydar Özalp

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türkiye Çay İşletmeleri Kurumu Kanununun birinci maddesinin son fıkrasının «Merkezi Rize'dir» şeklinde değiştirilmesini saygı ile arz ve talebederiz.

Rize
Hasan Basri Albayrak

Rize
Zeki Köseoğlu

Artvin
Naci Budak

Rize
Sami Kumbasar

Ordu
Memduh Ekşi

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türkiye Çay İşletmeleri Kurumu Kanununun birinci maddesinin son fıkrasının «İlgili olduğu bakanlık Gümrük ve Tekel Bakanlığı» şeklinde değiştirilmesini saygı ile arz ve talebederiz.

Rize
Zeki Köseoğlu

Rize
Hasan Basri Albayrak

Rize
Sami Kumbasar

Yüksek Başkanlığa

Gerekçesinde açıklanmış olduğu üzere tasarının birinci maddesindeki «İlgili olduğu bakanlık, Tarım Bakanlığıdır» deyiminin, «İlgili olduğu bakanlık, Gümrük ve Tekel Bakanlığıdır» olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Artvin
Mustafa Rona

BAŞKAN — Evvelâ başlıktan başlıyacağım. Bilâhara maddedeki sıraya göre merkezini teşkil eden takriri, bilâhara da ilgili bakanlığını oylamak şekliyle takrirleri oya arz edeceğim.

Sayın Rona, Sayın Bakan tarafından verilmiş aynı mealde bir takrir vardır, katılıyor musunuz?..

MUSTAFA RONA (Artvin) — Katılıyorum.

BAŞKAN — Katılıyorsunuz. Sayın Bakanın vermiş olduğu takriri oylarınıza arz etmeden evvel Komisyon Başkanından bu nokta hakkındaki fikirlerini rica edeceğim. Kendileri yalnız bakanlık hakkındaki fikirlerini söylediler. Çay-Kurumu deyimine katılıyor musunuz?..

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SABAHATTİN SAVCI (Diyarbakır) — Sayın Başkan; hakikatte 2 nci maddede belirtilen ve buraya da maddi hata ile geçmiş bulunan, «Çay işletmeleri Kurumu» kelimelerinin baş harflerini ihtiva eden bu hususun...

BAŞKAN — O, 2 nci maddede Sayın Savcı. Oraya geldiğimiz zaman o hususu da arz edeceğiz. Şimdi yalnız Türkiye Çay İşletmeleri Kurumu kanun teklifi, Çay Kurumu kanun teklifi halini alacaktır.

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SABAHATTİN SAVCI (Diyarbakır) — Kısaltılmış ismimin önergede teklif edildiği şekilde ÇAYKUR olmasına katılıyoruz.

BAŞKAN — Peki. Türkiye Çay Kurumu mu oluyor, Sayın Bakan?.. Teklifiniz, Türkiye Çay Kurumu değil mi efendim?..

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI HAYDAR ÖZALP (Niğde) — Türkiye yok, münhasıran Çay kurumu.

BAŞKAN — Münhasıran Çay Kurumu, Türkiye yok. Komisyon, Sayın Bakanın bu teklifine katılmaktadır. Başlık da dâhil olmak üzere madde metninde bulunan, «Türkiye Çay İşletmeleri» deyimi yerine, «Çay Kurumu» deyiminin yer alması hususu teklif edilmektedir. Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Hasan Basri Albayrak, Zeki Köseoğlu, Naci Budak, Sami Kumbasar, Memduh Ekşi tarafından müştereken verilmiş takrir ile Çay Kurumu merkezinin Rize olması teklif edilmektedir. Komisyon?...

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SABAHATTİN SAVCI (Diyarbakır) — Biz, merkezin Ankara olmasının zaruri ve faydalı olduğu kanaatindeyiz.

BAŞKAN — Komisyon Ankara olmasında fayda mütalâa ettiğini beyan ile takrire katılmadığını ifade ettiler. Hükümet?..

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI HAYDAR ÖZALP (Niğde) — Ankara, efendim.

BAŞKAN — Hükümet de, merkezin Ankara olmasının uygun olacağı mütalâası ile takrire katılmadıklarını ifade etmektedirler.

Takrirde Genel Müdürlüğün Rize'de olması teklif edilmektedir. Bu hususu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir efendim.

Efendim, iki takrir vardır. Sayın Mustafa Rona ve Zeki Köseoğlu, Hasan Basri Albayrak, Sami Kumbasar tarafından verilmiştir. Bu iki takrir de aynı mealdedir. Her ikisi de Çay Kurumunun Gümrük ve Tekel Bakanlığına bağlanmasını arzu etmektedir. Komisyon Başkanı beyanında, takriri Genel Kurula bıraktıklarını ifade etmişlerdi. Sayın Bakan?..

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI HAYDAR ÖZALP (Niğde) — Efendim, Hükümet ve Plânlama olarak böyle düşünüyoruz.

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SABAHATTİN SAVCI (Diyarbakır) — Yüksek Heyetin takdirine bırakıyoruz.

BAŞKAN — Sayın Bakan, Hükümet ve Plânlama olarak Gümrük ve Tekel Bakanlığına bağlanmasının uygun olacağını, bu sebeple takrire katıldıklarını ifade etmektedirler.

Sayın Rona?... Yok.

Sayın Zeki Köseoğlu ve arkadaşlarının takririni oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir. Bu sebeple Sayın Mustafa Rona'nın aynı mealde bulunan takririni oylarınıza arz ediyorum.
ediyorum.

1 nci maddeyi kabul buyurduğunuz tadillerle birlikte oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifler :

Madde 2. — Bu kanunda geçen:

1. «Teşekkül» deyimi, Çay İşletmeleri Kurumunu (kısaltılmış adı ÇEK),

2. «Müessese» deyimi, Çay İşletmeleri Kurumuna bağlı ve tüzel kişiliğe sahip işletme veya işletmeler grupunu,

3. «Teşekkül İşletmesi» deyimi, Çay İşletmeleri Kurumunun tüzel kişiliğine izafeten mal ve hizmetin üretim ünitelerini,

4. «Müessese İşletmesi» deyimi, müesseseler tüzel kişiliklerine izafeten çalışan mal veya hizmet üretim ünitelerini,

5. «İştirak» deyimi, sermayesinin yarısından fazlası genel ve katma bütçeli idarelerle İktisadi Devlet Teşekkülleri dışındaki ortaklara ait ve özel hukuk hükümlerine göre kurulan ortalardaki teşekkülün payını,

İfade eder.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek istiyen sayın üye?.. Yok.

Bir «ÇEK» tâbiri var, bir de «Çay Kurumu» kabul buyurdunuz. Başkanlık olarak 1 nci maddeye muvazi kanunun bilûmum maddelerinde bulunan, «Türkiye Çay İşletmeleri» deyiminin «Çay Kurumu» olarak tashihi hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir. Şu halde bundan sonra gelen bütün maddeleri size kıraat ederken, «Çay Kurumu» deyimi olarak kıraat edeceğiz.

Sayın Rona tarafından verilmiş bir teklif vardır; Sayın Bakan tarafından da aynı mealde bir takrir verilmişti oylanmıştı ve bu takrire Sayın Rona katılmıştı. Bu teklifte de «Çay Kurumu» nun kısaltılmış adının «ÇAYKUR» olarak değiştirilmesi istenmekte idi. Komisyon buna katılıyor mu efendim?..

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SABAHATTİN SAVCI (Diyarbakır) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Katılıyor. Teklif, Hükümetindir. Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi tashih edilmiş şekli ile okutup, oylarınıza arz edeceğim.

Madde 2. — Bu kanunda geçen :

1. «Teşekkül» deyimi, Çay Kurumunu (Kısaltılmış adı ÇAYKUR),

2. «Müessese» deyimi, Çay Kurumuna bağlı ve tüzel kişiliğe sahip işletme veya işletmeler grupunu,

3. «Teşekkül işletmesi» deyimi, Çay Kurumunun tüzel kişiliğine izafeten mal ve hizmetin üretim ünitelerini,

4. «Müessese İşletmesi» deyimi, müesseseler tüzel kişiliklerine izafeten çalışan mal veya hizmet üretim ünitelerini,

5. «İştirek» deyimi, sermayesinin yarısından fazlası genel ve katma bütçeli idarelerle İktisadi Devlet Teşekkülleri dışındaki ortaklara ait ve özel hukuk hükümlerine göre kurulan ortaklardaki teşekkülün payını,

İfade eder.

BAŞKAN — Metin tamam mı efendim?..

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SABAHATTİN SAVCI (Diyarbakır) — Tamam.

BAŞKAN — Bu şekli ile 2 nci maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Bölüm : 2

Faaliyet konuları ve amaç

Faaliyet konular :

Madde 3. — Teşekkülün faaliyet konuları aşağıda gösterilmiştir :

1. Üreticiden, işletmeye uygun nitelikteki çay yapraklarını Tekeli altında satınalmak,

2. Satınalınan çay yapraklarını işletmek ve değerlendirmek için teknolojik faaliyette bulunmak,

3. Yukardaki faaliyetlerle ilgili olmak üzere :

a) Gerekli tesisler kurmak ve işletmek,

b) Çay ürününün kalite ve veriminin ve işleme tekniğinin geliştirilmesi için gerekli araştırmalar yapmak, müessese ve lâboratuvarlar kurmak ve işletmek,

c) Gerekli madde ve araçları tedarik etmek,

ç) Ticaretle iştigal etmek,

d) Çay üreticilerinin kooperatifleşmesi için gerekli olan diğer faaliyetlerde bulunmak.

BAŞKAN — 3 ncü madde üzerinde görüşmek istiyen sayın milletvekili?... Buyurun Sayın Köseoğlu.

SALİH ZEKİ KÖSEOĞLU (Rize) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Bu madde ile ilgili olarak üç eksik nokta göze çarpmaktadır. Bunlardan birincisi; çay ziraatinin teknik elemana büyük ölçüde ihtiyacı vardır. Eksper olarak, imalâtçı olarak ve diğer hususlarda eğitimci olarak çalışacak elemanlara ihtiyaç vardır. Bunları mutlâk surette yetiştirmeye mecburuz. Bunun için çay merkezi olan Rize vilâyetinde çay tarım okulunun açılması her bakımdan lüzumlu ve zaruridir.

İkinci olarak; çay yolları ile ilgili bir eksiklik göze çarpmaktadır. Evvelce Tekel Genel Müdürlüğü çay yolları için bütçesine para koyardı ve nitekim tuz istihsal yollarında bu şekilde çalışmalar yapardı. Bu sene bunlar plânlanmış durumda idi. Şimdi çay yolları, yani çay yollarından kasdım çay alımı merkezlerine giden yollardır, bu yolların büyük özelliği vardır. Çay, sekiz saatten fazla bir alım merkezinde kaldığı takdirde bütün değerini kaybetmektedir. Bugünün şartları içinde çayları alım merkezlerinden değil 8 saat içinde, 3 gün içinde almak müşkül olmaktadır. Bu itibarla yolların yapılması büyük önem taşımaktadır. Bu maksatla bir teklifimiz olacaktır. Çoy yollarının yapımında ilgili teşekküllerle işbirliği yapmak ve icabeden yardımlarda bulunmak eskiden Tekel Genel Müdürlüğünün görevlerindendi.

Diğer bir eksik nokta da, 1 nci fıkrada mevcuttur. Çay yaprakları teslim edildikten sonra müstahsıla, mütaakıp ayın ilk haftasında ödemeler yapılırdı, tatbikat bu şekildedir. Şimdi, çay müstahsılı büyük bir endişe içindedir ve dileklerimiz şudur; 1 nci fıkraya ek bir cümle ilâve etmeyi arzu ediyoruz: «Üreticiden işletmeye uygun nitelikteki çay yapraklarını tekel altında satınalmak ve bedelini, mütaakıp aybaşında ödemek» Bu fıkranın ilâvesini çok faydalı ve lüzumlu görmekteyiz.

Bu hususta verilmiş önergelerimize Yüce Meclisçe iltifat edilmesini rica eder, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın Menteşe.

NAHİT MENTEŞE (Aydın) — Sayın Başkan, sayın arkadaşlarım;,

Bilmektesiniz ki, çay alımı konusu Devleti çok zaman müşkül vaziyette bırakmaktadır. Bugün Karadenizde çay alım merkezi, benim zamanımda, zannediyorum 500 küsür idi, bugün 800 küsürü bulmuş bulunmaktadır.

Buradaki eksperler maalesef mahallî müstahsıldan alınmaktadır, kendileri çoğu zaman memur değillerdir ve tabiatiyle mahallî ziraat

müstahsılının oradaki tatbikatı her halde objektif ölçüler içinde olmıyacaktır. Bu bakımdan sayın arkadaşım Köseoğlu biraz evvel çay okulu açılması konusunda teklifte bulundular, Bakanlık bu konuda ne düşünüyor bilmiyorum, bu hususta gerekli tedbirler almak mecburiyetindeyiz muhterem arkadaşlarım.

Kuru çayın kalitesinin düzeltilmesi, millî servetin heder olmaması, alım merkezlerinde ehil eksperlerin istihdamı ile mümkün olacaktır. Aynı zamanda çayın kalitesinin yükselmesi için fabrikasyona ehemmiyet vermek mecburiyetindeyiz. Karadeniz bölgesinde 11 fabrikanın yapılması daha evvel öngörülmüştü. Zamanımda, Of, Salarhan, Ardeşen fabrikaları işletmeye açıldı, bunlar modern fabrikalardır. Zannediyorum enerji sıkıntısı sebebiyle bu fabrikalar da tam kapasite ile henüz çalışamamaktadırlar. Zira Hopa termik santrali, kötü bir tesadüf, geminin yanması dolayısiyle hizmete girememiş ve bu suretle bu bölgeye enerji temini oldukça güç olmuştur. Bu bakımdan çay sanayii kurumu kurulurken temennim, fabrikasyona çok ehemmiyet verilmesidir.

Saniyen çayın kalitesine önemli miktarda tesir eden çay paketleme konusu mevzuubahistir. Çay işletmeleri kurumu bu konuya da ciddî surette el atmak mecburiyetindedir. Hemen hemen çayın kalitesine paketleme konusu % 50 tesir etmektedir. Onun alüminyum bir tabelaya sarılması iyi bir şekilde paketlenmesi ve o suretle piyasaya arzı elbette ehemmiyet teşkil etmektedir.

Bugün için Tekel İdaresi hakikaten mustahsılın yanında olmuştur. Müstahsılın alınterini değerlendirmiştir, ama eksiklikler çoktur muhterem arkadaşlarım. Elbirliği ile bu kurumu desteklenmesi, gerek elaman yetiştirilmesi bakımından, gerek fabrikaları takviye etmek bakımından çay sanayii kurumunun mutlak surette takviyesi icabetmektedir.

Bu kanunun kabulünden sonra Gümrük ve Tekel Bakanlığı bu hususta gerekli gayreti her halde gösterecektir, yeni bir şekil verecektir, temennimiz de budur. İnşallah bu kanunun kabulünden sonra millî servet heder olmıyacak, gerek ihracat imkânlarımız geliştirilecek ve gerekse dâhilde iyi bir çay içme imkânı hâsıl olacaktır.

Bu vesile ile tekrar saygılarımı arz ederim.

BAŞKAN — Açık oylamada oy vermiyen sayın milletvekili arkadaşımız varsa lûtfen oylarını versinler efendim.

Buyurunuz Sayın Şener.

AHMET ŞENER (Trabzon) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım;

Çay Kanununun çıkması için arkadaşlarımın ve Sayın Başkanlığın göstermiş olduğu gayret ve iyi niyete teşekkür ederim.

Yalnız, bâzı arkadaşlarımız temennilerde bulundular; her bakanlığın, ayrı ayrı vazifeleri vardır. Yol konusunda, okul konusunda, eksper yetiştirme konusunda elbetteki bakanlıklararası koordinasyon vardır. Takdir edersiniz ki, bundan evvel Bayındırlık Bakanlığı, Köy İşleri Bakanlığı köy yolları yapmaktadır ve yaparken de bütçede bu temenni mahiyetinde konulur ve çay müstahsılının 24 saate kadar alım yerlerinden işleme yerlerine kadar çayın yetiştirilmesi konusunda hassas davranılmaktadır, her hükümet zamanında bu gayret gösterilmiştir ve hâlâ da gösterilmektedir. Bunu, takdir edersiniz ki, burada bulunan kanuna girmesi mümkün değildir kanaatimce.

Ayrıca, eksper yetiştirmek için, bir çay yaprağının, 3,5 yaprak mıdır, 2,5 yaprak mıdır, hangisinin kaliteli olup olmadığının ve onun muhafazasının, taşınmasının, maniplâsyonunun ve sairenin ve iyi işçi, iyi eksper yetiştirmek için elbetteki yine kurulacak olan genel müdürlük ve Tekel Bakanlığınca bu konuda eksper yetiştirilmesi mümkündür, bu, 3 ay süreli kurslar olur, 1 senelik olur, 6 aylık olur, o tabiî orada bulunan yetiştiricilerin eline bırakılacak olan bir konudur.

Tarım Bakanlığının yetiştirmiş olduğu bölge ziraat okullarından bir hayli elemanların dilekçeleri Tarım Bakanlığındadır, kadrosuzluk yüzünden hiçbir yere tâyin edilme imkânına sahip değillerdir.

Muhterem arkadaşlarım, Tekel Bakanlığına verilecek olan muayyen bir kadro ile hazır yetiştirilmiş elemanlar ortada beklemektedir. Böyle bir imkân verildiği takdirde, ki verilecektir, alınır, 2 aylık, 3 aylık bir kurstan geçirilmek suretiyle mükemmelen çayın ekspertizinde kullanılacak olan eksperlerin daha iyi yetiştirilmesi de mümkündür. Düşününüz ki, şimdi bu kadrolar eğer verilmiş olursa gayet rahatlıkla bunlar temin edilebilir.

Masraftan bahsediliyor. Şimdi nasıl olur da yeniden bir eksper okulu kurulması lâzımdır, denir. Tarım Bakanlığının 40 küsur yerde kurmuş olduğu okul var, yetiştiriyor. Bir kurs gösterilmek suretiyle bunlar mükemmelen çay eksperi olarak istihdam edilebilir, çay fabrikalarında, çay alım yerlerinde mükemmelen bunlardan istifade edilebilir.

Muhterem arkadaşlarım, ödeme yönünden bugün Türkiye'de bir Şeker Şirketi kurulmuştur, her İktisadi Devlet Teşekkülüne Şeker Şirketi örnek olarak gösterilmektedir. Neden? Bunlar gayet iyi kurulmuş, iyi bir sisteme bağlanmıştır. Paraları ödenme konusunda benim hiçbir endişem yoktur. Neden endişem yoktur? Sermayesi bugün verilen, bu kanun 4 - 5 sene evvel teklif edilmiştir, bugün görüşülmektedir. Bir takrir verilmek suretiyle sermayesi bir misline çıkartılabilir. Hükümetin elinde bir salâhiyet, zaten vardır, iki misline çıkarmak imkânına sahiptir. Bugün olduğu gibi elbetteki her ay sonunda bu paralar çay müstahsılına ödenecektir ve ödenmesi de lâzımdır. Tekel Bakanlığı şimdi ödüyor, o zaman ödememesi söz konusu değildir. İktisadi bir Devlet Teşekkülü halinde kurulmuştur, neden ödenmiyecektir? Mükemmelen, çay parasının ödenmesi mecburiyeti vardır ve ödenmeye mecburdur. 440 sayılı Kanuna göre bu teşekkül kurulmuştur, 440 sayılı Kanunun 2 nci maddesi amaç maddesidir. Bu amaçla aynı esaslara tabi olmaya mecburuz, elbetteki disipline edilecektir. Ama çay paralarının mutlak ve mutlak surette zamanında ödenmesinin lâzımgeldiğini hepimiz bildiğimiz gibi, kanunda da sarahat vardır, 440 sayılı Kanunun müstakil hükümlerinde de mevcuttur.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın Albayrak.

HASAN BASRİ ALBAYRAK (Rize) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım;

Kanun teklifinin tümü üzerinde de arz ettiğim veçhile, bir müesseseyi ne kadar iyi müeyyidelerle techiz ederseniz ediniz, ne kadar iyi kanunlar yaparsanız yapınız, o müesseselerin başına, o müesseselerin teşkilâtına vazife şuuru ve sorumluluk duygusuyla mücehhez insanlar getirmedikçe, ehil insanlar getirmedikçe, çalışkan insanlar getirmedikçe bu müesseselerin muvaffak olması mümkün değildir.

Şimdi üzerinde görüşme yaptığımız kanundada bu böyledir. Bir kere, benden önce konuşan sayın arkadaşlarımın fikirleri hakikaten yerindedir. Eleman konusu çok önemlidir; işçi olsun, eksper olsun, müdür olsun, atölye âmiri olsun, bunların ehil insanlar olması kalifiye insanlar olması, vazife şuuruna sahip insanlar olması lâzımdır. Her şeyden evvel çevrede halkla, müstahsıl ile iyi münasebetler kuracak kültür ve kapasiteye sahip insanlar olması gerekir.

Düşününüz; bir tütün eksperi yüksek tahsillidir, ama ne yazık ki, bir çay eksperinin ilkokul tahsili bile yoktur. Sadece okuma yazma bilir o kadar. Elbetteki arkadaşların bu yöndeki endişesi çok yerindedir. Ne şekilde olursa olsun, bakanlıklar arasında esaslı bir şekilde koordinasyon kurmak ve Sayın Şener'in söyledikleri gibi, mevcut elemanlardan faydalanmak, Sayın Kösoğlu'nun söylediği gibi, yeniden bir çay tarım okulu açmak gibi tedbirler fayda sağlayabilir. Onun için bu mesele üzerinde ciddiyetle eğilinmesini bilhassa istirham ediyoruz ve saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın Asutay.

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

Kanun teklifinin 3 ncü maddesi teşekkülün faaliyet konularını kapsıyor. 1 nci fıkrada; «Üreticiden, işletmeye uygun nitelikteki çay yapraklarını tekeli altında satınalmak,» 2 nci fıkrada ise; «Satınalınan çay yapraklarını işlemek ve değerlendirmek için teknolojik faaliyette bulunmak.» diyor ve devam ediyor.

Kanun teklifçileri gerekçelerinde; «İşletmenin ayrı idarelerde bulunması, istihsal ile işletmenin aynı ölçüde yürütülmemesi neticesi çaydan biz iyi sonuç alamıyoruz.» diyorlar.

Arkadaşlarımızdan bir kısmı, 3 ncü maddeye, bir çay eksper okulu açılmasını sağlıyacak ilâvelerin yapılmasını istediler. Buna iştirak etmek mümkün değildir.

Eski Tekel vekilimiz burada görüşlerini belirtirlerken, «Eskiden 500 tesellüm merkezi vardı, bu sefer 800 e çıktı.» dediler. O halde 800 tane eksper arkadaşa ihtiyacımız vardır.

Şimdi, nevi şahsına münhasır müstakil bir okul açarsak, buraya gelecek olan öğrenci sayısı asgari olarak 600 olacaktır. Birinci sene

600, ikinci sene 600, üçüncü sene 600.. Ondan sonra çay eksperlerini ihraç edecek memleket de yok. Muhtelif sanatlardaki işçilerimizi Almanya'ya gönderiyoruz ama, Almanya veya Avusturalya'da çay yetiştirilmediği için çay eksperlerini oralara göndermek mümkün değildir. Çay eksper okulunda bir sanat sahibi olacaklar, fakat onların eğitim sonuçlarını değerlendirecek merkez bulamıyacağız.

Ancak, bu konuda büyük endişeler vardır. Muhtelif vesilelerle ben, çay ekiminin ve teselümünün yapıldığı yerleri, sendikaların genel kurul toplantıları vesilesiyle bizzat görmüşümdür. Buralarda birçok meseleler ortaya atılmaktadır ve bilhassa, eksperlerin taraf tutmasından da büyük şikâyetler yapılmaktadır.

O halde ne yapmak gerekir? Bilindiği gibi, 3 ncü maddenin 2 nci paragrafında; «Satınalınan çay yapraklarını işlemek ve değerlendirmek için teknolojik faaliyette bulunmak.» hükmü yer almaktadır. Şâyet bu paragrafın başına, «Çay yetiştirilmesi..» kelimeleri eklenirse, vekâlet, bugüne kadar çay müüssesesi için tatbik etmiş oldukları hükümleri eğitim noktasında da değerlendirmek imkânını bulabilir. «Çay yetiştirilmesi, satınalınan çay yapraklarını işlemek ve değerlendirmek için teknolojik faaliyette bulunmak..» bu şekilde maksada ulaşılmış olur.

O halde, Hükümetimiz ve komisyon lûtfederlerse, ben, bu 2 numaralı paragrafın başına «Çay yetiştirilmesi» kelimelerinin eklenmesini istirham ediyorum. Bunun için de bir önerge veriyorum.

Bu kelimeler buraya eklenirse, vekâlet, eksper yetiştirmek, yönetici yetiştirmek veya eğitim için tüzük ve yönetmelikler çıkarabilir, Bu kurum bu suretle iç bünyesinde yetiştirici unsurları takviye edebilecek hususlara da kavuşmuş olabilir. Benim ricam; okulun açılması değil, 2 nci paragrafın baş kısmına «Çay yetiştirilmesi» kelimelerinin eklenmesi suretiyle tüm bu olumun vekâlete bir vazife olarak tevdiidir.

Teşekür ederim.

BAŞKA N— Komisyon Sözcüsü Sayın Uzuner, buyurunuz.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ ALİ RIZA UZUNER (Trabzon) — Çok Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım;

3 ncü madde üzerinde görüşen arkadaşlarımız aslında çok haklı konulara temas buyurdular. Esasen çay konusu bir İktisadi Devlet Teşekkülü haline getirme gayretlerimiz, yıllar yılı devamedegelen bu tenkitleri önlemek ve gerekli sağlam hukukî bir statüyü, ciddî bir işletme statüsünü kurmak içindir.

Değerli arkadaşlarım bâzı teklif ve temennilerde bulundular. Bunlara sırasıyla ve kısaca arzı cevabetmek isterim.

Sayın Köseoğlu arkadaşımız 3 ncü maddeye üç ilâvenin yapılmasını önermektedirler ve ifade buyurduklarına göre de bunu bir önerge ile talebedeceklerdir.

Bunlardan bir tanesi, teknik eleman ihtiyacını karşılamak gayesiyle, çay ziratini öğretecek bir okul açılması konusudur.

Muhterem arkadaşlarım, kalkınma plânları Yüksek Meclislerden geçmiş bulunmaktadır. Yıllık programlar da tetkik edildiği zaman görülecektir ki; kalkınma plânımızda esasen böyle bir hüküm vardır. Ama bu hüküm munhasıran çay teknisyeni yetiştirmek için çay okulu açmak şeklinde dar bir çerçeve içinde bulunmamaktadır. Esasen tarım ile meşgul olanlar gayet iyi bilirler ki, tarım okulları temel bilgileri öğretirler, sonradan ihtisas dalları teşekkül eder.

Nitekim Hükümetimiz bu konuda da ciddi bir çalışmanın içindedir. İlgili ziraat okullariyle de işbirliği yapmak suretiyle bir çözüm yolu aramak kararındadır.

Diğer yönden, yüksek seviyede teknik eleman esasen Türkiyemizde ziraat fakültelerinden yeteri miktarda yetişmektedir. Hattâ Sayın Şener arkadaşımızın da burada ifade ettiği gibi, bu okulları bitirenlerin birçoğu bugün kadro noksanlığı ve çeşitli mevzuat tıkanıklıkları dolayısıyle istihdam edilememek gibi bir durumla karşı karşıyadırlar.

Esasen bu teklifin getiriliş nedenlerinden birisi de bu problemi çözmektir. O bakımdan, Sayın Köseoğlu arkadaşım lütfetsinler bu görüşlerinde ve önergelerinde ısrar etmesinler. Bu husus, kanunun hedefinde ve bünyesinde mündemiç bir husus olduğu gibi; diğer taraftan kalkınma plânlarımızda da yer almış ve devam edegelen aksaklıkların giderilmesi için Gümrük ve Tekel Bakanlığı tarafından da çözümü aranan bir konudur.

Faaliyet konularını ve amaçlarını bu kadar detaylı yazar isek, o zaman ciddi bir kanunun temelini atmak mümkün değildir. Elbette bu kanun temel bir kanundur; bu müesseseyi bir İktisadi Devlet Teşekkülü haline getirmeyi amaç edinmiş bir kanundur. Bunda detaylara girmek, tekrarlarda bulunmak kanun tekniği yönünden de mahzurludur.

Yine bunun gibi, yollar konusu da kalkınma plânlarında öncelikle ele alınması lâzım gelen ve Yüce Meclisler tarafından kabu edilmiş bir konudur. Bu prensip, uygulamada da yürütüle gelmektedir. Aksaklıklar, imkânlarla elbette sınırlı olmaktadır. Bu, bir plânlama işidir. Zaten genis ölçüde ifadeler değerlendirilirse, değerli arkadaslarımızın ileri sürdükleri konuların da bu ifadeler içinde karşılık bulduğu ortadadır.

Nitekim, «satın alınan çay yapraklarını islemek ve değerlendirmek için teknolojik faaliyette bulunmak» olarak ifade edilmiştir. Bu, dar bir faaliyet değildir. Satınalınan çay yaprağı elbette nakledilecektir. Teknolojik faaliyet ise genis bir kapsam icinde mütalâa edilmek lâzım gelir ve 3 ncü maddenin 3 ncü paragrafı da; «Gerekli tesisleri kurmak ve işletmek.» demek suretiyle devam ediyor.

Yani, ciddi bir teknolojiyi çay isletmeciliğinde verlestirmek bakımından görevler ana hatlarıvla belirtilmis bulunmaktadır. Yoksa, yalnız «yol» dersek, gelisen teknoloji icinde baska transport ihtimalleri de doğabilir. Yâni bunu kanunda kuruma, illâ yol yapmak seklinde yüklememek lâzım.

Bütün gayretlerimiz ahenkli bir calısmanın mahsulüdür. Biliyorsunuz yolları bir taraftan Köy İsleri Bakanlığı veya Bayındırlık Bakanlığı yürütmektedir. Diğer yönden, bütün İktisadi Devlet Teşekküllerinin kendi hedeflerine uygun bir yol plânlaması da, Plânlama tarafından öngörülen bir husus olmak lâzım gelir. Nitekim bu nedenle 5 yıllık plânlarımızda çay bölgesi yollarına öncelik verileceği hususu dermis edilmis bulunmaktadır.

Diğer bir konu da, Sayın Köseoğlu arkadasımız 3 ncü maddenin 1 nci fıkrasına: «Bedelini, müteakip ay başında ödemek» seklinde de bir hükmün ilâvesini istediler.

Arkadaşların belki bir ıstırabı dile getirmek bakımından haklı olarak buraya bir görüsü monte etme gayreti vardır. Ancak, bedelini, müteakip ay başında ödemek deyince, yâni ondan önce ödenmezmiş gibi, muayyen bir noktada hatta gecikerek ödeme hali vardır. Esasen, sözlerimin başında arz ettiğim gibi, bütün bu şikâyet ve hastalıkları gidermek bakımından bir kurum kurulması öngörülmüştür. Bu kurum daha geniş bir sermaye ile İktisadi Devlet Teşekkülü olmak gayreti içindedir; bu bünyeyi kazandıktan sonra, değil gelecek ay başında, belki çayın mübayaa edildiği anda parasını ödemek gibi bir güce kavuşmuş olacaktır.

Sayın Menteşe arkadaşımız, tecrübelerini dile getiren haklı temennilerde bulundular. Esasen, kendileri bir teklifi değil, bâzı müsahadelerini ve katıldığımız kıymetli fikirlerini burada beyan etmiş bulunmaktadırlar.

Teklif olarak, arkadaşlarımızın eleman konusundaki talebine biz de komisyon olarak katılmaktayız. Bu bir temennidir, bunu burada başka türlü monte etme imkânı yok. Baştan beri bunu arza çalışıyorum.

Sayın Asutay arkadaşımız, 2 nci fıkranın başına «Çay yetiştirilmesi» kelimelerini monte edelim, derler. Arkadaşlar, bu kurum müstahsılla yakın işbirliği halinde olacaktır. Nitekim bu maddenin sonunda «çay üreticilerinin kooperatifleşmesi için gerekli olan diğer faaliyetlerde bulunmak» demek suretiyle, Anayasamızın da öngördüğü kooperatifçiliği geliştirmek bakımından kurum vazifeli kılınmış bulunmaktadır.

Yetiştirme safhası mustahsılın işidir. Elbette bunu disipline etmek, buna yön vermek, ona teknik bakımdan yardımcı olmak, kurumun görevleri arasında yer almış bulunmaktadır. Ama yetiştirme işini temel olarak kuruma yüklemek, müstahsılın görevini de doğrudan doğruya kuruma yüklemek gibi bir hedef güder. Zannederim ki, diğer İktisadi Devlet Teşekküllerinin, buna paralel statüsü olan teşekküllerin de temel kanunlarında böyle bir hüküm yoktur. Esasen çay, müstahsıl vatandaş tarafından büyük bir şevk ve heyecanla benimsenmiş bir meta olarak geniş ölçüde yetiştirilme gayretleri içindedir. Bunu bir disiplin altına almak ve çay teknolojisini geliştirmek gayesiyle bu kanun hazırlanmış bulunmaktadır.

Değerli arkadaşlarım, lûtfetsinler, kabul buyursunlar, bu tekliflerinde ısrar etmezlerse

kanunun bütünlüğü korunmuş olur ve 440 sayılı temel kanunun ilkeleriyle de bir paralellik muhafaza edilmiş olur.

Teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN — Sayın Menteşe.

NAHİT MENTEŞE (Aydın) — Sayın Başkan, sayın arkadaşlarım;

Sayın Uzuner'in söylediği gibi, biraz evvel, tecrübelerime müsteniden müşahadelerimi arz etmiştim. Sayın Burhanettin Asutay arkadaşımız hakikaten güzel bir noktaya temas ettiler. Bir çay okulu açılması keyfiyeti ilk anda meseleye hal çaresi gibi gözükmektedir ama, çay okulunun açılmasından sonra, meseleleri biraz daha uzun vâdeli olarak düşünmek icabetmektedir; o takdirde yeni mezunlar ne olacaktır?

Bugün, ziraat okulundan mezun olanların geniş çapta iş aradıkları görülmektedir. Her zamanki müracaatlara biz de muhatabolmaktayız.

Muhterem arkadaşlarım; diyeceksiniz ki, Rize gibi hakikaten pahalı olan bir bölgeye bu vasıfta, bu kalitede memurlar gitmemektedir. Benim demin arz etmek istediğim husus da esasen bu. Yani, kadrolar verilecektir elbette, daha cazip hale getirilecektir; çünkü milyarlar vermektesiniz, eksperinizden parayı, fazla ücreti esirgemektesiniz.

Bu bakımdan zannediyorum ki, maddeyi biraz daha dikkatle okuyunca vuzuha vardım. Gerçi Bakanlık da bir takrir hazırlamıştır, ama eksperler okulu açılsın mı açılmasın mı; muhterem arkadaşlarım ben lüzum görmüyorum. Maddede, Sayın Uzuner'in işaret ettikleri gibi, 3 ncü maddenin (b) fıkrasında, çay ürününün kalitesinin, veriminin ve işleme tekniğinin geliştirilmesi için gerekli araştırmaları yapmak, müessese ve lâboratuvarlar kurmak ve işletmek gibi bir hüküm yer almış bulunmaktadır, yeterlidir. Her halde Çay İşletmeleri Kurumu ilerde bunu ayarlıyacak, kurstan mı geçirecek, lâboratuvarlarda mı çalıştıracak, bunu sonra tanzim edecektir zannediyorum. Bu bakımdan her halde çay okulu gibi bir okulun açılmasını, Sayın Köseoğlu arkadaşım af buyursunlar, şimdilik lüzumlu görmüyorum. Sonraki mezunlar, mezun verildiği takdirde bizi düşündüreceklerdir. Okulun her sene 100 - 200 mezun verdiğini düşünelim; meseleyi biraz da uzun vâdeli olarak düşünmek mecburiyetindeyiz; kadrolar temin edilir, Tekel Genel Müdürlüğünde olduğu gibi eksperlere memur kadroları verilir ve bu suretle daha cazip hale getirilir ve alınan ziraat okulu mezunları yüksek ziraat mühendisleri bu kurslardan geçmek lâboratuarlarda ihtısaslarını artırmak suretiyle her halde ihtiyaca cevap verirler.

Bu hususu arz ediyorum efendim.

BAŞKAN — 3 ncü madde üzerinde başkaca görüşmek istiyen sayın milletvekili var mı? Yok.

Takrirler vardır, okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

3 ncü maddenin başlığı «faaliyet konular» değil, «Faaliyet konuları» olacaktır.

Artvin
Mustafa Rona

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türkiye Çay İşletmeleri Kurumu Kanununun 3 ncü maddesinin 1 nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini saygı ile arz ve talebederim.

Rize
Salih Zeki Köseoğlu

Madde 3. — 1. Üreticiden, işletmeye uygun nitelikteki çay yapraklarını tekeli altında satınalmak ve bedelini mütaakıp aybaşında ödemek.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türkiye Çay İşletmeleri Kurumu Kanununun 3 ncü maddesine aşağıdaki (e) ve (f) fıkralarının ilâvesini saygı ile arz ve teklif ederim.

Rize
Salih Zeki Köseoğlu

İlâve (e) fıkrası : Çay tarım okulları açmak.

İlâve (f) fıkrası : Çay alım merkezlerine giden yolların yapılması için ilgili teşekküllerle işbirliği yapmak ve yardımlarda bulunmak.

Yüksek Başkanlığa

Çay işlerindeki en mühim meselelerden biri de bilgili çay eksperleri yetiştirmek olduğundan, teşekkülün faaliyet konularından ve amaçlarından bahseden 3 ncü maddesinin 3 numaralı fıkrasına aşağıdaki (e) bendinin eklenmesini arz ve teklif ederim.

e) Yukardaki amaçları gerçekleştirecek nitelikte çay eksperleri yetiştirilmesini sağlamak ve gerektiğinde bir Eksperlik Okulu açmak.

Gümrük ve Tekel Bakanı
Niğde
Haydar Özalp

Yüksek Başkanlığa

Çay işlerindeki en mühim meselelerden biri de bilgili çay eksperleri yetiştirmek olduğundan, teşekkülün faaliyet konularından ve amaçlarından bahseden 3 ncü maddenin 3 numaralı fıkrasına aşağıdaki (e) bendinin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Artvin
Mustafa Rona

e) Yukardaki amaçları gerçekleştirecek nitelikte çay eksperleri yetiştirilmesini sağlamak ve gerekirse bir Eksperlik Okulu açmak.

Sayın Başkanlığa

Görüşülmekte olan Çay Kanununun 3 ncü maddesinin 2 sayılı paragrafının satırbaşına, «çay yetiştirilmesi» kelimesinin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Saygılarımla.

İzmir
Burhanettin Asutay

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Sayın Başkan, verilen izahattan sonra önergemi geri alıyorum.

BAŞKAN — Peki efendim, Sayın Asutay önergesini geri almıştır.

Sıraya göre takrirleri okutup oylarınıza arz edeceğim.

(Artvin Milletvekili Mustafa Rona'nın önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Buyurun Sayın Komisyon.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ ALİ RIZA UZUNER (Trabzon) — Sayın Başkanım, tümü üzerindeki müzakerelerde bu kabîl redaksiyon hataları Başkanlığa arz edilerek tashih edilmişti efendim, katılıyoruz.

BAŞKAN — Bizdeki metinde tashihat görmediği cihetle dübelteceğiz. Komisyon katılıyorlar. Hükümet katılıyor mu efendim?

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI HAYDAR ÖZALP (Niğde) — Evet efendim.

BAŞKAN — Komisyon ve Hükümet katılıyorlar.

Takriri oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

BAŞKAN — Sayın Köseoğlu'nun 3 ncü maddenin 1 nci fıkrasının değiştirilmesi ile ilgili önergesini okutuyorum.

(Rize Milletvekili Salih Zeki Köseoğlu'nun birinci önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Komisyon ve Hükümet katılıyorlar mı?.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ ALİ RIZA UZUNER (Trabzon) — Sayın Başkanım, bu bir yönetmelik işidir. Esasen daha geç ödemeyi bile intacedebileceği gibi bir hüküm getirmektedir. Bu yönüyle katılamıyoruz.

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI HAYDAR ÖZALP (Niğde) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon ve Hükümet katılmıyorlar.

Takriri oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

(Rize Milletvekili Salih Zeki Köseoğlu'nun ikinci önergesi tekrar okundu)

SALİH ZEKİ KÖSEOĞLU (Rize) — Sayın Başkanım, bir hususu arz etmek istiyorum. Bu birinci fıkrada, çay okulları açma fıkrasını, (eksper okuları açma) şeklinde birleştiriyorum efendim. Yalnız, diğer kısımların oylanmasını istirham ediyorum.

BAŞKAN — Sayın Bakanın ve Sayın Rona'nın bu hususdaki takrirlerine katılıyorsunuz, sadece diğer kısmın oylanmasını istiyorsunuz.

Diğer kısmı tekrar okutuyorum.

«İlâve (f) fıkrası : Çay alım merkezlerine giden yolların yapılması için ilgili teşekküllerle işbirliği yapmak ve yardımlarda bulunmak.»

BAŞKAN — Komisyon ve Hükümet katılıyorlar mı?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ ALİ RIZA UZUNER (Trabzon) — Hayır.

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI HAYDAR ÖZALP (Niğde) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon— ve Hükümet katılmıyorlar.

Takririn munhasıran birinci kısmı, (e) fıkrası hususundaki taleplerini, Sayın Rona ve Sayın Bakanın tekliflerine katıldıkları cihetle, geri aldılar. (f) fıkrası olarak bir bendin ilâve-

sini istemektedirler. Ancak, ben bu takriri oyunuza arz etmiyeceğim, çünkü (e) fıkrasından sonra (f) fıkrasını oylarınıza arz edeceğim, bir değişiklik olmasın.

Şimdi Sayın Köseoğlu'nun takririni burada bırakıyorum, (e) fıkrası ile ilgili Sayın Rona ve Sayın Bakanın takrirlerini okutacağım.

(Gümrük ve Tekel Bakanı Haydar Özalp'ın önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Sayın Rona, Sayın Bakanın takririne katılıyor musunuz?..

MUSTAFA RONA (Artvin) — Katılıyorum efendim.

BAŞKAN — Komisyon katılıyorlar mı efendim?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ ALİ RIZA UZUNER (Trabzon) — Evet.

BAŞKAN — Komisyon da katılıyorlar. Hükümetin teklifidir.

Takriri oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi (f) fıkrası olarak Sayın Zeki Köseoğlu'nun takririni oylarınıza arz edeceğim. Okundu ve Genel Kurul bilgi sahibi oldu. Komisyon ve Hükümet katılmıyor.

Takriri oylarınıza arz ediyorum. Kabul buyuranlar... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

3 ncü maddeyi, tadil ettiğiniz şekliyle oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

4 ncü maddeyi okutuyorum.

Amaç :

Madde 4. — Teşekkülün kuruluş amacı :

Memleketin tarım politikasına uygun olarak çay ziraatini geliştirmek, çay kalitesini ıslah etmek ve işlenmesini teknik esaslara göre yürütmek, iç ve dış pazar isteklerine uygun mahsul üretimini sağlamaktır.

Teşekkül bu amaca ulaşmak için üçüncü maddede belirtilen konularda kârlılık ve verimlilik anlayışı içinde ve sermaye birimine yardım etmek suretiyle daha fazla yatırım kaynağı yaratacağı şekilde faaliyette bulunur.

BAŞKAN — 4 ncü madde üzerinde görüşmek istiyen sayın milletvekili var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ Ali RIZA UZUNER (Trabzon) — Sayın Başkan, oyladığınız 4 ncü maddede maddi hata var. 4 ncü maddenin son fıkrasının son satırında «birimine» denmiş, «birikimine» olarak yazılması gerekmektedir. Yanlış olarak yazılmış, düzeltilmesini rica ederiz.

BAŞKAN — 4 ncü maddedeki «birimine» kelimesinin, «birikimine» olarak düzeltilmesi lâzım. Matbaa hatası olarak yazılmış, düzeltilecektir.

5 nci maddeyi okutuyorum.

Bölüm : 3

Malî Hükümler

Sermaye :

Madde 5. — Teşekkülün sermayesi 500 000 000 liradır. Bu miktar Bakanlar Kurulu kararı ile bir misline kadar artırılabilir.

Bu sermayenin tamamı Devlete aittir.

Bu sermaye aşağıda gösterilen kaynaklardan sağlanır.

a) Bu kanunun Geçici 1 nci maddesi gereğince teşekküle devrolunan varlıklar,

b) Genel Bütçeden sermayeye mahsuben yapılacak ödemeler,

c) Yıllık kârlardan bu kanunun 6 ncı maddesi ve diğer kanunlar uyarınca ayırımlar yapıldıktan sonra kalacak bakiyeler.

BAŞKAN — 5 nci madde hakkında sayın Sami Kumbasar, buyurun.

SAMİ KUMBASAR (Rize) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

5 nci maddede, teşekkülün sermayesi yarım milyar lira olarak öngörülmüş ve «Bakanlar Kurulu kararı ile bir misline kadar artırılabilir» diye yazılmaktadır.

Efendim, bu kanun teklifi 1963 yılında verilmiş, kanunun verildiği zamanki hayat şartlarını ve para değerini hesabedersek, o zamanın para değeri ve hayat şartları ile şimdikinin farkettiğini, hem de muazzam farkettiğini görürüz. 1970 senesinde devalüasyon olmuştur. 1971 yılında hayat pahalılığı devam etmiştir, paranın değeri düşmüştür.

Bu teşekküle devredilen fabrikaların değeri yalnız 1,5 milyar lira kadar para tutmaktadır. O bakımdan bu teşekkülün sermayesinin yarım milyar lira değil, 2 milyar lira olmasını teklif ediyoruz. Bu hususta bir önergemiz vardır. Bu önergemize rey verip kabul etmenizi rica ediyoruz.

Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — 5 nci madde üzerinde görüşmek istiyen başkaca sayın üye?.. Yok.

5 nci madde ile ilgili verilmiş olan önergeyi okutuyorum.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türkiye Çay İşletmeleri Kurumu Kanununun 5 nci maddesindeki, Teşekkül sermayesi miktarının 500 milyondan «iki milyara» çıkarılmasını saygı ile arz ve talebederiz.

Rize
Sami Kumbasar

Rize
Salih Zeki Köseoğlu

Rize
Hasan Basri Albayrak

BAŞKAN — Sayın Hükümet ve Komisyon, bu önergeye katılıyor musunuz?

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SADETTİN SAVCI (Diyarbakır) — Fazla teklif edilmiş, katılmıyoruz.

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI HAYDAR ÖZALP (Niğde) — Efendim, artırılmasına katılmıyoruz, fakat 1 milyar lira olarak teklif ediyoruz.

BAŞKAN — Sayın Kumbasar, 1 milyar liralık teklife iştirak ediyor musunuz?

SAMİ KUMBASAR (Rize) — Hayır efendim.

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Sayın Başkan, Sayın Bakana, oylarımızı rahat kullanmak bakımından bir sual sorabilir miyim?

BAŞKAN — Buyurun, buraya teşrif edin, konuşun. Yalnız Sayın Asutay, sualiniz madde ile alâkalı olsun.

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Sayın Gümrük ve Tekel Bakanı, bugün, çay üretmek için makina, fabrika ve emsali olarak değeri nedir, bu kuruma ne kadar para devredecektir? Bu noktada bilgi verirlerse oylarımızı daha isabetle kullanırız. Bunu, arz etmek istemiştim.

BAŞKAN — Sayın Bakan, devredeceğiniz yatırım sermayesini soruyorlar, buyurun.

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI HAYDAR ÖZALP (Niğde) — Sayın Asutay'ın bahsettiği hesabın envanteri yapılmış değildir. Şu anda kesin bir şey söylemek mümkün değildir. Envanter yapıldıktan sonra bir hesap vermek mümkündür.

BAŞKAN — Tahmini soruyorlar.

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI HAYDAR ÖZALP (Niğde) — Yalnız, kuruma devredilecek çay üretimi ile ilgili olarak fabrikasyon değeri 1 milyarın üzerindedir.

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Sayın Başkan, müsaade ederseniz buradan arz edeyim.

BAŞKAN — Buyurun, Sayın Asutay.

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bir müessese kuruyoruz, malî bakımdan kuvvetli bir temeli olmaz ise ufacık bir sarsıntıda bu müessesenin yerinde yeller eser.

5 nci maddenin (a) fıkrası «bu kuruma geçici 1 nci maddesi gereğince teşekküle devrolunan varlıklar» diyor. Bunun için 500 milyon lira, bunu bir misli artırıyoruz 1 milyar lira oluyor. Şimdi, bu kuruma kanunun geçici 1 nci maddesi gereğince devredeceğimiz varlığı malûm değil. Eğer bu devredilecek miktar 1 milyar lira ise bunun yeniden sermaye teşekkülüne imkân olmaz. Çünkü kanun öyle bir rakam getiriyor ki, bu rakamı artırmak mümkün değil. Ancak Vekiller Heyeti kararıyle bir misli artırabiliyoruz. Bu sermayeyi artırabilmek için ne olacaktır? Müessese duracaktır. Çay istihsali kemale ermiştir. O zaman Meclise geleceğiz, sermaye tezyidi için yeniden bir kanun çıkarmak için uğraşacağız. O bakımdan, bakanlık devredeceği rakamı kati olarak bilmiyor.

Bu muhitte yetişmiş, meseleyi tetkik etmiş arkadaşlarımız diyor ki; «devredilecek varlıklar 1 milyar liranın üzerindedir» O halde 1 milyar liralık devredilecek varlıkları dikkate alalım. Bunun yanına da 1 milyar lira koyalım, 2 milyar lira olur. Zaten mevcut paranın değerini de dikkate alırsak, sonunda bir kanunun çıkması için aceleye gelmiş olmayız. Çünkü, «nakit sermaye 2 milyar lira olsa yatıramayız» deriz, ama bunu 1 veya 2 milyar liraya çıkarırsak, zaten mevcut tesislerin değeri ve para olarak iştirakimiz bir noktada bizi sonunda çıkmazdan kurtarır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Bu esnada bir takrir daha gelmiştir efendim. Takriri okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

5 nci maddedeki sermayenin 1 milyar lira olarak tadilini arz ve teklif ederim.

Saygılarımla.

Nevşehir
Hüsamettin Başer

BAŞKAN — Efendim, aykırı teklif olarak Sayın Sami Kumbasar ve arkadaşlarının takririni önce oylarınıza arz edeceğim.

Takrire Komisyon ve Hükümet katılmamaktadır. Sayın Kumbasar'ın takririni oylarınıza arz ediyorum. Kabul buyuranlar... Kabul etmiyenler... Tereddüt hâsıl olmuştur, tekrar oylarınıza arz ediyorum.

Sayın Kumbasar'ın, sermayenin 2 milyar liraya çıkarılmasına mütedair olan takririni oylarınıza arz ediyorum. Kabul buyuranlar... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir, efendim.

Sayın Hüsamettin Başer'in, sermayenin 1 milyara çıkarılmasına mütedair olan takririne Sayın Hükümet ve Komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SABAHATTİN SAVCI (Diyarbakır) — Katılıyoruz.

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI HAYDAR ÖZALP (Niğde) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Takrire Komisyon ve Hükümet katılıyor. Takriri oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tadil şekliyle 5 nci maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

6 ncı maddeyi okutuyorum.

Kârın dağıtımı ve yedek akçeler :

Madde 6. — Yıllık kârdan; ödenmiş sermayenin % 20 sine ulaşıncaya kadar % 5 genel yedek akçe ve 440 sayılı Kanunun 30 ncu maddesi gereğince ikramiye payı ayrıldıktan sonra kalanın % 10 u nominal sermayenin % 10 una varıncaya kadar olağanüstü yedek akçe olarak ayrılır.

Müesseselerin kârlarından da yukardaki şekilde ayırımlar yapılır.

Yukardaki ayırımlar yapıldıktan sonra kalan kâr müesseselerde teşekküle, teşekkülde ise Genel Bütçeye gelir ve yıllık Genel Yatırım ve finansman programı gerektirdiği takdirde ödenek ve gider kaydı suretiyle ödenmemiş sermayeye mahsup veya teşekküle ikraz edilir.

Bu işlemler, her türlü vergi, resim ve harçlardan muaftır.

Bu işlemler için bilânço, kâr ve zarar hesaplarının yönetim kurulunca onaylanmış olması yeterlidir.

Bu işlemler ve diğer ödemelerle ilgili olarak, bilânçoların T. B. M. Meclisince tasvibedilip Resmî Gazetede yayınlanmasından sonra gerektiği takdirde düzeltme yapılabilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek istiyen sayın milletvekili?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

7 nci maddeyi okutuyorum.

Hesap dönemi :

Madde 7. — Teşekkülün hesap dönemi takvim yılıdır.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek istiyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

8 nci maddeyi okutuyorum :

Diğer Malî konular :

Madde 8. — İşletme bütçeleri, faaliyet raporları, fiyat ve tarifeler, yatırım ve fanansman işleri, bilânço ve netice hesapları, 12 . 3 . 1964 tarihli 440 sayılı Kanuna göre yürütülür. Yatırım ve finansman konularında 30 . 9 . 1960 tarihli ve 441 sayılı Kanun hükümleri de uygulanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek istiyen sayın milletvekili?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul buyuranlar... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

9 ncu maddeyi okutuyorum.

BÖLÜM : IV
Yönetim

Yönetim ve temsil :

Madde 9. — Teşekkül, bu kanun ile diğer mevzuat hükümleri ve yönetim kurulu kararları uyarınca genel müdür tarafından yönetilir. Teşekkülü, idare ve yargı organlarında ve üçüncü şahıslara karşı genel müdür temsil eder.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek istiyen sayın milletvekili?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum.. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

10 ncu maddeyi okutuyorum.

Yönetim Kurulu

Kuruluş :

Madde 10. — Çay İşletmeleri kurumunun Yönetim Kurulu :

a) Genel müdürle iki genel müdür yardımcısı,

b) Maliye Bakanlığının inhasiyle Bakanlar Kurulu tarafından atanan bir üye,

c) Gümrük ve Tekel Bakanlığının inhasiyle Bakanlar Kurulu tarafından atanan bir üye,

d) Bir işçi üye,

Olmak üzere 6 kişiden müteşekkildir. Yönetim Kurulunun Başkanı genel müdürdür.

Kurul Başkan ve üyelerinin nitelikleri hakkında 440 sayılı Kanun ve tüzüğü hükümleri uygulanır.

Genel müdür dâhil, teşekkül bünyesinden Yönetim Kuruluna katılacaklarla ilgili Bakanlıkça inha edilecek üyenin, teşekkülün faaliyet konulariyle ilgili çeşitli ihtısas kollarının gerektirdiği bilgi ve tecrübeye sahip kimselerin bir kurulda toplanması esas ve ilkesine göre; inhası, Maliye Bakanlığınca inha edilecek üyenin ise, teşekküle tahsis olunan sermayenin en verimli şekilde işletilmesini sağlıyacak malî, iktisadi bilgi ve tcrübelere sahip bulunması şarttır.

Genel müdürle, teşekkül bünyesinde Yönetim Kuruluna katılacak üyeler tâyinlerdeki usule göre değiştirilebilirler. Bunların dışında kalan üyelerin hizmet süreleri 3 yıl olup, sürelerini dolduranlar tekrar atanabilirler. Niteliklerini yitirenler atanmalarındaki usule göre süre dolmadan da değiştirilebilirler.

Bunların yerlerine getirilenler değiştirilen üyenin süresini tamamlarlar.

BAŞKAN — 10 ncu madde üzerinde Sayın Başer, buyurun.

HÜSAMETTİN BAŞER (Nevşehir) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

Burada bir ayırma yapmak lâzımdır. Bir genel müdür, ayrı olarak iki genel müdür yardımcısı tâbiri var. Çünkü ilerde bu müessese genişlediği zaman 4 tane genel müdür yardımcısı olursa, iki genel müdür yardımcısı nasıl seçilecektir? Gerçi 440 sayılı Kanuna atıfta bulunuluyor. Oradaki niteliklerden faydalanılıyor. Bunun burada ayırdedilmesi lâzımdır. Bunu arz etmek için huzurunuzu işgal ettim.

Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Sayın Şener, buyurun.

AHMET ŞENER (Trabzon) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; Sayın Başer arkadaşımız, kendi sualinin cevabını kendisi sonradan verdi. Fakat, bu bir cevap mahiyetini teşkil etmesin. 440 sayılı Kanunun 8 nci maddesine, göre, bu yönetim kurulu kurulmuştur. Başka türlü kurulması mümkün değildir. 440 sayılı Kanuna göre kurulduğu için, Tekel Bakanlığından bu müessesenin yönetim kuruluna üç kişi verilebilir. Birisi umum müdür, iki tane umum müdür muavini. Başka yoktur. Teşekkür ederim.

BAŞKAN — 10 ncu madde üzerinde görüşmek istiyen başka sayın milletvekili yok. İki takrir vardır, okutuyorum.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türkiye Çay İşletmeleri Kurumu Kanununun 10 ncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini saygıyla arz ve teklif ederim.

Rize	Rize
Sami Kumbasar	Salih Zeki Köseoğlu

Rize
H. Basri Albayrak

«Madde 10 : a) Genel müdür ile bir genel müdür yardımcısı,

c) Gümrük ve Tekel Bakanlığının inhası ile Bakanlar Kurulu tarafından atanan bir üye,

d) Çalışma Bakanlığının inhası ile Bakanlar Kurulu tarafından atanan bir işçi üye,

ilâve (e) fıkrası; Tarım Bakanlığının ihhası ile Bakanlar Kurulu tarafından atanan bir üretici üye.

Yüksek Başkanlığa

Birinci maddede yapılan değişiklik sebebiyle Yönetim Kuruluna girecek üyenin, Tarım Bakanlığından değil, Gümrük ve Tekel Bakanlığından olması gerekmektedir.

Ayrıca, işçi haklarının ve meselelerinin vukufla tedvir edebilecek olan Çalışma Bakanlığı mensubu bir üyenin de Yönetim Kurulunda bulunması uygun olacaktır.

Bu sebeplerle;

1. Tasarının 10 ncu maddesinin (c) bendinin; «Gümrük ve Tekel Bakanlığının inhası ile Bakanlar Kurulu tarafından atanan bir üye.»

2. Tasarının (d) bendinin; «Çalışma Bakanlığının inhası ile Bakanlar Kurulu tarafından atanan bir üye» olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Artvin
Mustafa Rona

BAŞKAN — (c) fıkrasına ilişkin tadil, birinci madde kapsamı içinde ele alındığından madde; «Gümrük ve Tekel Bakanlığından» şekli ile okunmaktadır. Çünkü, aldığınız bir kararla, gerek kurum, gerek Bakanlığı ilgilendiren bütün konuların değiştirilmesi hususunu kabul buyurmuştunuz. O bakımdan, (c) fıkrası ile ilgili takriri oylarınıza arz etmeye lüzum yok, tadilât yapılmıştır.

Şimdi, Sayın Salih Zeki Köseoğlu, Basri Albayrak, Sami Kumbasar tarafından verilen takrirde, (a) fıkrasındaki genel müdür yardımcısının birisi çıkarılmakta ve bir genel müdür ile bir genel müdür yardımcısı talebi ihtiva etmektedir. Böyle fıkra fıkra oylara arz edeceğim.

Komisyon bu hususu kabul ediyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ ALİ RIZA UZUNER (Trabzon) — Sayın Başkan bu görüşe katılmıyoruz. Zira, genel müdürün işlerini yürütebilmesi için asgari iki yardımcıya ihtiyacı vardır. İdari ve teknik yardımcı olarak düşünülmüştür. Genel espri içerisinde Sayın Şener'in belirttiği gibi üç kişilik yekûnu aşmamakta ve iki genel müdür yardımcısı zarureti vardır. Bu yönden katılmıyoruz.

BAŞKAN — Hükümet?..

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI HAYDAR ÖZALP (Niğde) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon sözcüsü gerekçeli olarak katılmama sebebini izah ettiler. Hükümet katılmadığını ifade ettiler.

(a) fıkrasında bir genel müdür, bir de yardımcı şekli ile vâki olan tadil teklifini oylarınıza arz edeceğim. Kabul buyuranlar... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir efendim.

Sayın Mustafa Rona sizin takririnizde de; (d) bendinin; «Çalışma Bakanlığının inhası ile Bakanlar Kurulu tarafından atanan bir üye» denilmektedir. Sayın Köseoğlu ve arkadaşlarının takririnde de «Çalışma Bakanlığının inhası ile Bakanlar Kurulu tarafından atanan bir işçi üye» denmektedir. Sayın Zeki Köseoğlu ve arkadaşlarının takririne katılır mısınız efendim. Çünkü sizinki ayni mahiyette Sayın Rona.

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Aleyhinde söz istiyorum.

BAŞKAN — Oylama esnasındayız biliyorsunuz.

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Sayın Başkan, fıkra fıkra oylıyacaksınız.

BAŞKAN — Oylama esnasında içtüzüğümüz hiç kimseye söz verme imkânını Başkana sağlamamıştır.

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Tümünü birden oylamıyorsunuz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Oylama devam ediyor beyefendi. Birinci fıkrayı oyladım. Oylama küldür, parça parça değildir.

Katılıyor musunuz Sayın Rona?

MUSTAFA RONA (Artvin) — Birleştirilmesini istiyorum.

BAŞKAN — Katılıyorsunuz.

Komisyon?..

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ ALİ RIZA UZUNER (Trabzon) — Evet.

BAŞKAN — Hükümet?...

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI HAYDAR ÖZALP (Niğde) — Evet.

BAŞKAN — Hükümet ve komisyon bu teklife katılmaktadır. Teklifi..

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Aleyhte söz istiyorum. 440 sayılı Kanuna aykırı.

BAŞKAN — Çok rica ederim müdahale buyurmayınız, usulü tatbik ediyorum, beyefendi. Bütün imkânı veriyorum, ama imkânsızlık yaratamam Sayın Asutay.

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Kanuna aykırı.

BAŞKAN — Sizin hareketiniz usule aykırı.

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Kanuna aykırı Sayın Başkan.

BAŞKAN — Efendim ayrı ayrı, ben öyle istiyorum.

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Sayın Başkan, 440 sayılı Kanuna aykırı.

BAŞKAN — Çok rica ederim, buyurun oturun, çok rica ederim.

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Kanuna aykırı Sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurun oturun, aykırı ise, Senatoda değişir efendim.

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Mecliste değiştirelim.

BAŞKAN — İzahat verdiremem. Usule aykırı hareket edemem efendim.

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Kanuna aykırı Sayın Başkan.

BAŞKAN — Rica ederim; aykırı ise. Komisyon düşünsün efendim, aykırı ise, Hükümet düşünsün, aykırı ise oy verecek Genel Kurul düşünsün. Başkan düşünmez, usulü bozmaz.

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Genel Kurula arz etmezsem nereden bilecek?

BAŞKAN — Karşılıklı muhaverede bulunmıyalım Sayın Asutay.

Komisyon?..

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI HAYDAR ÖZALP (Niğde) — Yanlış anlaşılan bir husus var, katılıyoruz.

BAŞKAN — Katılıyor musunuz, katılmıyor musunuz?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ ALİ RIZA UZUNER (Trabzon) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Katılıp katılmadığınızın gerekçesini izah edin.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ ALİ RIZA UZUNER (Trabzon) — Sayın Başkan, gerekçesini kısaca izah edeyim.

Şimdi, 440 sahlı Kanunun 8 nci maddesine bir paralellik kurmak mecburiyetindeyiz. Mevcudolan bu paralellikte, işçi üyenin nasıl atanacağı belirtilmiş bulunmaktadır. Bunu özel kanuna veya tüzüğe bırakmaktadır. Bu yönden biz, 440 sayılı Kanunla paralelliği sağlamak bakımından, farklı olan bu görüşe, yani 440 sayılı Kanunun bu temel hükmünün değiştirilmek istikametinde olduğu için katılmıyoruz. Kendi görüşümüzde ısrar ediyoruz.

BAŞKAN — Takrire katılmıyorsunuz. Hükümet katılıyor mu efendim?

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI HAYDAR ÖZALP (Niğde) — Hayır.

BAŞKAN — Takrire Hükümet ve komisyon katılmamaktadır. Takriri oylarınıza arz ediyorum. Kabul buyuranlar... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeye (e) fıkrası eklenmesi talebedilmektedir. Takrir okundu. «Tarım Bakanlığının inhası ile Bakanlar Kurulu tarafından...» diyor.

Komisyon, katılıyor musunuz efendim buna?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ ALİ RIZA UZUNER (Trabzon) Hayır.

BAŞKAN — Hükümet?

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI HAYDAR ÖZALP (Niğde) — Hayır.

BAŞKAN — Hükümet ve komisyon katılmıyor. Takririn bu fıkrasını da oylarınıza arz ediyorum. (e) fıkrası ilâvesi hususundaki teklifi oylarınıza arz ediyorum. Kabul buyuranlar... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir efendim.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri :

Madde 11. — Çay Kurumunun en yüksek seviyede yönetme ve karar alma organı olan yönetim kurulunun başlıca görev ve yetkileri şunlardır :

1. Kalkınma plânlarına ve yıllık programlara uygun olarak genel müdürlükçe hazırlanacak uzun vâdeli ve yıllık yatırım ve finansman programlarını karara bağlamak,

2. Bakanlığın onaylanmasına sunulacak tamamlama yatırımları hakkında teklifte bulunmak,

3. İdame ve yenileme yatırımları hakkında karar vermek,

4. Yatırım ve finansman proramlarında yıl içinde yapılacak değişiklikleri incelemek, gerekli kararları alarak ilgili mercilere teklifte bulunmak,

5. Teşekkül ve müesseselerinin işletme bütçe ve kadrolarını aynen veya değiştirerek onaylamak, ihtiyaç halinde yıl içinde gerekli değişiklikleri yapmak,

6. Teşekkül ve müesseselere ait bilânçolarla netice hesaplarını tasvibederek ilgili mercilerin onayına sunmak, yıllık ve uzun vâdeli çalışma programlarına uygun olarak faaliyet raporlarını düzenlemek,

7. Bu kanun ve genel hükümlere göre ayrılması gerekli ihtiyaç ve karşılık (provizyon) miktarları ile kârın tahsis yerlerini tesbit etmek ve teklifte bulunmak,

8. Genel Müdürlük tarafından sunulacak 3 aylık faaliyet raporlarını ve bu arada teşekkül ve müesseselerin o devreye ait malî vaziyetini gösteren mizan, cetvel, teşekkülle ilgili olarak düzenlenen diğer rapor, belge ve istatistik gibi verileri inceliyerek icabında Genel Müdürlüğe gerekli direktifleri vermek,

9. Teşekkülün borçlanması için vâki olacak teklifleri inceliyerek borçlanma şartlarını ve limitini tesbit edip Genel Müdürlüğe yetki vermek,

10. Teşekküle bağlı müesseselerin kurulması hususunda karar vermek, statülerini tesbit etmek ve gerekli hallerde değiştirmek, limitet veya anonim ortaklık halinde getirilmeleri için gerekli kararı alarak ilgili mercilere teklifte bulunmak,

11. a) Müesseselerin yönetim komitelerince alınan kararlardan 440 sayılı Kanunla diğer kanunlar ve tüzük hükümlerine göre yönetim kurulu kararını gerektiren konularla ilgili olanları inceliyerek karar vermek,

b) 440 sayılı Kanun ve tüzüğü uyarınca, yönetim kurulu onayı alınması gerekmiyen konularla ilgili olarak müesseseler yönetim komitelerince alınmış kararlardan mevzuat ve yönetim kurulu prensip kararlarına uygun olmıyanlar üzerinde genel müdürlükçe yapılacak teklifler dolayısiyle, inceleme yaparak gerekirse kararı iptal etmek,

12. İştirakler yapılması, icabında devir veya tasfiyesi hususunda ilgili Bakanlık yolu ile Bakanlar Kuruluna teklifte bulunmak,

13. Teşekkül ve müesseselerin faaliyet konularına giren yeni teşebbüsler üzerinde incelemelerde bulunmak, kuruluş halindeki işletmelerin idare tarzlarını ve çalışma esaslarını tesbit etmek, bütçe ve kadrolarını onaylamak, bunlarla ilgili yatırım faaliyetlerini izlemek; bu kanunun 4 ncü maddesinde belirtilen amaca ulaşacak şekilde çalışma imkânını kaybeden ve çalıştırılmaları teşekkül veya müessesenin anafaaliyet konuları bakımından zorunlu olmıyan işletmelerin kapatılmasına karar verme, elden çıkarılması gereken işletmeler hakkında Bakanlık yolu ile Bakanlar Kuruluna teklifte bulunmak,

14. Yurt içinde ve dışında şube, acentalık, muhabirlik, mümessillik gibi işyerleri açma ve kapamaya karar vermek ve bunların faaliyet sınırları ile yetki ve çalışma esaslarını tesbit etmek,

15. 440 sayılı Kanunun 25 nci maddesi gereğince Genel Müdürlükçe hazırlanacak personeli yönetmeliğini inceliyerek Bakanlığın tasvibine sunmak, teşekkül, müessese ve işletmeler personelinin görev, sorumluluk ve yetki sınırlarını belirten çalışma esasları yönetmeliği ile diğer yönetmeliklerini inceleyip onaylamak.

16. Teşekkül ve müesseselerinin işleri icabı gayrimenkuller üzerinde aynî haklar tesisi, kaldırılması veya değiştirilmesi mahiyetindeki tasarruflar hakkında karar vermek,

17. 440 sayılı Kanunun 24 ncü maddesinin 2 nci ve 4 ncü fıkraları hükmü saklı kalmak üzere teşekkül ve müesseselerinin mal ve hizmet fiyatları ile yönetmeliğe göre belirtilecek yaş çay yaprağı alım fiyatlarını tesbit etmek,

18. Dâva açmak, teşekkül ve müesseselerin leh ve aleyhindeki dâvaları teşekkül ve müesseseler için menfaat mülâhaza edildiği takdirde sulh ve tahkim yoliyle halletmek, dâvadan vazgeçmek, dâvayı takip veya temyiz etmemek hususlarında karar vermek,

19. Tahsili mümkün olmıyan alacakların silinmesine karar vermek,

20. Teşekkül ve müesseselerin alım, satım ve ihale işlerinin tabi olacağı genel prensipleri ve çeşitli kademelerce kullanılabilecek yetki limitlerini yönetmelikle tesbit etmek,

21. Teşekkül genel giderlerinden teşekkül ve müesseselerin her birine düşen hisselerin dağıtımı esaslarını tesbit etmek,

22. Teşekkül ve müesseselerinin ürettikleri mal ve hizmetlerle ilgili fuar ve sergilere iştirak etmek konularında karar vermek,

23. a) Teşekkül personelini atamak, gerektiğinde bu yetkiyi kısmen alt kademelere devretmek,

b) Müessese müdürleri ile yardımcılarını atamak ve müessese idarecileri arasında yönetim komitesine katılacakları seçmek,

24. Teşekkül ve müesseselerinin tüzel kişilikleri adına imza atmaya yetkili olanları, ge-

nel müdürlüğün teklifi üzerine tesbit ve bu yetkinin derecesini tâyin etmek,

25. 440 sayılı Kanunun 32 nci maddesinde sözü geçen yasak ek görevleri dışında kalan profesörlük, öğretmenlik görevlerinde çalışacaklarla ek görev olarak teşekkül iştiraklerinden yalnız birinin idare meclisinde, murakıplığında veya tasfiye memurluğunda bulunacaklar hakkında muvafakat veya karar vermek,

26. 440 sayılı Kanunun 30 ncu maddesi uyarınca teşekkül ve müesseseler personeline verilecek yıllık ve olağanüstü ikramiyeler hakkında Bakanlığa teklifte bulunmak,

27. Bakanlar Kurulu kararıyle atananların görevlerinden doğan hususlardan dolayı haklarında kanuni kovuşturma yapılması gerektiği hallerde durumu bakanlığa intikal ettirmek,

28. Bu kanunla diğer kanun ve tüzükler tarafından verilmiş görevleri yapmak,

29. Bu maddede yazılı olanlar dışında yönetim kurulu kararına bağlanması kurulca uygun görülen konularla, yönetmeliklerde yönetim kurulu kararı alınması belirtilen hususlar hakkında karar almak.

Yönetim kurulu, bu maddenin 18, 19 ve 22 nci bendlerinde yazılı hususlarda genel müdürle müessese müdürlerine kademeli olarak yetki verilmesini kararlaştırabilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek istiyen sayın Milletvekili? Yok. Bir takrir var, okutuyorum :

Sayın Başkanlığa

11 nci maddenin 2 nci fıkrasındaki «Bakanlığın» deyiminin başına «ilgili» kelimesi konmalıdır.

Saygılarımla.

Artvin
Mustafa Rona

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SABAHATTİN SAVCI (Diyarbakır) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Hükümet?

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI HÜSEYİN ÖZALP (Niğde) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon ve Hükümet katılıyor. Takriri oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeyi tadil şekliyle oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Yönetim kurulu sorumlulukları :

Madde 12. — Yönetim kurulu başkan ve üyeleri teşekküle verilen sermayeyi ve sağlanan diğer kaynakları kârlılık ve verimlilik prensiplerine uygun olarak kullanma ve değerlendirmede gereken gayret ve basireti göstermekle yükümlü ve aksine davranışlardan sorumludur.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek istiyen sayın Milletvekili? Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Genel müdür :

Atanma :

Madde 13. — Genel müdür 440 sayılı Kanunun 10 ncu maddesi uyarınca Gümrük ve Tekel Bakanının inhası üzerine Bakanlar Kurulu kararıyle atanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek istiyen sayın milletvekili... Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Genel müdürün görev ve yetkileri

Madde 14. — Genel müdürün başlıca görev ve yetkileri şunlardır.

1. Teşekkülü kanun ve tüzük hükümleri ile yönetim kurulu kararları dâhilinde yönetmek,

2. Teşekkül amaçlarının gerçekleşmesi için uygulanacak esaslar ve yapılacak işlemler hakkında doğrudan doğruya kendisine bağlı görevlilere direktif vermek ve bunlar tarafından getirilecek sorunlar üzerinde gerekli tedbirleri almak, mevzuata göre belirli mercilerin onayına ihtiyaç gösteren kararları bu mercilerin onayına sunmak,

3. Kalkınma plânının ve teşekkülün gelişme imkânlarını göz önünde tutarak hazırlıyacağı projeleri ilgili mercilere sunmak,

4. Teşekkül ve müesseselerinin uzun vâdeli ve yıllık yatırım ve finansman programlarını kalkınma plânı ile programlarına uygun olarak hazırlatıp yetkili mercilerin onayını sağlamak,

5. Teşekkül ve müesseselerine ait işletme bütçeleriyle kadroları yıllık programdaki hedeflere uygun olarak ve gerektiğinde daha uzun devreler için hazırlatıp yönetim kuruluna sunmak,

6. Yatırım ve finansman programları ile işletme bütçelerinin uygulama ve gerçekleştirilmelerini sağlamak ve faaliyet sonuçları hakkında ilgili mercilere bilgi vermek,

7. Teşekkül sermayesi ile diğer malî kaynaklarının amaca uygun olarak kullanılmasını sağlamak,

8. Teşekkül organizasyon plânının ve personel politikasının hazırlanmasını, yetkili mercilerin onayından sonra uygulanmasını ve geliştirilmesini sağlamak,

9. Teşekkül topluluğu içinde işbirliğini ve çalışma ahengini sağlamak.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek istiyen sayın milletvekili... Yok. Bir takrir var, okutuyorum:

Sayın Başkanlığa

Madde 14 e 10 ncu fıkra olarak, «Mahkemelerde müesseseyi genel müdür temsil eder.» fıkrasının ilâvesini arz ve teklif ederiz.

Konya	Nevşehir
Baha Müderrisoğlu	Hüsamettin Başer

BAŞKAN — Sayın Başer, daha evvelki bir maddede bu husus kabul buyuruldu.

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Sayın Başkan, 9 ncu maddede var.

BAŞKAN — «Yönetim ve temsil :

Madde 9. — Teşekkül, bu kanun ile diğer mevzuat hükümleri ve yönetim kurulu kararları uyarınca genel müdür tarafından yönetilir. Teşekkülü, idare ve yargı organlarında ve üçüncü şahıslara karşı genel müdür temsil eder.»

HÜSAMETTİN BAŞER (Nevşehir) — Takririmizi geri alıyoruz.

BAŞKAN — Takrir sahipleri, 9 ncu maddede sarahat olduğu cihetle takrirlerini geri aldılar.

14 ncü maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir,

Genel müdürün sorumluluğu :-

Madde 15. — Genel müdür, bu sıfatiyle aldığı bütün karar ve icraatında gereken gayret ve basireti göstermekle yükümlü ve aksine davranışlarından sorumludur.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek istiyen sayın milletvekili... Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Genel müdür yardımcıları ;

Atanma :

Madde 16. — Teşekküle, genel müdüre işlerinde yardım etmek üzere (2) müdür yardımcısı **bulunur.**

Bunlar 440 sayılı Kanununun 10 ncu maddesi uyarınca Gümrük ve Tekel Bakanının inhası üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile atanırlar.

BAŞKAN — Sayın Rona'nın takririni, daha önce işleme konduğu ve bu suretle okunduğu cihetle muameleye koymuyorum. Değişmiştir; «Gümrük ve Tekel Bakanı» olmuştur zaten.

Madde üzerinde görüşmek istiyen sayın milletvekili... Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Görev ve yetkileri :

Madde 17. — Genel müdür yardımcılarının görev ve yetkileri yönetim kurulu yönetmelik ve kararları ile sınırlı olup bunlar genel müdürden aldıkları direktife ve iş bölümüne göre hareket ederler.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek istiyen sayın milletvekili... Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Bölüm - V

Müessese - İşletme ve iştirakler

Genel hüküm :

Madde 18. — Çay Kurumuna bağlı müesseselerle işletmelerin kuruluşları, teşekkülle müesseselerin birbiriyle olan münasebetleri, iştiraklerin yapılması, yönetimleri hakkında 440 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek istiyen sayın milletvekili... Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Müessese personelinin atanmaları :

Madde 19. — a) Müessese müdürleri ve varsa müessese müdür yardımcılarının atanmaları ile müessese idarecileri arasından yönetim komitesine katılacak üç üyenin seçimi genel müdürün teklifi üzerine teşekkül yönetim kurulu kararıyle yapılır.

Yönetim komitesine katılacakların seçiminde müessese faaliyetlerinin hâkim vasfı göz önün-

de tutularak çeşitli fonksiyonları temsil eden görevlilerin bir komitede toplanması ilkesine uyulur.

b) Bakanlar Kurulunca belli edilecek müesseselerin yönetim komitelerine katılacak işçi üyeler, 440 sayılı Kanun ve tüzüğünde belirtilen esaslara göre seçilir.

c) Müessese müdürü ile yardımcıları ve yönetim komitesi üyeleri atanma veya seçilme usullerine göre değiştirilebilirler.

d) Müesseselerin diğer personelinin atanmaları teşekkül topluluğuna ait personel yönetmeliğine göre yapılır.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek istiyen sayın milletvekili... Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Müessese ve işletmelerin gözetimi :

Madde 20. — Teşekkül, kendisine bağlı olan müesseselerle, teşekkül ve müessese işletmeleri çalışmalarının kanun, tüzük ve yönetim kurulu kararlarına uygun olarak yürütülmesini gözetmekle görevlidir.

Bu maksatla, gerekli hallerde müessese ve işletmelerin hesaplarını, işletmelerini tetkik, teftiş ve tahkik ettirebileceği gibi iktisadi, malî durum tesbitleri de yaptırabilir.

Tahkikatın selâmeti bakımından işten el çektirmeyi gerektiren hususlarda bu işlemin nasıl yürütüleceği tetkik, teftiş ve tahkike yetkili organların görev ve yetkileri yönetim kurulunca yürürlüğe konulacak, yönetmelikte belirtilir.

Müesseselerin, teşekkül yönetim kurulu kararı ile yürütülen işlemleri bakanlıkça da teftiş ve icabında tahkike tabi tutulabilir.

BAŞKAN — Komisyondan bir hususu rica edeceğim. İkinci paragrafın ikinci satırındaki «işletmelerini» mi, «işlemlerini» mi olacak?

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SABAHATTİN SAVCI (Diyarbakır) — «İşlemlerini» olacak.

BAŞKAN — Yani, «Bu maksatla, gerekli hallerde müessese ve işletmelerin hesaplarını, işlemlerini tetkik...» şeklinde olacak.

Madde üzerinde görüşmek istiyen sayın milletvekili... Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Bölüm : VI

Çeşitli hükümler

Kadro ve personel rejimi :

Kadro :

Madde 21. — Kadrolar işletme bütçelerinin ekini teşkil eder.

Teşekkül ve teşekküle bağlı işletmelerin kadroları genel müdürlükçe, müesseselerce hazırlanır. Mevzuat hükümlerine göre üst mercilerin kararına bağlı olanlar dışındaki kadrolar işletme bütçeleriyle birlikte yönetim kurulu kararı ile kesinleşir.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek istiyen sayın milletvekili... Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Personel rejimi :

Madde 22. — Teşekkül ve müesseseleri ile işletmeleri personeli İktisadi Devlet Teşekkülleri personeli rejimine tabidir. Bu konuda yürürlükteki kanun, tüzük ve Bakanlar Kurulu kararları uygulanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek istiyen sayın milletvekili... Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 23. — Kurumun merkez teşkilâtı ile bu teşkilâta bağlı olarak açacağı her türlü işletme veya fabrikalarda, işlerin icaplarından olarak, normal çalışma günü ve saatleri dışında devam etmesi zaruri görülen işler için, teknik personel ve memurlardan fazla çalıştırılanlara, idare meclisince hazırlanacak Gümrük ve Tekel Bakanlığınca tasvibolunacak işletmelik esasları dâhilinde fazla mesai ücreti verilebilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek istiyen sayın milletvekili...

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Sayın Başkan,. bir noktada tereddütüm var. Müsaade ederseniz arz edeyim.

BAŞKAN — Buyurun.

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, bir tereddütüm var. Onun izalesi için huzurunuzu işgal ettim.

«Kurumun merkez teşkilâtı ile bu teşkilâta bağlı olarak açacağı her türlü işletme veya fabrikalarda, işlerin icaplarından olarak, normal çalışma günü ve saatleri dışında devam etmesi

zaruri görülen işler için, teknik personel ve memurlardan fazla çalıştırılanlara, idare meclisince hazırlanacak ve Tarım Bakanlığınca tasvibolunacak işletmelik esasları dâhilinde fazla mesai ücreti verilebilir.» diyor.

Biraz evvel kabul buyurduğunuz 22 nci maddede ise; «Teşekkül ve müesseseleriyle işletmeleri personeli İktisadi Devlet Teşekkülleri personeli rejimine tabidir.» diyor.

Şimdi burada 657 sayılı Kanunu tadil eden 1327 sayılı Kanunda; normal mesailerin dışında yapılacak çalışmalardan fazla bir mesai verilmesine mâni olan hükümler var. Bu müessesede çalışanlar 1327 sayılı Kanuna tabi olduklarına göre, burada teknik personel de 657 sayılı Kanun içinde muamele görsün diye teklif ediliyor. Burada birbiriyle çelişme var gibi görünür. Diğer Devlet teşekküllerinde çalışan ve Personel Kanununa tabi olanların herhangi bir sebeple yaptıkları fazla mesaiye para vermiyeceğiz; ama bu müessesede ödiyeceğiz. Kanunda sarih hüküm vardır : İş ağırlığı, iş riski diye artı 50, artı 100, artı 200 gibi ayrıca bir ödemeyi sağlıyor kanun. Acaba buradaki getireceğimiz bu madde ile 1327 sayılı Kanunla çelişiyor muyuz ve bu müessesedeki çalışan teknik personele fazla mesai vermek bu kanuna aykırı bir hüküm taşımaz mı? Çünkü kanunun Yüce Meclise sevk edildiği tarih ile kanunun Geçici Komisyonda müzakere edilerek Heyeti Umumiyeye aynı komisyonca gönderilme tarihi 1327 sayılı Kanundan evvel.

Bu noktada gerek komisyonun, gerekse hükümetin görüş beyan etmesini ve bir çelişmeye düşmememizi arz ve ifade ederim.

Teşekkür ederim.

AHMET ŞENER (Trabzon) — Söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın Şener.

AHMET ŞENER (Trobzon) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım;

Görüşülmekte olan 23 ncü maddenin sondan 2 nci satırdaki «işletmelik» dediği yerdeki «işletmelik» kelimesi «yönetmelik» olacaktır. Yani «... tasvibolunacak yönetmelik esasları dâhilinde fazla mesai ücreti ödenir» şeklinde olacaktır.

Şimdi Sayın Asutay arkadaşımın ifade ettiği konuya dönüyorum.

Burada özellikle düşünülen şey şu : Hepimizin kanunun tümü üzerindeki konuşmalarda izah etiğimiz gibi; çay, çay alım yerlerine ve fabrikalara yığın halinde gelir ve bilhassa Mayıs ayında bunun yüzde 40 ı alınmış olur. Çay alım zamanında çay yetiştiren bütün vatandaşlar sepetiyle, yüküyle, kamyonuyla alım yerinin ve fabrikanın kapısına dayanır. Saat beş, saat altı mesaisi mevzubahsolamaz burada. Çünkü memleketin millî serveti gitmektedir. Mecburdurlar; burada çalışan gerek işçi, gerek teknik eleman ve gerekse personele (bir yönetmelikle tesbit edip) fazla mesai vermeli ki, normal msai saatinden sonra bu personeli çalıştırma imkânına sahibolsunlar.

Çay, pancar gibi değildir; «Bugün bekle yarın kantara alırım...» Hayır, mümkün değildir bu. çay, geldiği günü alınmayıp, 24 saat bekletildi mi kızışmaya başlar, yığılmış olan bu çaylar perişan olur. Geçen gün Milliyet Gazetesinde hepinizin okuduğu gibi denize dökülme zarureti doğabilir ve bekletilen bu yığınlarda çürüme başlar. 10 Cm. den fazla kalınlıklarda yığıldığı zaman çayın üzerinde bulunan yağmur ve şebnemden meydana gelen rutubette, oradaki bulunan pektinilorum dedikleri bakteriler derhal faaliyete geçer ve çay kızışmaya başlar. Artık sen, fazla mesai verme... O zaman işler hemen durur ve millî servet heder olur. Ne yapacağız bu durumda? Fazla mesai vermeye mecburuz burada çalışan personele. Bu, muayyen bir zamanda, sıkışık zamanlarda verilir ve bir yönetmelikle oradaki idarecilerin idare edecekleri bir konudur bu. Siloya alınacak buğdayı getiren vatandaşa; «yarın getirin» dediğimiz gibi diyemeyiz çayını getiren vatandaşa. Çuvaldaki buğdaya bir şey olmaz, ama çay hemen kızışmaya başlar.

İşte maddemiz bunu yani kızışmayı ve millî servetin yok olmasını önliyecek tedbiri getiriyor.

Tahmin ediyorum Sayın Asutay arkadaşım da aynı konuyu bildikleri için, sordukları sualle sizi aydınlatma fırsatını verdiler bana, kendilerine teşekkür ederim. Doğrudur sordukları sual. Fakat bizim mahsulümüz buna mânidir. Lûtfen bu madde aynen kalmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Başkaca görüşmek istiyen sayın üye?..

Sayın Komisyon Başkanı Savcı, Sayın Asutay'ın beyanı üzerine görüşmek ister misiniz efendim?

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SABAHATTİN SAVCI (Diyarbakır) — Sayın Şener arkadaşımın da ifade ettiği gibi, Sayın Asutay arkadaşım haklı, ama bu bir özellik arz ediyor.

BAŞKAN — Sayın Şener meseleyi ifade ettiler, bunu cevap mahiyetinde kabul ediyorsunuz...

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SABAHATTİN SAVCI (Diyarbakır) — Evet efendim.

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Sayın Başkan, Sayın Şener; «Maddenin aynen kabulü» dedi. Ben bir tadil önergesi vermedim, ilerde bir çelişmeyi önlemek maksadiyle bu görüşmeyi yaptım.

BAŞKAN — Açıklandı, zapta geçti. Komisyon Başkanı da buyurdular ki; Sayın Şener'in izahatı meseleyi aydınlatmıştır, bir ikinci izahata lüzum görmüyoruz şeklinde konuştular. Yalnız Sayın Şener'in beyanında kanunun bu maddesinde yeni bir kelime var: «işletmelik» diyor.

AHMET ŞENER (Trabzon) — Evet...

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SABAHATTİN SAVCI (Diyarbakır) — Sayın Şener «Yönetmelik» diye aldı.

BAŞKAN — Ama «İşletmelik» diyor burada.

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SABAHATTİN SAVCI (Diyarbakır) — Burada esasında «işletmecilik» tir, tabı hatası olmuş efendim.

BAŞKAN — Peki efendim. «Aslı işletmeciliktir, tabı hatası olmuş.» diyorlar Sayın Komisyon Başkanı. Metindeki «işletmelik» kelimesini «işletmecilik» olarak düzeltiyoruz.

Sayın Rona'nın takririni oya arz etmiyorum, çünkü «Gümrük ve Tekel Bakanlığı» olarak okunmuştur.

23 ncü maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

24 ncü maddeye geçmeden evvel Sayın Gümrük ve Tekel Bakanı ve Sayın Artvin Milletvekili Mustafa Rona tarafından verilmiş iki takrir vardır, ikisi de aynı mealdedir; okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Yaş çay yapraklarının alım fiyatlarının tesbiti çay konusunda önemli bir yer almakta olduğundan aşağıdaki maddenin tasarıya 24 ncü madde olarak eklenmesini arz ve teklif ederim.

Gümrük ve Tekel Bakanı
Haydar Özalp

Madde 24. — Yaş çay yapraklarının alım fiyatları, Tüzükte belirtilecek esaslara göre, Yönetim Kurulu tarafından tesbit olunur ve bu fiyatlar Gümrük ve Tekel Bakanının teklifi ve Bakanlar Kurulunun kararıyle yürürlüğe girer.

Yüksek Başkanlığa

Yaş çay yapraklarının alım fiyatlarının tesbiti çay konusunda önemli bir yer almakta olduğundan aşağıdaki maddenin tasarıya 24 ncü madde olarak eklenmesini arz ve teklif ederim.

Artvin
Mustafa Rona

Madde 24. — Yaş çay yapraklarının alım fiyatları, Tüzükte belirtilecek esaslara göre, Yönetim Kurulu tarafından tesbit olunur ve bu fiyatlar Gümrük ve Tekel Bakanının teklifi ve Bakanlar Kurulunun kararıyle yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu efendim?..

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SABAHATTİN SAVCI (Diyarbakır) — Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Komisyon katılıyor. Sayın Rona, siz Sayın Bakanın takririne katılıyor musunuz efendim?

MUSTAFA RONA (Artvin) — Katılıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Sayın Rona aynı mealde bulunan Sayın Bakanın takririne katıldıklarını beyan ettiler. Sayın Gümrük ve Tekel Bakanı Haydar Özalp tarafından verilmiş bulunan ve 24 ncü madde olarak tasarıya ilâvesi istenen takriri oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Yine Gümrük ve Tekel Bakanı tarafından verilen ve tasarıya 25 nci madde olarak eklen-

mesi istenilen bir takrir vardır, onu okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Aşağıdaki maddenin 25 nci madde olarak tasarıya eklenmesini arz ve teklif ederim.

Gümrük ve Tekel Bakanı
Haydar Özalp

Madde 25. — Çay bahçesi kuracaklar, Çay Kurumundan ruhsatname almak mecburiyetindedirler.

Ruhsatname almadan çay bahçesi kuranlar, Genel Müdürlükçe tesbit edilecek teknik ve fennî esaslara uymıyanlar ve bunlara aykırı harekette bulunanlar 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasiyle cezalandırılırlar.

Bu bahçelerin mahsulleri hiçbir suretle teşekkülce satınalınamazlar.

Ruhsatsız çay bahçesi kurmuş olanların çay bahçeleri, masrafları kendilerine aidolmak üzere söktürülür.

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu efendim?..

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SABAHATTİN SAVCI (Diyarbakır) — Efendim, genel olarak ruhsat iyi bir şey olduğu için katılıyorum.

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Sayın Başkan, bir sualim var müsaade ederseniz.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Asutay.

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Bugüne kadar düz - ayak yapılmış çay bahçeleri için de bu madde geçerli mi acaba, yoksa bundan sonra kurulacaklar için mi geçerli olacak? Bunu öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Komisyon.

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SABAHATTİN SAVCI (Diyarbakır) — Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra kurulacak çay bahçeleri için geçerli olacak Sayın Başkan.

BAŞKAN — Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra kurulacak çay bahçeleri için geçerli olacakmış Sayın Asutay; evvela nasıl ceza versin...

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Teşekkür ederim efendim..

SALİH ZEKİ KÖSEOĞLU (Rize) — Sayın Başkan, müeyyidesi ne olacak?

BAŞKAN — Para cezası; okundu.

SALİH ZEKİ KÖSEOĞLU (Rize) — Söz istiyorum efendim.

BAŞKAN — Buyurun takrir üzerinde.

SALİH ZEKİ KÖSEOĞLU (Rize) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım;

Tümü üzerinde konuşmalar yaparken, çay ziraatinin gelişmesi hakkında açıklamalarda bulunmuştum, çay ziraatının gelişmesinin durmuş olduğunu ifade etmiştim. 1969 yılında 34 000 ton kuru çay imal eden Türkiye 1970 yılında bu imali düşürmüştür. Zaten tabiat, toprak bunu tahdidetmiştir; bunu genişletmenin imkânı yoktur.

Neden endişe ediyoruz muhterem arkadaşlar? Çay yetiştireceğiz, her gramı döviz getiren bir madde yetiştireceğiz. Bunun endişe edecek nesi var? Yine ifade etmiştim: Bunun iç piyasadaki satışıyla aradaki farkın kapandığını ver her gramının bu memlekete döviz getirdiğini açıklamıştım. Binaenaleyh buna lüzum olmadığını belirtmiştim.

Şimdi böyle bir maddenin getirdiği sıkıntıları, kötülükleri düşünmek lâzımdır. Bunun altında şu yatıyor muhterem arkadaşlarım:

Bundan sonra komşusunun bir dönümlük çaylığının yanında bir - iki tane ocak çaylık yapabilecek; çoluğu - çocuğu, bacısı ile şöyle iki tane çay ağaçı dikmiş olan vatandaşı yanındaki komşusu ihbar edecek ve siz bu vatandaşları karakollara ve mahkemelere dökeceksiniz muhterem arkadaşlar. Yok, böyle şey, Müstahsili böyle basit bir şey için vatandaşları mahkemelere, karakollara dökmeye hakkınız yoktur, buna lüzum yoktur. Zaten çay bahçesi yapacak vatandaş ruhsat almaya mecburdur. Ruhsat vermezseniz çaylık yapamaz ve yaparsa sökersiniz çaylığını.

Para cezası demek, onun karakollara ve mahkemelere gitmesi demektir. Bu, çok kötü bir şeydir. Bu teklifin reddedilmesini rica ediyorum.

Saygılar sunarım.

MEHMET YÜCELER (Kayseri) — Söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurunuz, Sayın Yüceler.

MEHMET YÜCELER (Kayseri) — Çok muhterem milletvekilleri,

Gümrük ve Tekel Bakanımız, yeni görüşülmekte olan bir kanun tasarısına bir madde ekletmek suretiyle ruhsatsız çay ekimini önlemek istemektedir. Bu çok önemli bir konudur. Zira, bu konu bildiğiniz gibi, tütünde de mevcuttur. Lüzumundan fazla sahada ekim yapılmak suretiyle istihsal artmakta ve bu yüzden de kurulmuş olan fabrikaların kapasitesi zorlanmakta ve bundan mütevellit de bir hayli çaylarda, yaş yapraklarda çürümeler meydana gelmektedir. Bu bakımdan teklif yerindedir. Bunun müstahsılı karşıya almakla ilgili bir tarafı, bir yönü yoktur.

Hatırımda kaldığına göre, yanılmıyorsam, 1968 çay üretiminin; yapılan araştırmalara, yani Plânlamanın, Tekel Genel Müdürlüğü uzmanlarının, Tarım Bakanlığı uzmanlarının yapmış olduğu tesbitlere göre mevsim de iyi gitmek şartiyle ve kaçak ekimler de nazarı itibara alınmak kayıt ve şartiyle 1968 yılı istihsalinin 70 milyon kilo civarında olması bekleniyor idi veyahut öyle tesbit edilmişti, istihsal sonu bunun 100 küsur bin tona yükseldiği görülmüştür. Bu bakımdan..

SALİH ZEKİ KÖSEOĞLU (Rize) — Yok öyle bir şey.

MEHMET YÜCELER (Devamla) — Beyefendi rakamlarla sabittir. İsterseniz, burada yetkililer var, bu rakamları okuyabilirler.

Bu bakımdan teklif yerindedir, lüzumundan fazla, plânsız üretim memlekete zarar getirmektedir. Bundan hem müstahsıl ve hem de müstehlik geniş çapta zarar görmektedir. Bu bakımdan teklifin kabulünde fayda vardır. Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Sayın Kangal, buyurun.

EKREM KANGAL (Sivas) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

Sayın Gümrük ve Tekel Bakanımız Haydar Özalp'ın teklifinin lehinde konuşuyorum ve teklifi destekliyorum.

Benden evvel konuşan değerli arkadaşımız çay üretiminin önemli bir döviz kaynağı olduğunu belirttiler. Bilindiği üzere, Türkiye'de özellikle son yıllarda geniş çapta üretim fazlalığı vardır ve iç piyasada 60 - 70 liraya satılan bir kilo çayın fiyatı dış piyasada 170 kuruş civarındadır. Elde büyük çapta stoklar birikmiştir, dış piyasada hiçbir zaman için çaya müşteri bulunamamaktadır. Hepinizin bildiği ve geçenlerde Sayın Bakanın da cesaretle belirttiği gibi, daha çok Türkiye'nin hemen her tarafında kaçak çay içilmektedir. Bu dahi önlenmezken, Türkiye'nin dış piyasaya bugün için çay satmasına hemen hemen imkân yoktur.

Yine bilindiği üzere başlangıçta 30 000 dönüm olarak hesaplanan çay dikim sahası son yıllarda 350 000 dönüme çıkmıştır ve başlangıçta düşünülen miktarı büyük çapta aşmıştır. Bu esbabı mucibe ile de olsa Sayın Bakanın teklifi yerindedir.

Yine Tarım Bakanlığının yayınladığı bir araştırmadan öğreniyoruz ki, 1963 yılından itibaren Türkiye'de çay üretiminde daima bir fazlalık görülmüştür. Meselâ yine Tarım Bakanlığının araştırmasında 1982 yılında 47 080 ton çay üretimi yapılacak, tüketim ise 38 217 ton olacak, aradaki fark 8 863 tondur. Bu araştırmanın sonucu da gösteriyor ki, Türkiye'de çay üretiminde büyük bir fazlalık vardır ve bundan böyle çay bahçesi kuracak çiftçilere, şahıslara bir ruhsat verilmesinde zorunluluk vardır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Gümrük ve Tekel Bakanı Haydar Özalp, buyurun.

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI HAYDAR ÖZALP (Niğde) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Sayın Zeki Köseoğlu tarafından, benim önergem karşısında beyan edilen bâzı hususlara arzı cevabedeceğim.

Şimdi her şeyden evvel bu çay kurumu kanunu, çay ekimini ve çay sanayiini disipline etmesi bakımından arzu ettiğimiz bir kanun teklifi idi ve bu kanun teklifini getiren arkadaşlara da, şimdiye kadar söz almadığım için teşekkür etmeye fırsat bulamamıştım, bu sebeple de bu teşekkürümü yerine getiririm.

Şimdi, Sayın Zeki Köseoğlu çok iyi bilirler ki, Rize'de ruhsatname ile çay dikimi yapanlar, ruhsatnamesiz olanların çayları alınamıyacağı için gayet ucuz para ile bunlar ruhsatlı olanlara devredilir ve bu suretle bu çaylar Tekele teslim edilir. Bizim maksadımız, bu gibi yanlış ve hakikaten müstahsılı üzücü hareketlerin önüne geçmektir her şeyden evvel.

İkincisi; çayı disipline etmeye mecburuz arkadaşlar. Bunun başka yolu yoktur. Çayı disip-

line ettiğimiz müddetçe Rize'de çay üreticisi istikbale rahatlıkla bakabilir. Aksi halde, bâzı arkadaşlarımın da burada rahatlıkla beyan ettikleri gibi, hakikaten ihraç metaı olarak çok düşük olan çayın ilerde Rize için bir istikbal vadetmiyeceği gibi bir durumda meydana gelebilir.

Halihazırda Rize'de zannediyorum son rakamlara göre 285 000 dönüm ruhsatlı çay ekimi görülür ve plânlama da, yapacağı fabrikaları bu ruhsatlı olan bahçelere göre ayarlar. Bugün çektiğimiz büyük sıkıntı zaten buradan gelmektedir. Çünkü plânlamanın bütün hesapları ruhsatlı çay bahçelerinin hesabına göredir. Halbuki Rize'de bugün bunun üstünde 120 bin dönümü aşkın ruhsatsız bahçe vardır.

Biz bunu bir kayda bağlamıyoruz. Ruhsatsız bahçeleri tescil edeceğiz ve bu suretle ruhsatsız çay ekimi kalmıyacak ve bu disipline edilecek ve bu suretle de bu işin önüne geçmiş olacağız. Arkadaşımızın dediği gibi ne üreticinin aleyhine bir takrirdir bu, ne de üreticiyi müşkül duruma sokacak bir meseledir. Bu bakımdan durumu bu şekilde tazvih eder, hepinizi hürmetle selâmlarım efendim.

BAŞKAN — Sayın Bakan tarafından verilen bir önerge ile kanuna 25 nci madde olarak ilâve edilmek istenen metin üzerinde başkaca görüşmek istiyen sayın milletvekili var mı?... Yok. 25 nci madde olarak kanuna geçmesi istenen takriri tekrar okutacağım ve oylarınıza arz edeceğim.

(Gümrük ve Tekel Bakanı Haydar Özalp'ın önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Kanuna 25 nci madde olarak ithali istenilen bu takriri oylarınıza arz ediyorum. Kabul buyuranlar... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir efendim.

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI HAYDAR ÖZALP (Niğde) — Niye efendim?... Anlaşılmadı.

BAŞKAN — Tereddüdünüz mü var?

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI HAYDAR ÖZALP (Niğde) — Evet efendim.

BAŞKAN — Efendim, usulüne göre bir tereddüt izhar ederseniz yeniden oylarım. Oylamada bir tereddüdolduğunu beş kişi ifade ederse tekrar oya arz edebilirim. Oylamada bir tereddüdünüz var mı efendim? Beş kişi bunu ifade etsin bana, sayın Bakanın ifadesi yetmiyor.

(Beş Milletvekili ayağa kalktı.)

BAŞKAN — Oylamada tererdüdolduğu sayın beş üye tarafından ifade ediliyor.

Takriri bir daha okutuyorum efendim.

(Gümrük ve Tekel Bakanı Haydar Özalp'ın önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Okunan takrir ile kanuna 25 nci madde olarak yeni bir maddenin konması teklif edilmektedir. Oylarınıza arz ediyorum. Kabul buyuranlar... Takriri kabul ederseniz kanun metninde 25 nci madde olarak bu metin yer alacaktır.

SALİH ZEKİ KÖSEOĞLU (Rize) — Sayın Başkan oylandı ve reddedildi, neden yeniden oya koyuyorsunuz?

BAŞKAN — Tereddüt gösterdiler arkadaşlar.

SALİH ZEKİ KÖSEOĞLU (Rize) — Müsaade ederseniz bir açıklama yapacağım.

BAŞKAN — Oylama esnasında söz veremem efendim. Bu, Tüzüğümüzde musarrahtır, mümkün değil, çok özür dilerim.

Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Tereddüt hâsıl oldu, bir daha oya sunuyorum. Kabul edenler lûtfen işaret buyursunlar... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir efendim.

Madde 24 ü madde 26 olarak okutuyorum :

Madde 26. — 4223 sayılı Kahve ve Çay İnhisarı Kanununun 1 nci maddesindeki çay hakkındaki mevcudolan çay inhisarı teşekkül tarafından işletilir ve yürütülür.

3788 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde belirtilen ruhsat teşekkül tarafından verilir. Teşekkül ruhsat sahibi üretici ile bir mukavele akdeder. Teşekkül ancak ruhsat sahibi ve mukaveleli üreticimin çayını satınalabilir. 5433 sayılı Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü görev ve kuruluş Kanununun geçici 2 nci maddesinin ikinci fıkrası gereğince Tekel Genel Müdürlüğüne devredilmiş diğer görev ve yetkiler teşekküle geçer.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek istiyen sayın Milletvekili? Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 27. — Ziraat Bankası tarafından bahçe sahiplerine ikraz edilen para ve bahçe

sahiplerinin gübre borçları bunların teşekküle satacakları aynı tesisin yaş çay mahsulü bedelinden kesilmek suretiyle ödetilir. Bu konuda Ziraat Bankası ve ilgili kuruluşlar ile gerekli koordinasyon yapılır.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek istiyen sayın Milletvekili? Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Kaldırılan hükümler :

Madde 28. — 3788 sayılı Kanunun 10 ve 11 nci, 4423 sayılı Kanunun 4, 7 ve 8 nci maddeleri ile 2 nci maddesinin ikinci fıkrası ve 6 ncı maddenin çay ile ilgili hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek istiyen sayın üye? Sayın Köseoğlu, buyurun.

Açık oyunu kullanmıyan sayın Milletvekili var mı efendim? Yok. Oy verme işlemi bitmiştir.

SALİH ZEKİ KÖSEOĞLU (Rize) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım;

Burada mütemadiyen bir husus birbirine karışmaktadır. Bir Çay Kanunu vardır, halen yürürlüktedir; 3788 sayılı Çay Kanunu orada, ruhsatın nasıl alınacağı ve ruhsatsız yapılan ekimler derpiş edilmiştir. Biraz önce maalesef bir cezai hüküm koydunuz.

Şimdi bu 3788 sayılı Kanunun 10 ncu maddesinin de kaldırılacağı ifade edilmektedir. 3788 sayılı Kanunun 10 ncu maddesi iki fıkra halindedir. Birinci fıkranın hakikaten bu kanun müvacehesinde kalkması lâzımdır.

İkinci fıkrası şöyledir: «Çay yapraklarını tesbit edilen bedel ile kurum almaya mecburdur.»

Muhterem arkadaşlar, şimdi bütün müstahsıl, «Bu fıkrayı niçin kaldırıyorsunuz, bundan sonra bizim çaylarımızı kurum almıyacak mı?» diye soruyor. Tahmin ediyorum burada bir yanlışlık vardır. Bu kanunun 10 ncu maddesinin ancak birinci fıkrasını kaldırmak lâzımgeliyor; ikinci fıkrasını kaldıracak bir durum yoktur. Bir sebep yoktur. Bu itibarla bununla ilgili önerge vermiş bulunuyoruz. Bu hatanın, bu yanlışlığın düzeltilmesini rica ediyorum.

İkinci olarak, tasarı metninde «4423 sayılı Kanun» diye geçiyor, 4420 sayılı Kanun yoktur, «4223 sayılı Kanun» olacaktır. Onun da düzeltilmesi gerekiyor. Bir tabı hatası vardır. Bu iki husus hakkında teklifimiz olmuştur. Teklif yönünden oy kullanmanızı rica eder, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Buyurun sayın Bakan.

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI HAYDAR ÖZALP (Niğde) — Efendim tasarıda, «Bölüm : 2» de «Faaliyet konuları ve amaç» başlığı altındaki maddede değerli arkadaşımızın istediği gaye vardır.

«Madde 3. — Teşekkülün faaliyet konuları aşağıda gösterilmiştir :

«1. Üreticiden, işletmeye uygun nitelikteki çay yapraklarını Tekeli altında satınalmak»

Kanuna bu made konulduğu için o maddenin kalkması gerekiyor, arz ederim.

BAŞKAN — Eski 26, yeni 28 nci madde üzerinde başka görüşmek istiyen sayın milletvekili... Yok. Sayın Salih Zeki Köseoğlu, Sayın Kumbasar ve Sayın Albayrak tarafından verilmiş bir takrir vardır, okutuyorum:

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türkiye Çay Kurumu kanun teklifinin kaldırılan hükümlere ait 28 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini saygı ile arz ve talebederiz.

Rize	Rize
Sami Kumbasar	Salih Zeki Köseoğlu
Rize	
Hasan Basri Albayrak	

«Madde 28. — 3788 sayılı Kanunun 10 maddesinin 1 nci fıkrası ve 11 nci maddesi 4223 sayılı Kanunun 4, 7 ve 8 nci maddeleriyle 2 nci maddesinin ikinci fıkrası ve 6 ncı maddenin çay ile ilgili hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.»

BAŞKAN — Komisyon katılıyormu efendim?.

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SABAHATTİN SAVCI (Diyarbakır) — Efendim, «4423 sayılı Kanun» diye yazılmıştır, arkadaşımızın dediği gibi «4223 sayılı Kanun» olacaktır. Burada tabı hatası vardır.

Diğer hususa katılmıyoruz.

BAŞKAN — Katılmıyorsunuz. Hükümet zaten katılmadıkları hakkında beyanda bulundu. Takriri oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler.. Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir efendim.

Maddeyi, «4423 sayılı Kanun» değil «4223 sayılı Kanun» diye tashihle oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler.. Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici madde 1. — Çay bölgelerinde Tekel idaresine aidolarak kurulmuş bulunan veya 5433 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi ile aynı idareye intikal etmiş olan bütün çay fabrika ve atelyeleri, işletmeye taalluûk eden para ve para hükmündeki kıymet ve alacakları, menkul ve gayrimenkul malları ve hak ve menfaatleri, her türlü haahhüt ve borçları ilgili kayıt, defter ve belgelerle birlikte çay işletmeleri mukayyet değerleri üzerinden kurumuna devredilmiştir.

Bu devir işlemleri hiçbir vergi, resim ve harca tabi değildir. Mukayyet değerlerinin bulunmaması halinde devrolunan varlıkların değerleri Maliye, Gümrük ve Tekel, Sanayi ve Tarım bakanlıklarından katılacak birer temsilciden kurulu bir kurul tarafından en çok 6 ay içinde tesbit olunur. Gerektiğinde bu sürenin uzatılmasına Tarım Bakanlığının teklifiyle Bakanlar Kurulunca karar verilebilir.

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SABAHATTİN SAVCI (Diyarbakır) — Sayın Başkan, bir hususu arz etmek istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SABAHATTİN SAVCI (Diyarbakır) — Efendim, geçici birinci maddenin birinci fıkrasının son satırında «Çay işletmeleri mukayyet değerleri üzerinden kurumuna devredilmiştir» denilmektedir. Bu, «kurumuna» değil, «kuruma» olacaktır.

Maddenin sonunda «Tarım Bakanlığının teklifi ile» denilmektedir. Bu, «Gümrük ve Tekel Bakanlığının teklifi ile Bakanlar Kurulunca karar verilebilir» şeklinde olacaktır.

BAŞKAN — Şimdi efendim, Sayın Gümrük ve Tekel Bakanı ve Sayın Rona tarafından verilmiş aynı mahiyette takrirler vardır, okutuyorum :

Yüksek Başkanlığa

Birinci maddede yapılan değişiklik sebebi ile :

a) Geçici 1 nci maddenin birinci fıkrasındaki (Maliye, Gümrük ve Tekel, Sanayi ve Tarım bakanlıklarından) deyiminin (Maliye, Gümrük ve Tekel, Sanayi bakanlıklarından) olarak,

b) Aynı geçici maddenin ikinci fıkrasındaki (Tarım Bakanlığının) deyiminin, (Gümrük ve Tekel Bakanlığının) olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Gümrük ve Tekel Bakanı
Haydar Özalp

Yüksek Başkanlığa

Birinci maddede yapılan değişiklik sebebiyle :

a) Geçici 1 nci maddenin birinci fıkrasındaki (Maliye, Gümrük ve Tekel, Sanayi ve Tarım bakanlıklarından) deyiminin (Maliye, Gümrük ve Tekel, Sanayi bakanlıklarından) olarak.

b) Ayni geçici maddenin ikinci fıkrasındaki (Tarım Bakanlığının) deyiminin (Gümrük ve Tekel Bakanlığının) olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Artvin
Mustafa Rona

BAŞKAN — Her iki takririn (b) bentlerini işleme koymuyoruz çünkü evvelce alınmıştır, yalnız (a) bendi vardır.

Sayın Rona takririniz Sayın Bakanının takriri ile aynı mahiyettedir. Sayın Bakanın takririne katılıyor musunuz efendim?

MUSTAFA RONA (Artvin) — Katılıyorum efendim.

BAŞKAN — Katılmaktadırlar.

Takririn (a) fıkrasında, «Maliye, Gümrük ve Tekel Sanayi ve Tarım bakanlarının» tabirinin «Maliye, Gümrük ve Tekel, Sanayi bakanlıklarından» olarak «değiştirilmesi, yani Tarım Bakanlığı» kaldırılmak istenmektedir; metinde «Tarım Bakanlığı» da vardır.

Komisyon katılıyor mu efendim?

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SABAHATTİN SAVCI (Diyarbakır) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon katılıyor. Hükümetin zaten kendi teklifidir. Takriri oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir efendim.

Şimdi metinde yazılı «ve tarım» kelimeleri çıkmaktadır ve «değerleri üzerinden Kuruma devredilmiştir» şekli ile, kabul ettiğiniz

bu şekli ile maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici Madde 2. — Geçici 1 nci madde ile teşekküle geçen ay çay fabrika, atelye ve işletmelerinde bulunan bütün personel, ücret, emeklilik gibi özlük hakları saklı kalmak üzere yeni bir tâyin işlerine lüzum kalmadan teşekküle geçer.

Tekel Genel Müdürlüğü teşkilâtında bulunan diğer personelden teşekküle geçecekler Tekel Genel Müdürlüğü ve teşekkül tarafından müştereken tesbit olunur.

Tesbit olunan bu personel, listeleri teşekkül yönetim kurulunca onanmakla birinci fıkradaki şartlarla teşekküle geçerler.

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Sayın Başkan, madde üzerinde söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Asutay.

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

Geçici 2 nci madde «Geçici 1 nci madde ile teşekküle geçen çay fabrikası, atelye ve işletmelerinde bulunan bütün personel» demektedir. Personelden başka bu işletmelerde işçilerimiz vardır, ustalarımız vardır, 931 sayılı Kanuna tabi olan kimseler vardır, 274 sayılı Kanun içinde, 275 sayılı Kanunla toplu iş sözleşmesi yapan bir kütle vardır, bunlar ne olacaktır? 275 sayılı Kanunun bütün prosedürlerini ikmal etmek suretiyle Gümrük ve Tekel Bakanlığı ile, Tekel Umum Müdürlüğü ile yapılmış toplu sözleşmeler vardır. Bu müesseseler Kuruma intikal edince mevcut sözleşmeler ne olacaktır? Yalnız, «personel» dediğimize göre, 931 sayılı Kanuna tabi olan işçilerin emeklilik, kıdem sair hakları ne olacaktır? 274 sayılı Kanunla teşekkül etmiş olan kuruluşlar ile bu yeni kurulan müessesenin münasebetleri ne olacaktır?

Binaenaleyh bunlar hem suiistimal edilebilir, hem iki tarafı tedirgin edebilir. O halde Komisyon ve Hükümet uygun görür ise, bu geçici 2 nci maddeye «personel» kelimesinden sonra «işçi» kelimesinin de konulması gerekir kanaatindeyim. Çünkü hem 1327 sayılı Kanuna tabi olan kişiler için bütün emeklilik sair haklarının devrini, hem de dolayısiyle 931 sayılı Kanun ile 274, 275 sayılı Kanunlarla yapılan toplu sözleşmenin de bu müessesece aynen tekabül edilmesini temin etme zoru içindeyiz.

Böyle olmazsa ne olur?

Yeni bir kurum kurulur, çalışan müessesedeki bütün işçilerin yüzde ellisi işten çıkarılır. Hak ve vecibeleriyle devredilmezse, bu kıdem tazminatları eski Tekel Umum Müdürlüğüne bırakılır. Bu nasıl ödenir? Toplu sözleşmeler ne olur? Bunlar büyük endişe verici hallerdir.

Onun için Yüce Meclis olarak lûtfediniz personeli kabul ettiginiz gibi, 931 sayılı Kanunda muamele gören işçileri de yeni bir iş akdi yapılmaksızın bu müesseseye aktarma edelim. Olmazsa yeni bir iş akti yapılacaktır, toplu sözleşmelerin getirdiği hükümler ortadan kalkacaktır. Çok küçük gibi görünüyor, ama ileride 10 bin, 20 bin işçiyi ilgilendirecek ihtilâflar zuhur edebilir. Lûtfediniz, bir kelimeyi buraya aktararak tüm ihtilâfı ortadan kaldırınız.

Personel, 1327 sayılı Kanuna tabi olandır. Birisi işçidir, birisi personeldir. Eğer Hükümet, Komisyon, «Personel kelimesi 931 sayılı Kanuna tâbi olanları kapsar, 275 sayılı Kanunla yapılmış olan toplu iş sözleşmeleri, «Yeni Kurum aynen kabul eder, kıdem tazminatları ve sair sosyal haklarına bir zedeleme gelmez, personelden maksadımız işçidir ve 1327 sayılı Kanun içinde muamele gören kimselerdir.» der ise, bu zabıtlara tescil edilirse mesele yoktur. Bunu Hükümet veya Komisyon, zabıtlara tescil edilecek şekilde beyan etmelidir. Aksi halde ihtilâf çoğalır. Ben, yine bir önerge vereyim, tavzihten sonra geriye alırım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Şener, buyurun efendim.

AHMET ŞENER (Trabzon) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; geç vakte kadar sizin bütün rahatınızı bozduğumu söylerseniz yine haklısınız.

Muhterem arkadaşlarım, burada Sayın Asutay arkadaşımız haklı; fakat Komisyonda bu husus enine boyuna müzakere edilirken biz, bir fabrikanın personelinin, bir müessesenin personelinin tümü ile birlikte «personel» kapsamına girdiğine kaani olduk ve böyle tesbit ettik. Kıdem tazminatları, 274, 275 ve 931 sayılı Kanunlara istinaden yapılmış olan sözleşmeler, elbette ki bir Devlet müessesesinden diğer Devlet müessesesine bu konular aktarılırken alacaklariyle, borçlariyle, tümü ile, personelin

bütün haklariyle devredilir. Arkadaşımız haklı olarak bu konuyu zabıtlara gerekçeli olarak tesbit etmiştir, fakat burada «işçi» denirse, o zaman, «İşçinin arasında sözleşmeliler de geçti mi, 274 ve 275 e dâhil olanlar mevzuubahis oldu mu?» şeklinde yine de birçok mütalâalar ileri sürülebilir. Halbuki burada, bütün işçiler, memurlar, umum müdüründen kadrolu odacısına kadar ve yevmiyeli işçilerine kadar bütün mevcut bu «personel» tâbiri içine dâhildir. Komisyondaki müzakere bu şekildedir. Sayın Hükümet ve Komisyon da bunu aynen benimserse, tahmin ederim ki, arkadaşımız tatmin edilmiş olur.

Saygılarımla.

BAŞKAN — Sayın Şener izah etti; ama Sayın Asutay'ı tatmin etmez, zira yetkiliden istemektedir. Onun için Sayın Komisyon Başkanından rica ediyorum.

Buyurun efendim, kısaca lûtfediniz.

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SABAHATTİN SAVCI (Diyarbakır) — Sayın Başkan, muhterem Asutay haklıdır. Elbette ki, endişeleri vâridolabilir. Biz, Komisyon olarak geçici maddeyi tedvin ederken, umum müdüründen en küçük personeline kadar bilûmum işçi, memur ve diğer kadrolarda çalışan müstahdemleri de personel kelimesi içerisinde mütalâa ederek, özetle bu maddeye bu hükmü koymuş bulunuyoruz.

Esasında, hakikatte Şener arkadaşımın da ifade ettikleri gibi, 931, 274 ve 275 sayılı Kanunun bütün kapsamı bu teşekkül içerisinde de aynen geçerlidir ve ona göre bu teşekkül hizmete girdikten sonra kendisine devredilen, kanunun diğer maddelerinde belirtildiği şekilde personel, aynı haklara, aynı vecibelere tabi tutulacaktır. Bu bakımdan metin isabetlidir. Bu tavzih zarureti karşısında, Sayın Asutay'ın endişesini izale etmek bakımından arz ederim.

BAŞKAN — Sayın Savcı, «personel» deyimi ile bu müessesede çalışan tüm çalışanları kasdettiniz değil mi efendim?.

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SABAHATTİN SAVCI (Devamla) — Bilûmum personeli ihtiva ediyor, içerisine alıyor ve onların hak ve vecibelerini, 931, 274 sayılı kanunların âmir hükümlerine göre ihtiva ediyor, müsterih olsunlar.

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Sayın Başkan, çok teşekkür ederim. Önergemi geri alıyorum efendim.

BAŞKAN — Tavzih karşısında takrir geri verilmiştir.

Madde üzerinde başkaca görüşmek istiyen sayın milletvekili?.. Yok.

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SABAHATTİN SAVCI (Diyarbakır) — Sayın Başkan, «Tekel Genel Müdürlüğünden» evvel bir kelime hatası vardır; «tâyin işlerine» diye yazılmış, «tâyin işlemine» olarak düzeltilmesi lâzım.

BAŞKAN — Biz, «Bir tâyin işlemine» diye okuduk, «işlemine» olarak düzeltilmesi yapılmıştır.

Geçici 2 nci maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Gümrük ve Tekel Bakanı tarafından verilmiş bir takrirle yeni bir geçici madde 3 ün kanun metnine ithal edilmesi istenmektedir. Takriri okutuyorum :

Yüksek Başkanlığa

Aşağıdaki metnin geçici 3 ncü madde olarak tasarıya eklenmesini arz ve teklif ederim.

Haydar Özalp
Gümrük ve Tekel Bakanı

«Geçici madde 3. — Halen Tarım Bakanlığına bağlı bulunan Rize Çay Araştırma Enstitüsü, bütün menkul ve gayrimenkul malları, ücret ve emeklilik gibi özlük hakları saklı kalmak üzere bütün personeli ile, yeni bir tâyin işlemine lüzum kalmadan Çay Kurumuna devredilmiştir.

Bu devir işlemi, hiçbir vergi, resim ve harca tabi değildir. Mukayyet değerlerin bulunmaması halinde devrolunan varlıkların değerleri Maliye, Tarım ve Gümrük ve Tekel bakanlıklarından katılacak birer temsilciden kurulu bir kurul tarafından en çok altı ay içerisinde tesbit olunur.»

BAŞKAN — Yeni madde tedvin edilmek istenmektedir. Yeni tedvin edilmek istenen madde hakkındaki takrirle ilgili görüşlerini bildirmek istiyen sayın milletvekili?..

SALİH ZEKİ KÖSEOĞLU (Rize) — Söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Köseoğlu.

SALİH ZEKİ KÖSEOĞLU (Rize) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım,

Çay Araştırma Enstitüsünün, Gümrük ve Tekel Bakanlığına bağlanacak Çay Kanununa katılması teklif edilmektedir.

Çay Araştırma Enstitüsü, Tarım Bakanlığına bağlı bir kurumdur. İlmî araştırmalar yapar ve bugüne kadar da çalışması bu şekilde olmuştur. Eğer, kurum bir araştırma müessesesi kurmak istiyorsa, kendisi kurabilir. Kendisi bir araştırma müessesesi kursun, fakat mevcudolan bir Çay Araştırma Enstitüsünü kendi bünyesi içerisine dâhil etmeye hiçbir sebep yoktur.

Bu enstitü ilmî çalışmalar yapar, hattâ ilmî bakımdan bu kuruluşu kontrol edip ona yol da gösterebilir; fakat onun içine girdiği takdirde bu hüviyetini tamamen kaybedecek ve onun dediklerini yapacak bir lâboratuvar haline gelmiş olacaktır.

Muhterem arkadaşlar, buna katiyen lüzum yoktur. Çok rica ediyorum, bu teklifin aleyhine oy kullanın, bugünkü başarılı çalışmalarını devam ettirsinler.

Arkadaşlarım, Çay Araştırma Enstitüsünün Müdürü telefon ettiler, orada çok kıymetli bir müdür arkadaş vardır, «Hemen istifa ederiz, biz ilmî çalışmalar yapıyoruz.» dediler.

Geçen sene Holândalılar buraya geldiler, yapılan çayları gördükten sonra, «Şu çaylardan bize yapın, 30 - 40 liraya alacağız» dediler.

Gayet güzel faaliyetleri vardır. Bu güzel çalışmaları, eğer bu Kuruma bağlarsak tamamen ortadan kaldırırız. Elbette Tarım Bakanlığı gibi bir bakanlığın ziraat mevzuu olan çay üzerinde çalışacak bir müesseseye sahibolması gerekir. Bu da Çay Araştırma Enstitüsüdür.

Bu itibarla bu Enstitünün mutlak surette Tarım Bakanlığı bünyesi içerisinde kalması şarttır.

Teklifin reddedilmesini rica eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN — Sayın Şener, buyurunuz.

AHMET ŞENER (Trabzon) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım;

Rize'de bulunan Çay Araştırma Enstitüsünün, bu yeni kurulmuş olan teşekküle bağlanması keyfiyeti bu kanunun esprisine her ne kadar uyar görünür ise de, bu Çay Araştırma Müessesesi, oradaki yapılan çalışmalar dolayısiyle tümü ile birlikte bir tarım araştırma enstitüsüdür. Sayın arkadaşım Gümrük ve Tekel Bakanı bunu pekâlâ bilirler.

İlim hiçbir bakanlığın inhisarında değildir. İlim, takdir edersiniz ki, bir yerde yapılır, tümü ile, ilgili olan bakanlıklar ve umum müdürlüklere veya işletmelere dağıtılır. Şimdi bir araştırma enstitüsü, bilfarz çayın tohumla değil de kolonla üretilmesi mevzuunu eğer araştırır ve Tarım Bakanlığına veya yeni kurulmuş olan Çay Kurumuna bu konuyu bir bilgi halinde verirse, memnuniyet verici olarak elbette ki, bu yeni kuruluş ve Tekel Bakanlığım bunu tatbik eder. Şimdi düşününüz, bir müesseseyi tümü ile birlikte alacaksınız, Devletin diğer bünyesine vereceksiniz. Bunda bir şey yoktur. Önce burada vazife görürken daha sonra orada vazife görmesi mevzuubahis; ama işin esprisi böyle değildir. Bu oturmuş bir müessesedir ve burada çayın kalitesi üzerinde, çayın yarım yaprağı birbuçuk yaprağı, ikibuçuk yaprağı, üç yaprağı üzerinde bütün etütlerini yapar. Lâboratuvar da ayriyeten, tabiatiyle bunun kaliteleri üzerinde de içindeki bulunan...

DEVLET BAKANI DOĞAN KİTAPLI (Samsun) — Teklifi geri alıyorlar Sayın Şener..

AHMET ŞENER (Devamla) — Eğer Sayın Bakan teklifini geri alıyorsa memnun olurum ve geri almasından dolayı kendisine de teşekkür ederim.

Saygılar sunarım arkadaşlar.

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI HAYDAR ÖZALP (Niğde) — Önergeyi geri alıyoruz efendim.

BAŞKAN — Takrir geriverilmiştir. Bu sebeple geçici 3 ncü maddeyi okutuyorum efendim :

Geçici madde 3. — Tarım Bakanlığı ve teşekkülün birlikte çalışması suretiyle bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki kayıt dışı çay bahçeleri tesis kredisi verilmemek kaydiyle çay dikim alanına alınır ve üreticilere ruhsat verilir. Bu konudaki çalışmalar bir yıl zarfında bitirilir.

BAŞKAN — Madde ile ilgili bir takrir vardır, okutuyorum :

Yüksek Başkanlığa

Tasarıdaki geçici 3 ncü maddenin aşağıdaki şekilde değişmesini arz ve teklif ederim.

Gümrük ve Tekel Bakanı
Haydar Özalp

«Geçici madde 3. — Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce Tarım Bakanlığınca kayıtlı olan çay bahçelerine bu teşekkülce hazırlanacak ruhsatnameler verilir.

Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce kayıt dışı olan çay bahçelerine de tesis kredisi verilmemek kaydiyle, ruhsatname verilir. Ancak, yaptırılacak fennî araştırma ile gerekli vasıfta çay yetişmediği ve yetişmiyeceği anlaşılan kayıt dışı çay bahçelerine ruhsatname verilmez.

Yeniden çay bahçeleri kurmak istiyenlere Çay İşletmeleri Kurumunca yapılacak teknik ve fennî tetkikattan sonra ruhsatname verilebilir.

Çay bahçeleri sahipleri, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üçüncü ayın sonuna kadar bulundukları il sınırları içindeki çay fabrikalarına birer dilekçe ile başvurarak çay bahçelerinin yer, aded ve saha miktarlarını bildirmek mecburiyetindedirler. Bu süre içinde başvurmıyanlar, yeniden çay bahçeleri kurmak istiyenler hakkındaki işleme tabi olurlar.»

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SABAHATTİN SAVCI (Diyarbakır) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Komisyon katılıyor. Hükümetin teklifidir. Takriri oylarınıza arz ediyorum. Kabul buyuranlar... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tadil şekliyle geçici 3 ncü maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 29. — Bu kanun neşri tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek istiyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 30. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek istiyen sayın üye? Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tümü üzerinde lehte Sayın Mustafa Rona, buyurun.

MUSTAFA RONA (Artvin) — Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri;

Bugüne kadar Gümrük ve Tekel Bakanlığına bağlı olarak Tekel Genel Müdürlüğünde bir şube müdürlüğü halinde yürütülmekte olan bu müessesenin idare tarzının, Yüksek Huzurlarınızda Kamu İktisadi Teşekkülü haline getirilmesi hakkındaki kanun tasarısı müzakere edilmiş ve kabul edilmiştir.

Dünya piyasasında aranan üstün evsaflı çay elde edilmesini yeni müesseseden temenni etmekteyim ve çay yetiştiren memleketimizde yapılan çay kaçakçılığının da önlenmesini arzu etmekteyim.

Çay Kanununa göre çayın 2,5 yaprak alınması öngörülür, halbuki, Çay Enstitüsüne göre 3,5 yaprak alınması uygun mütalâa edilir. Bu ayrılığın da ortadan kalkması ve hangisinin uygun olacağının tesbit edilmesi lüzumludur.

Kaçakçılık oluyor, dedim. Buna bâzı örnekler vermek istiyorum :

Adana'da 1966 yılında 580 ton çay satılıyor; 1969 da nüfusun artmış olmasına rağmen 443 ton satılıyor. Yani burada bir düşme vardır. Bu mümkün değildir. Demek ki burada bir kaçakçılık vardır.

Erzurum'da 1966 yılında 853 ton çay satılırken, 1969 yılında 394 ton satılıyor.

Siirt'te 1966 yılında 35 ton çay satılırken, 1969 yılında 31 tona düşmektedir.

Gaziantep'te 1966 yılında 148 ton satılıyorken, 1969 yılında 78 tona düşüyor.

Hatay'da 1966 yılında 102 ton çay satılırken 1969 yılında 66 tona düşüyor.

Bu kaçakçılığın önlenmesi için, hesap uzmanlarında olduğu gibi, çay kaçakçılığı ile uğraşanlara da bâzı maddi imkânların sağlanması lüzumludur kanaatindeyim.

Çay ve içki dışarıya aracılar vasıtasiyle satılmaktadır. Şahıs para kazanıyor, buna mukabil Tekel İdaresi zarar ediyor. Çayın dışarıya bir aracı vasıtasiyle satılmaması ve Devlet tarafından satılması Hazinenin menfaatinedir.

Tekel Genel Müdürlüğü şarap yapar, bunu ihraceder. Het - Hiter marka şarap Tekelin imal ettiği şaraptır. Bunu bir firma alıyor ve Almanya'ya satıyor, şişe içinde ve 135 kuruş

değerinde. Halbuki bu şarapların İstanbul piyasasında yabancı şarap diye 20 liradan satıldığını duymaktayız. İhracı için aracıya verilen 135 kuruşluk şarap, duyduğuma göre 20 liradan Türkiye'de yabancı şarap diye satılmaktaymış.

Hava alanlarında satılan sigaralarda da usulsüzlük olduğu ifade edilmektedir. Meselâ harice gidenlere Samsun sigarası çok az verilmekte, buna mukabil yabancı sigaralar bol verilmektedir.

Kamu İktisadi Teşekkülü haline gelen Çay İşletmeleri Kurumunun hem müstahsıla, hem de milletimize hayırlı olmasını temenni ederim.

Teşekkür ederim. (Alkışlar)

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SABAHATTİN SAVCI (Diyarbakır) — Çok kısa olacak, teşekkür için söz istiyorum.

BAŞKAN — Sayın Savcı, teşekkür mahiyetinde buyurun.

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI SABAHATTİN SAVCI (Diyarbakır) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım;

Bugün hakikaten Kuzey - Doğu Karadeniz bölgesindeki çay müstahsılının emeğini Devlet müdahalesi ile ve daha güzel bir kanun mevzuatı çerçevesi içerisinde değerlendirmek için geçen yıl Sayın Aytaç'ın başkanlığında büyük bir gayretle çıkarılmasına gayret sarf ettiğimiz Sayın Şener arkadaşımızın bu teklifinin bugün Yüce Meclisimizde kanunlaşmış olmasını görmekle Geçici Komisyon Başkanı olarak bundan dolayı müteşekkirim ve bu işte emeği geçenlere bilhassa şükranlarımı arz etmek isterim.

Haddizatında çay yaprağı üretiminde son yıllarda büyük bir artış olmuştur. Mutlak surette memleketimizde çay üretimi yıldan yıla da artmaktadır. Bunun için bu İktisadi Devlet Teşekkülü birçok tedbirler alacak, ekonomik hayatımızda, bilhassa çay üreticisinin hayat tarzına yeni bir şekil verecektir. Yakın bir gelecekte 1 milyarlık gelir sağlamaya namzet olan çay bitkisi ve problemleri üzerinde elbette ki hassasiyetle durulacaktır. Bu vesile ile çay tarımını Rize'de başlatan meslektaşımız, bir misyoner ruhu ile çalışan ve bu konuya eğilen, inançla, imanla bağlı bulunan rahmetli Zihni Derin hocayı minnet ve şükranla anar, o büyük ziraatçinin aziz ruhunu şâdetmeyi de şerefli bir görev sayarım.

Bu kanunun, başta çay üreticisine ve Türk tarımına, milletimize hayırlı ve uğurlu olmasını diler, hepinizi hürmetle selâmlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN — Kanun açık oylarınıza arz edilecektir. Küreler sıralar arasında dolaştırılsın.

Açık oylama sonuçlarını arz ediyorum:

28 . 2 . 1971 gün ve 1376 sayılı 1971 yılı Bütçe Kanununda değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısının yapılan açık oylamasına 249 sayın üye katılmış; 240 kabul, 5 ret, 4 çekinser oy çıkmıştır. Böylelikle tasarı kanunlaşmıştır.

Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısının yapılan açık oylamasına 248 sayın üye katılmış; 235 kabul, 9 ret, 4 çekinser oy çıkmıştır. Böylelikle bu tasarı da kanunlaşmıştır.

27 . 7 . 1967 tarih ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesi hakkındaki kanun tasarısının yapılan açık oylamasına 240 sayın üye katılmış; 231 kabul, 7 ret, 2 çekinser oy çıkmıştır. Yeterli sayı temin edilmiş ve kanun Meclisimizce kabul edilmiştir.

5. — Köy İşleri Bakanlığı kuruluş ve görevleri hakkında kanun tasarısı ve Köy İşleri ve Plân komisyonlarından 8 er üyeden kurulu 19 nolu Geçici Komisyon raporu (1/310) (S. Sayısı : 311)

BAŞKAN — Bir takrir vardır, okutuyorum:

Millet Meclisi Başkanlığına

Gündemin iki defa görüşülecek işler kısmında bulunan 311 S. Sayılı Köy İşleri Bakanlığı kuruluş ve görevleri hakkında kanun tasarısı ve Köy İşleri ve Plân komisyonlarından 8 er üyeden kurulu 13 nolu Geçici Komisyon raporunu ehemmiyetine binaen öncelik ve ivedilikle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Dr. Cevdet Aykan
Köy İşleri Bakanı

BAŞKAN — Takriri oylarınıza arz ediyorum. Kabul buyuranlar.. Kabul etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

Hükümet ve komisyon lûtfen yerini alsın.

Açık oylamada oyunu kullanmıyan sayın üye var mı?.. Yok.

Oy verme işlemi bitmiştir.

Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza arz edeceğim. Okunmasını kabul edenler... Okunmamasını kabul edenler... Okunmaması Genel Kurulca karalaştırılmıştır.

Kanunun tümü üzerinde görüşmek istiyen sayın üye?..

ALİ NAKİ ÜNER (İzmir) — Demokratik Parti Grupu adına..

BAŞKAN — Sayın Üner, grup adına konuşma talebetmek için yalnız grup yetkililerinden tezkere istediğimi ifade etmiştim.

MUSTAFA VEDAT ÖNSAL (Sakarya) — Gönderiyorum Sayın Başkan.

EKREM KANGAL (Sivas) — Sayın Başkan, Cumhuriyet Halk Partisi Grupu adına ben konuşmak istiyorum, daha evvel yazılı olarak göndermiştik.

BAŞKAN — Evet, Sayın Kangal Cumhuriyet Halk Partisi Grupu adına buyurun.

EKREM KANGAL (Sivas) — Sayın Başkan, saat 19,00 a gelmiştir. Benim konuşmam çok uzun sürecektir, mümkünse bir dahaki birleşime görüşeyim.

BAŞKAN — Peki efendim.

Kanunu gündeme almış bulunuyoruz. Zannederim sayın Bakanın da arzusu gündeme girmesi ve gelecek birleşimde görüşülmesinin sağlanması idi, Çalışma saatimizin dolmasına da 2 - 3 dakika kalmıştır. Bu süre içinde hangi grup sözcüsüne söz verirsek verelim bu kısa süre içerisinde büyük bir teşkilât kanunu üzerinde görüşlerini ifadeye muktedir olamıyacaktır.

Bu kanun tasarısını gündeme almış bulunuyoruz ve komisyon raporunun okunmaması kararlaştırılmıştı, önceliği kabul edilmiştir, ivedilik kararı henüz alınmamıştır. Gruplar adına görüşmeler yapılacaktır, tümü üzerinde.

Açık oylama sonucunu arz ediyorum:

Trabzon Milletvekili Ahmet Şener ve 9 arkadaşının, Türkiye Çay İşletmeleri Kurumu kanun teklifinin yapılan açık oylamasına 25 sayın üye katılmış ve böylelikle yeterli sayı sağlanamamıştır. Esasen Millet Meclisimizin çalışma süresi de hitama ermiş bulunmaktadır. Bu sebeple 30 Haziran 1971 Çarşamba günü saat 15,00 te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 18,58

28 . 2 . 1971 gün ve 1376 sayılı 1971 yılı Bütçe Kanununda değişiklik yapılması hakkındaki Kanun tasarısına verilen oyların sonucu

(Kanunlaşmıştır.)

Üye sayısı :	450
Oy verenler :	249
Kabul edenler :	240
Reddedenler :	5
Çekinserler :	4
Oya katılmıyanlar :	195
Açık üyelikler :	6

[Kabul edenler]

ADANA
Cevdet Akçalı
Ali Rıza Güllüoğlu
Emir H. Postacı
Ahmet Topaloğlu

ADIYAMAN
M. Zeki Adıyaman
Ali Avni Turanlı

AFYON KARAHİSAR
Şevki Güler
Hamdi Hamamcıoğlu
Süleyman Mutlu
Ali İhsan Ulubahşi
Kâzım Uysal

AĞRI
Nevzat Güngör

AMASYA
Salih Aygün
Vehbi Meşhur

ANKARA
Kemal Ataman
Hüseyin Balan
Orhan Birgit
Musa Kâzım Coşkun
İbrahim Cüceoğlu
Orhan Eren
A. Sakıp Hiçsönmez
Mustafa Maden
Şinasi Özdenoğlu
Yusuf Ziya Yağcı
Aydın Yalçın
Ferhat Nuri Yıldırım
Şerafettin Yıldırım
Mustafa Kemal Yılmaz
Cengizhan Yorulmaz

ANTALYA
Hasan Akçalıoğlu
İhsan Ataöv
Ömer Buyrukçu
Ömer Eken
Rafet Eker
Hasan Ali Gülcan

ARTVİN
Abdullah Naci Budak
Mustafa Rona

AYDIN
Nahit Menteşe
İsmet Sezgin
M. Kemal Yılmaz

BALIKESİR
İbrahim Aytaç
Cihat Bilgehan
M. Şükrü Çavdaroğlu
Kemal Erdem
Mehmet Niyazi Gürer
Ahmet İhsan Kırımlı
Mehmet Nurettin Sandıkçıoğlu
Osman Tarı
Mevlüt Yılmaz

BİLECİK
Şadi Binay

BİNGÖL
Mehmet Bilgin

BİTLİS
Kenan Mümtaz Akışık

BOLU
Ahmet Çakmak

BURDUR
A. Mukadder Çiloğlu
Mehmet Özbey
Nadir Yavuzkan

BURSA
Sadrettin Çanga
Cemal Külâhlı
Mustafa Tayyar

ÇANAKKALE
Kemal Bağcıoğlu
Mustafa Çalıkoğlu
Zekiye Gülsen
Mesut Hulki Önür
Refet Sezgin

ÇANKIRI
Hazım Dağlı
Nurettin Ok
Arif Tosyalıoğlu

ÇORUM
Cahit Angın
Kemal Demirer
Abdurrahman Güler
Ali Naki Ulusoy

DENİZLİ
İlhan Açıkalın
Sami Arslan

DİYARBAKIR
Hasan Değer
Behzat Egilli
Abdüllâtif Ensarioğlu
Sabahattin Savcı
Nafiz Yıldırım

EDİRNE
İlhami Ertem
Cevat Sayın

ELÂZIĞ
Mehmet Aytuğ
Hayrettin Hanağası
Ali Rıza Septioğlu

ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli
Naci Yıldırım

ERZURUM
Rıfkı Danışman
Selçuk Erverdi
Naci Gacıroğlu

ESKİŞEHİR
Mehmet İsmet Angı
Şevket Asbuzoğlu
B. Sıtkı Karacaşehir
Orhan Oğuz
M. Şemsettin Sönmez

GAZİANTEP
Şinasi Çolakoğlu
Mehmet Lûtfi Söylemez

GİRESUN
Mustafa Kemal Çilesiz
Nizamettin Erkmen

GÜMÜŞANE
Mustafa Karaman
Ekrem Saatçi

HAKKÂRİ
Ahmet Zeydan

HATAY
Halil Akgöl
Abdullah Cilli
Hüsnü Özkan
M. Sait Reşa
Ali Yılmaz

ISPARTA
Ali İhsan Balım
Yusuf Uysal

İÇEL
Cavit Okyayuz
Turhan Özgüner

İSTANBUL
Eşref Derinçay
Tekin Erer
Orhan Eyüboğlu
Mustafa Fevzi Güngör
Orhan Kabibay
Sezai Orkunt
M. Kâzım Özeke
Osman Özer
Akgün Silivrili
Naime İkbal Tokgöz
Mehmet Yardımcı

İZMİR
Şevket Adalan
Mustafa Akan
Şükrü Akkan
Burhanettin Asutay
Şeref Bakşık
M. Hulûsi Çakır
Coşkun Karagözoğlu
Akın Özdemir
Ali Naki Üner

KARS
Lâtif Aküzüm
Musa Doğan
Kemal Kaya
Veyis Koçulu
Osman Yeltekin

KASTAMONU
Muzaffer Akdoğanlı
Sabri Keskin
Mustafa Topçular
Hasan Tosyalı

KAYSERİ
Tufan Doğan Avşargil
M. Şevket Doğan
Hayrettin Nakiboğlu
Vedat Âli Özkan
Enver Turgut
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ
Beyti Arda
Mehmet Atagün
Feyzullah Çarıkçı

KIRŞEHİR
Cevat Eroğlu
Mustafa Kemal Güneş

KOCAELİ
Cevat Ademoğlu

KONYA
İrfan Baran
Sezai Ergun
İhsan Kabadayı
Necati Kalaycıoğlu
Baha Müderrisoğlu
Orhan Okay
Özer Ölçmen
Tahsin Yılmaz Öztuna
Vefa Tanır

KÜTAHYA
Ahmet Fuat Azmioğlu
Ali Erbek
Mesut Erez
İlhan Ersoy

MALATYA
Mustafa Kaftan
Ahmet Karaaslan
İsmail Hakkı Şengüler

MANİSA
Ertuğrul Akça
Veli Bakırlı
Süleyman Çağlar
Mustafa Orhan Daut
C. Selçuk Gümüşpala
Mustafa Ok
Hilmi Okçu
Vehbi Sınmaz
Kâmil Şahinoğlu
Önol Şakar

MARAŞ
M. Nejat Çuhadar
Atillâ İmamoğlu

MARDİN
Esat Kemal Aybar

MUĞLA
Muallâ Akarca
Ahmet Buldanlı
İzzet Oktay

MUŞ
Nimet Ağaoğlu

NEVŞEHİR
Hüsamettin Başer
Esat Kıratlıoğlu

NİĞDE
M. Naci Çerezci
H. Avni Kavurmacıoğlu
M. Nuri Kodamanoğlu
Mevlüt Ocakçıoğlu

ORDU
Cengiz Ekinci
Memduh Ekşi
Ferda Güley
Hamdi Mağden
Ata Topaloğlu

RİZE
Hasan Basri Albayrak
Salih Zeki Köseoğlu
Sami Kumbasar

SAKARYA
Nuri Bayar
Yaşar Bir
M. Vedat Önsal

SAMSUN
Nihat Kale
Doğan Kitaplı
Nafiz Yavuz Kurt
Hüseyin Özalp
İsmet Yalçıner

SİİRT
Mehmet Nebil Oktay
Selâhattin Oran
Âdil Yaşa

SİVAS
Ekrem Kangal
Tevfik Koraltan
M. Kemal Palaoğlu

TEKİRDAĞ
Orhan Öztrak

TOKAT
Hüseyin Abbas
İsmet Hilmi Balcı
İsmail Hakkı Birler
Osman Hacıbaloğlu
Yusuf Ulusoy

TRABZON
Ahmet İhsan Birincioğlu
Cevat Küçük
Mehmet Ali Oksal
Ahmet Şener
Ali Rıza Uzuner

URFA
Mehmet Aksoy
Necmettin Cevheri
Mehmet Ali Göklü
Bahri Karakeçili
Vehbi Melik

UŞAK
Orhan Dengiz
Âdil Turan
M. Fahri Uğrasızoğlu

VAN
Kinyas Kartal
Fuat Türkoğlu

YOZGAT
İsmail Hakkı Akdoğan
Turgut Nizamoğlu
Neşet Tanrıdağ

ZONGULDAK
Fuat Ak
Ahmet Nihat Akın
Cahit Karakaş
S. Tekin Müftüoğlu
Kevni Nedimoğlu

[Reddedenler]

ANKARA
Suna Tural

İZMİR
Münir Daldal
Ali Naili Erdem

KASTAMONU
Mehmet Seydibeyoğlu

SİNOP
Hilmi İşgüzar

[Çekinserler]

ANKARA
Osman Bölükbaşı

İSTANBUL
İbrahim Elmalı

TRABZON
Mehmet Arslantürk

ZONGULDAK
Bülent Ecevit

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
Fazıl Güleç
M. Selâhattin Kılıç
Melih Kemal Küçüktepepınar
Ali Cavit Oral
Kemal Satır
Turgut Topaloğlu
Alpaslan Türkeş
Hüsamettin Uslu
Şevket Yılmaz (İ.)

ADIYAMAN
Kâmil Kırıkoğlu
Yusuf Ziya Yılmaz

AFYON KARAHİSAR
Mehmet Rıza Çerçel
Hasan Dinçer

AĞRI
Abdülkerim Bayazıt
Kasım Küfrevi

AMASYA
Yavuz Acar
Kâzım Ulusoy

ANKARA
Orhan Alp
Oğuz Aygün
Sinan Bosna
İ. Sıtkı Hatipoğlu
Emin Paksüt
Osman Soğukpınar
H. Turgut Toker

ANTALYA
Süleyman Çiloğlu (İ.)

ARTVİN
Sabit Osman Avcı (Başkan)

AYDIN
Mehmet Çelik
Yüksel Menderes
Kemal Ziya Öztürk (Bşk. V.)
Fikret Turhangil (Bşk. V.)

BALIKESİR
Salih Zeki Altınbaş

BİLECİK
Mehmet Ergül

BİNGÖL
Mehmet Sıddık Aydar

BİTLİS
Zeynel Abidin İnan

BOLU
Nihat Bayramoğlu
Halil İbrahim Cop
Kemal Demir
M. Şükrü Kiykıoğlu

BURSA
Nail Atlı
Barlas Küntay
Ertuğrul Mat
İbrahim Öktem
Kasım Önadım
Mehmet Turgut
Ahmet Türkel

ÇANKIRI
Nuri Çelik Yazıcıoğlu

ÇORUM
Yakup Çağlayan
İhsan Tombuş
Arslan Topçubaşı

DENİZLİ
Fuat Avcı
Mehmet Emin Durul
Hasan Korkmazcan
Hüdai Oral (İ.)
Ali Uslu

DİYARBAKIR
Necmettin Gönenç

EDİRNE
Veli Gülkan

ELÂZIĞ
Samet Güldoğan

ERZİNCAN
Hasan Çetinkaya
Sadık Perinçek

ERZURUM
Sabahattin Aras
Turhan Bilgin
Rasim Cinisli
Gıyasettin Karaca
Cevat Önder
Fethullah Taşkesenlioğlu

ESKİŞEHİR
Seyfi Öztürk

GAZİANTEP
Ali İhsan Göğüş
İ. Hüseyin İncioğlu
Mehmet Kılıç
Erdem Ocak
Muhittin Sayın (İ.)

GİRESUN
Hidayet İpek
Abdullah İzmen
İ. Kayhan Naiboğlu
M. Emin Turgutalp

GÜMÜŞANE
Necati Alp
Nurettin Özdemir

HATAY
Mehmet Aslan
Talât Köseoğlu (Bşk. V.)

ISPARTA
Hüsamettin Akmumcu
Süleyman Demirel

İÇEL
Mazhar Arıkan
Kadir Çetin
Celâl Kargılı
Hilmi Türkmen
Çetin Yılmaz

İSTANBUL
İbrahim Abak
İsmail Arar (B.)
Mehmet Ali Aybar
Sadettin Bilgiç
Ferruh Bozbeyli
İlhan (Eğemen) Darendelioğlu
Hüseyin Dolun
Nuri Eroğan
Bahir Ersoy
Orhan Cemal Fersoy
Hasan Güngör
Rıza Kuas
A. Şeref Lâç
Haydar Özdemir
İlhami Sancar
İsmail Hakkı Tekinel
A. Turgut Topaloğlu
Hasan Türkay
Necdet Uğur
Reşit Ülker
Lebit Yurdoğlu

İZMİR
Muzaffer Fazlı Arınç
İhsan Gürsan (İ.)
Nihad Kürşad
Talât Orhon (İ.)
Şinasi Osma
Kemal Önder
Orhan Demir Sorguç

KARS
İsmail Hakkı Alaca
Turgut Artaç
Kemal Güven
Kemal Okyay

KASTAMONU
Orhan Deniz

KAYSERİ
Turhan Feyzioğlu
Mehmet Türkmenoğlu

KIRKLARELİ
Hasan Korkut

KIRŞEHİR
Mustafa Aksoy

KOCAELİ
Vehbi Engiz
Nihat Erim (Başbakan)
Sabri Yahşi

KONYA
Bahri Dağdaş
Necmettin Erbakan
Mustafa Kubilay İmer

İ. Ethem Kılıçoğlu
Sadi Koçaş (B.)
Faruk Sükan
Mustafa Üstündağ

KÜTAHYA

Mehmet Ersoy
Kemal Kacar

MALATYA

Hakkı Gökçe
İsmet İnönü

MANİSA

Muammer Erten (İ.)

MARAŞ

Veysi Kadıoğlu
M. Zekeriya Kürşad
Mehmet Özdal (İ.)
İbrahim Öztürk

MARDİN

Şevki Altındağ
Seyfi Güneştan
Abdulkadir Kermooğlu
Abdulkadir Özmen
Abdurrahim Türk

MUĞLA

Adnan Akarca
Ali Döğerli

MUŞ

Kasım Emre (İ.)
Nermin Neftçi

NİĞDE

Haydar Özalp (B.)

ORDU

Ata Bodur
Kemal Şensoy
Orhan Vural

RİZE

Erol Yılmaz Akçal (B.)

SAKARYA

B. Turgut Boztepe
Güngör Hun
Hayrettin Uysal

SAMSUN

Yaşar Akal
Talât Asal
Mustafa Boyar
Kâmran Evliyaoğlu
İlyas Kılıç
Bahattin Uzunoğlu

SİİRT

Zeki Çeliker

SİNOP

Hilmi Biçer
Mustafa Kaptan
Tevfik Fikret Övet

SİVAS

Enver Akova (İ.)
Vahit Bozatlı
Hüseyin Çınar
Ahmet Durakoğlu (Bşk. V.)
Kadri Eroğan
Yusuf Ziya Önder
Mustafa Timisi

TEKİRDAĞ

Yılmaz Alpaslan
Nedim Karahalil
Mustafa Sabri Sözeri

TOKAT

Mehmet Kazova
Reşit Önder

TRABZON

Necati Çakıroğlu
Ekrem Dikmen
Selâhattin Güven

TUNCELİ

Kenan Aral
Hüseyin Yenipınar

URFA

Necati Aksoy (İ.)

VAN

Mehmet Emin Erdinç
Mehmet Salih Yıldız (İ. Ü.)

YOZGAT

Abdullah Baştürk
İsmet Kapısız
Celâl Ahmet Sungur

ZONGULDAK

Hüseyin Baytürk
Fevzi Fırat
Ahmet Güner

[Açık üyelik]

Bursa	1
Diyarbakır	1
Edirne	1
Elâzığ	1
Malatya	1
Nevşehir	1
Yekûn	6

Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısına verilen oyların sonucu.

(Kanunlaşmıştır.)

Üye sayısı :	450
Oy verenler :	248
Kabul edenler :	235
Reddedenler :	9
Çekinserler :	4
Oya katılmıyanlar :	196
Açık üyelikler :	6

[Kabul edenler]

ADANA
Cevdet Akçalı
Ali Rıza Güllüoğlu
Emir H. Postacı
Ahmet Topaloğlu

ADIYAMAN
M. Zeki Adıyaman
Ali Avni Turanlı
Yusuf Ziya Yılmaz

AFYON KARAHİSAR
Şevki Güler
Süleyman Mutlu
Ali İhsan Ulubahşi
Kâzım Uysal

AĞRI
Nevzat Güngör

AMASYA
Salih Aygün
Vehbi Meşhur

ANKARA
Kemal Ataman
Hüseyin Balan
Orhan Birgit
Musa Kâzım Coşkun
İbrahim Cüceoğlu
Orhan Eren
A. Sakıp Hiçerimez
Mustafa Maden
Şinasi Özdenoğlu
Yusuf Ziya Yağcı
Aydın Yalçın
Ferhat Nuri Yıldırım
Şerafettin Yıldırım
Mustafa Kemal Yılmaz
Cengizhan Yorulmaz

ANTALYA
Hasan Akçalıoğlu
İhsan Ataöv
Ömer Buyrukçu
Ömer Eken
Rafet Eker
Hasan Ali Gülcan

ARTVİN
Abdullah Naci Budak
Mustafa Rona

AYDIN
Nahit Menteşe
İsmet Sezgin
M. Kemal Yılmaz

BALIKESİR
İbrahim Aytaç
Cihat Bilgehan
M. Şükrü Çavdaroğlu
Kemal Erdem
Mehmet Niyazi Gürer
Ahmet İhsan Kırımlı
Mehmet Nurettin Sandıkçıoğlu
Osman Tarı
Mevlüt Yılmaz

BİLECİK
Şadi Binay

BİNGÖL
Mehmet Bilgin

BİTLİS
Kenan Mümtaz Akışık

BOLU
Ahmet Çakmak

BURDUR
A. Muhadder Çiloğlu
Mehmet Özbey
Nadir Yavuzkan

BURSA
Cemal Külâhlı
Mustafa Tayyar

ÇANAKKALE
Kemal Bağcıoğlu
Mustafa Çalıkoğlu
Mesut Hulki Öntür
Refet Sezgin

ÇANKIRI
Hazım Dağlı
Nurettin Ok
Arif Tosyalıoğlu

ÇORUM
Cahit Angın
Kemal Demirer
Abdurrahman Güler
Ali Naki Ulusoy

DENİZLİ
İlhan Açıkalın
Sami Arslan

DİYARBAKIR
Hasan Değer
Behzat Egilli
Abdüllâtif Ensarioğlu
Sabahattin Savcı
Nafiz Yıldırım

EDİRNE
İlhami Ertem
Cevat Sayın

ELÂZIĞ
Mehmet Aytuğ
Hayrettin Hanağası
Ali Rıza Septioğlu

ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli
Naci Yıldırım

ERZURUM
Rıfkı Danışman
Selçuk Erverdi
Naci Gaciroğlu

ESKİŞEHİR
Mehmet İsmet Angı
Şevket Asbuzoğlu
B. Sıtkı Karacaşehitr
Orhan Oğuz
M. Şemsettin Sönmez

GAZİANTEP
Şinasi Çolakoğlu
Mehmet Lütfi Söylemez

GİRESUN
Mustafa Kemal Çilesiz
Nizamettin Erkmen

GÜMÜŞANE
Mustafa Karaman
Ekrem Saatçi

HAKKÂRİ
Ahmet Zeydan

HATAY
Halil Akgöl
Abdullah Cilli
Hüsnü Özkan
M. Sait Reşa
Ali Yılmaz

ISPARTA
Ali İhsan Balım
Yusuf Uysal

İÇEL
Cavit Okyayuz
Turhan Özgüner

İSTANBUL
Eşref Derinçay
Tekin Erer
Orhan Eyüboğlu
Mustafa Fevzi Güngör
Orhan Kabibay
Sezai Orkunt
M. Kâzım Özeke
Osman Özer
Akgün Silivrili
Naime İkbal Tokgöz
Mehmet Yardımcı

İZMİR
Şevket Adalan
Şükrü Akkan
Burhanettin Asutay
Şeref Bakşık
M. Hulusi Çakır
Akın Özdemir
Ali Naki Üner

KARS
Lâtif Aküzüm
Musa Doğan
Kemal Kaya
Veyis Koçulu
Osman Yeltekin

KASTAMONU
Muzaffer Akdoğanlı
Sabri Keskin
Mustafa Topçular
Hasan Tosyalı

KAYSERİ
Tufan Doğan Avşargil
M. Şevket Doğan
Hayrettin Nakiboğlu
Vedat Âli Özkan
Enver Turgut
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ
Beyti Arda
Mehmet Atagün
Feyzullah Çarıkçı

KIRŞEHİR
Cevat Eroğlu
Mustafa Kemal Güneş

KOCAELİ
Cevat Ademoğlu

KONYA
İrfan Baran
Sezai Ergun
İhsan Kabadayı
Necati Kalaycıoğlu
Baha Müderrisoğlu
Orhan Okay
Özer Ölçmen
Tahsin Yılmaz Öztuna
Vefa Tanır

KÜTAHYA
Ahmet Fuat Azmioğlu
Ali Erbek
Mesut Erez
İlhan Ersoy

MALATYA
Mustafa Kaftan
Ahmet Karaaslan
İsmail Hakkı Şengüler

MANİSA
Ertuğrul Akça
Veli Bakırlı
Süleyman Çağlar
Mustafa Orhan Daut
C. Selçuk Gümüşpala
Mustafa Ok
Hilmi Okçu
Vehbi Sınmaz
Kâmil Şahinoğlu
Önol Şakar

MARAŞ
M. Nejat Çuhadar
Atillâ İmamoğlu

MARDİN
Esat Kemal Aybar

MUĞLA
Muallâ Akarca
Ahmet Buldanlı
İzzet Oktay

MUŞ
Nimet Ağaoğlu

NEVŞEHİR
Hüsamettin Başer
Esat Kırathoğlu

NİĞDE
M. Naci Çerezci
H. Avni Kavurmacıoğlu
M. Nuri Kodamanoğlu
Mevlüt Ocakçıoğlu

ORDU
Cengiz Ekinci
Memduh Ekşi
Ferda Güley
Hamdi Mağden
Ata Topaloğlu

RİZE
Salih Zeki Köseoğlu
Sami Kumbasar

SAKARYA
Nuri Bayar
Yaşar Bir
M. Vedat Önsal

SAMSUN
Yaşar Akal
Nihat Kale
Doğan Kitaplı
Nafiz Yavuz Kurt
Hüseyin Özalp
İsmet Yalçıner

SİİRT
Selâhattin Oran
Âdil Yaşa

SİVAS
Ekrem Kangal
Tevfik Koraltan
M. Kemal Palaoğlu

TEKİRDAĞ
Orhan Öztrak

TOKAT
Hüseyin Abbas
İsmet Hilmi Balcı
İsmail Hakkı Birler
Osman Hacıbaloğlu
Yusuf Ulusoy

TRABZON
Ahmet İhsan Birincioğlu
Cevat Küçük
Mehmet Ali Oksal
Ahmet Şener
Ali Rıza Uzuner

URFA
Mehmet Aksoy
Necmettin Cevheri
Mehmet Ali Göklü
Bahri Karakeçili
Vehbi Melik

UŞAK
Orhan Dengiz
Adil Turan
M. Fahri Uğrasızoğlu

VAN
Kinyas Kartal
Fuat Türkoğlu

YOZGAT
İsmail Hakkı Akdoğan
Turgut Nizamoğlu
Neşet Tanrıdağ

ZONGULDAK
Fuat Ak
Ahmet Nihat Akın
Cahit Karakaş
S. Tekin Müftüoğlu
Kevni Nedimoğlu

[Reddedenler]

AFYON KARAHİSAR
Hamdi Hamamcıoğlu

ANKARA
Suna Tural

BURSA
Sadrettin Çanga

İZMİR
Mustafa Akan
Münir Daldal
Ali Naili Erdem

KASTAMONU
Mehmet Seydibeyoğlu

SİİRT
Mehmet Nebil Oktay

SİNOP
Hilmi İşgüzar

[Çekinserler]

ANKARA
Osman Bölükbaşı

İSTANBUL
İbrahim Elmalı

TRABZON
Mehmet Arslantürk

ZONGULDAK
Bülent Ecevit

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
Fazıl Güleç
M. Selâhattin Kılıç
Melih Kemal Küçüktepepınar
Ali Cavit Oral
Kemal Satır
Turgut Topaloğlu
Alpaslan Türkeş
Hüsamettin Uslu
Şevket Yılmaz (İ.)

ADIYAMAN
Kâmil Kırıkoğlu

AFYON KARAHİSAR
Mehmet Rıza Çerçel
Hasan Dinçer

AĞRI
Abdülkerim Bayazıt
Kasım Küfrevi

AMASYA
Yavuz Acar
Kâzım Ulusoy

ANKARA
Orhan Alp
Oğuz Aygün
Sinan Bosna
İ. Sıtkı Hatipoğlu
Emin Paksüt
Osman Soğukpınar
H. Turgut Toker

ANTALYA
Süleyman Çiloğlu (İ.)

ARTVİN
Sabit Osman Avcı (Başkan)

AYDIN
Mehmet Çelik
Yüksel Menderes
Kemal Ziya Öztürk (Bşk. V.)
Fikret Turhangil (Bşk. V.)

BALIKESİR
Salih Zeki Altınbaş

BİLECİK
Mehmet Ergül

BİNGÖL
Mehmet Sıddık Aydar

BİTLİS
Zeynel Abidin İnan

BOLU
Nihat Bayramoğlu
Halil İbrahim Cop
Kemal Demir
M. Şükrü Kıykıoğlu

BURSA
Nail Atlı
Barlas Küntay
Ertuğrul Mat
İbrahim Öktem
Kasım Önadım
Mehmet Turgut
Ahmet Türkel

ÇANAKKALE
Zekiye Gülsen

ÇANKIRI
Nuri Çelik Yazıcıoğlu

ÇORUM
Yakup Çağlayan
İhsan Tombuş
Arslan Topçubaşı

DENİZLİ
Fuat Avcı
Mehmet Emin Durul
Hasan Korkmazcan
Hüdai Oral (İ.)
Ali Uslu

DİYARBAKIR
Necmettin Gönenç

EDİRNE
Veli Gülkan

ELÂZIĞ
Samet Güldoğan

ERZİNCAN
Hasan Çetinkaya
Sadık Perinçek

ERZURUM
Sabahattin Aras
Turhan Bilgin
Rasim Cinisli
Gıyasettin Karaca
Cevat Önder
Fethullah Taşkesenlioğlu

ESKİŞEHİR
Seyfi Öztürk

GAZİANTEP
Ali İhsan Göğüş
İ. Hüseyin İncioğlu
Mehmet Kılıç
Erdem Ocak
Muhittin Sayın (İ.)

GİRESUN
Hidayet İpek
Abdullah İzmen
İ. Kayhan Naipoğlu
M. Emin Turgutalp

GÜMÜŞANE
Necati Alp
Nurettin Özdemir

HATAY
Mehmet Aslan
Talât Köseoğlu (Bşk. V.)

ISPARTA
Hüsamettin Akmumcu
Süleyman Demirel

İÇEL
Mazhar Arıkan
Kadir Çetin
Celâl Kargılı
Hilmi Türkmen
Çetin Yılmaz

İSTANBUL
İbrahim Abak
İsmail Arar (B.)
Mehmet Ali Aybar
Sadettin Bilgiç
Ferruh Bozbeyli
İlhan (Eğemen) Darendelioğlu
Hüseyin Dolun
Nuri Eroğan
Bahir Ersoy
Orhan Cemal Fersoy
Hasan Güngör
Rıza Kuas
A. Şeref Lâç
Haydar Özdemir
İlhami Sancar
İsmail Hakkı Tekinel
Turgut Topaloğlu
Hasan Türkay
Necdet Uğur
Reşit Ülker
Lebit Yurdoğlu

İZMİR
Muzaffer Fazlı Arınç
İhsan Gürsan (İ.)
Coşkun Karagözoğlu
Nihad Kürşad
Talât Orhon (İ.)
Şinasi Osma
Kemal Önder
Orhan Demir Sorguç

KARS
İsmail Hakkı Alaca
Turgut Artaç
Kemal Güven
Kemal Okyay

KASTAMONU
Orhan Deniz

KAYSERİ
Turhan Feyzioğlu
Mehmet Türkmenoğlu

KIRKLARELİ
Hasan Korkut

KIRŞEHİR
Mustafa Aksoy

KOCAELİ
Vehbi Engiz
Nihat Erim (Başbakan)
Sabri Yahşi

KONYA
Bahri Dağdaş

Necmettin Erbakan
Mustafa Kubilay İmer
İ. Ethem Kılıçoğlu
Sadi Koçaş (B.)
Faruk Sükan
Mustafa Üstündağ

KÜTAHYA

Mehmet Ersoy
Kemal Kacar

MALATYA

Hakkı Gökçe
İsmet İnönü

MANİSA

Muammer Erten (İ.)

MARAŞ

Veysi Kadıoğlu
M. Zekeriya Kürşad
Mehmet Özdal (İ.)
İbrahim Öztürk

MARDİN

Şevki Altındağ
Seyfi Güneştan
Abdulkadir Kermooğlu
Abdulkadir Özmen
Abdurrahim Türk

MUĞLA

Adnan Akarca
Ali Döğerli

MUŞ

Kasım Emre (İ.)
Nermin Neftçi

NİĞDE

Haydar Özalp (B.)

ORDU

Ata Bodur
Kemal Şensoy
Orhan Vural

RİZE

Erol Yılmaz Akçal (B.)
Hasan Basri Albayrak

SAKARYA

B. Turgut Boztepe
Güngör Hun
Hayrettin Uysal

SAMSUN

Talât Asal
Mustafa Boyar
Kâmran Evliyaoğlu
İlyas Kılıç
Bahattin Uzunoğlu

SİİRT

Zeki Çeliker

SİNOP

Hilmi Biçer
Mustafa Kaptan
Tevfik Fikret Övet

SİVAS

Enver Akova (İ.)
Vahit Bozatlı
Hüseyin Çınar
Ahmet Durakoğlu (Bşk. V.)
Kadri Eroğan
Yusuf Ziya Önder
Mustafa Timisi

TEKİRDAĞ

Yılmaz Alpaslan
Nedim Karahalil
Mustafa Sabri Sözeri

TOKAT

Mehmet Kazova
Reşit Önder

TRABZON

Necati Çakıroğlu
Ekrem Dikmen
Selâhattin Güven

TUNCELİ

Kenan Aral
Hüseyin Yenipınar

URFA

Necati Aksoy (İ.)

VAN

Mehmet Emin Erdinç
Mehmet Salih Yıldız (İ. Ü.)

YOZGAT

Abdullah Baştürk
İsmet Kapısız
Celâl Ahmet Sungur

ZONGULDAK

Hüseyin Baytürk
Fevzi Fırat
Ahmet Güner

[Açık üyelikler]

Bursa	1
Diyarbakır	1
Edirne	1
Elâzığ	1
Malatya	1
Nevşehir	1
Yekûn	6

27 . 7 . 1967 tarih ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesi hakkında kanun tasarısına verilen oyların sonucu

(Kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 240
Kabul edenler : 231
Reddedenler : 7
Çekinserler : 2
Oya katılmıyanlar : 204
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

ADANA
Cevdet Akçalı
Ali Rıza Güllüoğlu
Emir H. Postacı
Ahmet Topaloğlu

ADIYAMAN
M. Zeki Adıyaman
Ali Avni Turanlı
Yusuf Ziya Yılmaz

AFYON KARAHİSAR
Şevki Güler
Hamdi Hamamcıoğlu
Süleyman Mutlu
Ali İhsan Ulubalkşi
Kâzım Uysal

AĞRI
Nevzat Güngör

AMASYA
Salih Aygün
Vehbi Meşhur

ANKARA
Kemal Ataman
Hüseyin Balan
Orhan Birgit
Musa Kâzım Coşkun
Orhan Eren
A. Sakıp Hiçerimez
Mustafa Maden
Şinasi Özdenoğlu
Yusuf Ziya Yağcı
Aydın Yalçın
Ferhat Nuri Yıldırım
Serafettin Yıldırım
Mustafa Kemal Yılmaz
Cengizhan Yorulmaz

ANTALYA
Hasan Akçalıoğlu
İhsan Ataöv
Ömer Buyrukçu
Ömer Eken
Rafet Eker
Hasan Ali Gülcan

ARTVİN
Abdullah Naci Budak
Mustafa Rona

AYDIN
Nahit Menteşe
İsmet Sezgin
M. Kemal Yılmaz

BALIKESİR
İbrahim Aytaç
Cihat Bilgehan
M. Şükrü Çavdaroğlu
Kemal Erdem
Mehmet Niyazi Gürer
Ahmet İhsan Kırımlı
Mehmet Nurettin Sandıkçıoğlu
Osman Tarı
Mevlüt Yılmaz

BİLECİK
Şadi Binay

BİNGÖL
Mehmet Bilgin

BİTLİS
Kenan Mümtaz Akışık

BOLU
Ahmet Çakmak
Kemal Demir

BURDUR
A. Mukadder Çiloğlu
Mehmet Özbey
Nadir Yavuzkan

BURSA
Sadrettin Çanga
Cemal Külâhlı
Mustafa Tayyar

ÇANAKKALE
Kemal Bağcıoğlu
Mustafa Çalıkoğlu
Zekiye Gülsen
Mesut Hulki Önür
Refet Sezgin

ÇANKIRI
Hazım Dağlı
Nurettin Ok

ÇORUM
Cahit Angın
Kemal Demirer
Abdurrahman Güler
Ali Naki Ulusoy

DENİZLİ
İlhan Açıkalın
Sami Arslan

DİYARBAKIR
Hasan Değer
Behzat Egilli
Abdüllâtif Ensrioğlu
Sabahattin Savcı
Nafiz Yıldırım

EDİRNE
İlhami Ertem

ELÂZIĞ
Hayrettin Hanağası
Ali Rıza Septioğlu

ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli
Naci Yıldırım

ERZURUM
Rıfkı Danışman
Selçuk Erverdi
Naci Gaciroğlu

ESKİŞEHİR
Mehmet İsmet Angı
Şevket Asbuzoğlu
B. Sıtkı Karacaşehir
Orhan Oğuz
M. Şemsettin Sönmez

GAZİANTEP
Şinasi Çolakoğlu
Mehmet Lütfi Söylemez

GİRESUN
Mustafa Kemal Çilesiz
Nizamettin Erkmen

GÜMÜŞANE
Mustafa Karaman
Ekrem Saatçi

HAKKÂRİ
Ahmet Zeydan

HATAY
Halil Akgöl
Abdullah Cilli
Hüsnü Özkan
M. Sait Reşa
Ali Yılmaz

ISPARTA
Ali İhsan Balım
Yusuf Uysal

İÇEL
Cavit Okyayuz
Turhan Özgüner

İSTANBUL
Eşref Derinçay

Orhan Eyüboğlu
Mustafa Fevzi Güngör
Orhan Kabibay
Sezai Orkunt
M. Kâzım Özeke
Naime İkbal Tokgöz

İZMİR

Şevket Adalan
Mustafa Akan
Burhanettin Asutay
M. Hulusi Çakır
Münir Dalda
Ali Naili Erdem
Coşkun Karagözoğlu
Akın Özdemir
Ali Naki Üner

KARS

Lâtif Akküzüm
Veyis Koçulu
Osman Yeltekin

KASTAMONU

Muzaffer Akdoğanlı
Sabri Keskin
Mustafa Topçular
Hasan Tosyalı

KAYSERİ

Tufan Doğan Avşargil
M. Şevket Doğan
Hayrettin Nakiboğlu
Vedat Âli Özkan
Enver Turgut
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ

Beyti Arda
Mehmet Atagün
Feyzullah Çarıkçı

KIRŞEHİR

Cevat Eroğlu
Mustafa Kemal Güneş

KOCAELİ

Cevat Ademoğlu

KONYA

İrfan Baran
Sezai Ergun
İhsan Kabadayı
Necati Kalaycıoğlu
Baha Müderrisoğlu
Orhan Okay
Özer Ölçmen
Vefa Tanır

KÜTAHYA

Ahmet Fuat Azmioğlu
Ali Erbek
Mesut Erez
İlhan Ersoy

MALATYA

Mustafa Kaftan
Ahmet Karaaslan
İsmail Hakkı Şengüler

MANİSA

Ertuğrul Akça
Veli Bakırlı
Süleyman Çağlar
Mustafa Orhan Daut
C. Selçuk Gümüşpala
Mustafa Ok
Hilmi Okçu
Vehbi Sınmaz
Kâmil Şahinoğlu
Önol Şakar

MARAŞ

M. Nejat Çuhadar
Atillâ İmamoğlu

MARDİN

Esat Kemal Aybar

MUĞLA

Muallâ Akarca
Ahmet Buldanlı
İnzet Oktay

MUŞ

Nihat Ağaoğlu

NEVŞEHİR

Hüsamettin Başer
Esat Kıratlıoğlu

NİĞDE

M. Naci Çengzci
H. Avni Kavurmacıoğlu
M. Nuri Kodamanoğlu
Mevlüt Ocakçıoğlu

ORDU

Cengiz Ekinci
Memduh Ekşi
Ferda Güley
Hamdi Mağden
Ata Topaloğlu

RİZE

Hasan Basri Albayrak
Salih Zeki Köseoğlu
Sami Kumbasar

SAKARYA

Nuri Bayar
Yaşar Bir
M. Vedat Önsal

SAMSUN

Yaşar Akal
Nihat Kale
Doğan Kitaplı
Nafiz Yavuz Kurt
Hüseyin Özalp
İsmet Yalçıner

SİİRT

Mehmet Nebil Oktay
Selâhattin Oran
Âdil Yaşa

SİVAS

Ekrem Kangal
Tevfik Koraltan
M. Kemal Palaoğlu

TEKİRDAĞ

Orhan Öztrak

TOKAT

Hüseyin Abbas
İsmet Hilmi Balcı
İsmail Hakkı Birler
Osman Hacıbaloğlu
Yusuf Ulusoy

TRABZON

Ahmet İhsan Birincioğlu
Cevat Küçük
Mehmet Ali Oksal
Ahmet Şener

URFA

Mehmet Aksoy
Necmettin Cevheri
Mehmet Ali Göklü
Bahri Karakeçili
Vehbi Melik

UŞAK

Orhan Dengiz
Adil Turan
M. Fahri Uğrasızoğlu

VAN

Kinyas Kartal
Fuat Türkoğlu

YOZGAT

İsmail Hakkı Akdoğan
Turgut Nizamoğlu
Neşet Tanrıdağ

ZONGULDAK

Fuat Ak
Ahmet Nihat Akın
Cahit Karakaş
S. Tekin Müftüoğlu
Kevni Nedimoğlu

[Reddedenler]

ANKARA

İbrahim Cüceoğlu
Suna Tural

ELÂZIĞ

Mehmet Aytuğ

İSTANBUL

İbrahim Elmalı

İZMİR

Şükrü Akkan

KASTAMONU

Mehmet Seydibeyoğlu

SİNOP

Hilmi İşgüzar

[Çekinserler]

ANKARA

Osman Bölükbaşı

TRABZON

Mehmet Arslantürk

[Oya katılmıyanlar]

ADANA

Fazıl Güleç
M. Selâhattin Kılıç
Melih Kemal Küçüktepepınar
Ali Cavit Oral
Kemal Satır
Turgut Topaloğlu
Alpaslan Türkeş
Hüsamettin Uslu
Şevket Yılmaz

ADIYAMAN

Kâmil Kırıkoğlu

AFYON KARAHİSAR

Mehmet Rıza Çerçel
Hasan Dinçer

AĞRI

Abdülkerim Bayazıt
Kasım Küfrevi

AMASYA

Yavuz Acar
Kâzım Ulusoy

ANKARA

Orhan Alp
Oğuz Aygün
Sinan Bosna
İ. Sıtkı Hatipoğlu
Emin Paksüt
Osman Soğukpınar
H. Turgut Toker

ANTALYA

Süleyman Çiloğlu (İ.)

ARTVİN

Sabit Osman Avcı (Başkan)

AYDIN

Mehmet Çelik
Yüksel Menderes
Kemal Ziya Öztürk (Bşk.V.)
Fikret Turhangil (Bşk. V.)

BALIKESİR

Salih Zeki Altınbaş

BİLECİK

Mehmet Ergül

BİNGÖL

Mehmet Sıddık Aydar

BİTLİS

Zeynel Abidin İnan

BOLU

Nihat Bayramoğlu
Halil İbrahim Cop
M. Şükrü Kıykıoğlu

BURSA

Nail Atlı
Barlas Küntay
Ertuğrul Mat
İbrahim Öktem
Kasım Önadım
Mehmet Turgut
Ahmet Türkel

ÇANKIRI

Arif Tosyalıoğlu
Nuri Çelik Yazıcıoğlu

ÇORUM

Yakup Çağlayan
İhsan Tombuş
Arslan Topçubaşı

DENİZLİ

Fuat Avcı
Mehmet Emin Durul
Hasan Korkmazcan
Hüdai Oral (İ.)
Ali Uslu

DİYARBAKIR

Necmettin Gönenç

EDİRNE

Veli Gülkan
Cevat Sayın

ELÂZIĞ

Samet Güldoğan

ERZİNCAN

Hasan Çetinkaya
Sadık Perinçek

ERZURUM

Sabahattin Aras
Turhan Bilgin
Rasim Cinisli
Giyasettin Karaca
Cevat Önder
Fethullah Taşkesenlioğlu

ESKİŞEHİR

Seyfi Öztürk

GAZİANTEP

Ali İhsan Göğüş
İ. Hüseyin İncioğlu
Mehmet Kılıç
Erdem Ocak
Muhittin Sayın (İ.)

GİRESUN

Hidayet İpek
Abdullah İzmen
İ. Kayhan Naiboğlu
M. Emin Turgutalp

GÜMÜŞANE

Necati Alp
Nurettin Özdemir

HATAY

Mehmet Aslan
Talât Köseoğlu (Bşk.V.)

ISPARTA

Hüsamettin Akmumcu
Süleyman Demirel

İÇEL

Mazhar Arıkan
Kadir Çetin
Celâl Kargılı
Hilmi Türkmen
Çetin Yılmaz

İSTANBUL

İbrahim Abak
İsmail Arar (B.)
Mehmet Ali Aybar
Sadettin Bilgiç
Ferruh Bozbeyli
İlhan (Eğemen) Darendelioğlu
Hüseyin Dolun
Tekin Erer
Nuri Eroğan
Bahir Ersoy
Orhan Cemal Fersoy
Hasan Güngör
Rıza Kuas
A. Şeref Lâç
Haydar Özdemir
Osman Özer
İlhami Sancar
Akgün Silivrili
İsmail Hakkı Tekinel
Turgut Topaloğlu
Hasan Türkay
Necdet Uğur
Reşit Ülker
Mehmet Yardımcı
Lebit Yurdoğlu

İZMİR

Muzaffer Fazlı Arınç
Şeref Bakşık
İhsan Gürsan (İ.)
Nihad Kürşad
Talât Orhon
Şinasi Osma
Kemal Önder
Orhan Demir Sorguç

KARS

İsmail Hakkı Alaca
Turgut Artaç
Musa Doğan
Kemal Güven
Kemal Kaya
Kemal Okyay

KASTAMONU

Orhan Deniz

KAYSERİ

Turhan Feyzioğlu
Mehmet Türkmenoğlu

KIRKLARELİ

Hasan Korkut

KIRŞEHİR

Mustafa Aksoy

KOCAELİ

Vehbi Engiz
Nihat Erim (Başbakan)
Sabri Yahşi

KONYA

Bahri Dağdaş
Necmettin Erbakan
Mustafa Kubilay İmer
İ. Ethem Kılıçoğlu
Sadi Koçaş (B.)
Tahsin Yılmaz Öztuna
Faruk Sükan
Mustafa Üstündağ

KÜTAHYA

Mehmet Ersoy
Kemal Kacar

MALATYA
Hakkı Gökçe
İsmet İnönü

MANİSA
Muammer Erten (İ.)

MARAŞ
Veysi Kadıoğlu
M. Zekeriya Kürşad
Mehmet Özdal (İ.)
İbrahim Öztürk

MARDİN
Şevki Altındağ
Seyfi Güneştan
Abdülkadir Kermooğlu
Abdülkadir Özmen
Abdurrahim Türk

MUĞLA
Adnan Akarca
Ali Döğerli

MUŞ
Kasım Emre (İ.)
Nermin Neftçi

NİĞDE
Haydar Özalp (B.)

ORDU
Ata Bodur
Kemal Şensoy
Orhan Vural

RİZE
Erol Yılmaz Akçal (B.)

SAKARYA
B. Turgut Boztepe
Güngör Hun
Hayrettin Uysal

SAMSUN
Talât Asal
Mustafa Boyar
Kâmran Evliyaoğlu
İlyas Kılıç
Bahattin Uzunoğlu

SİİRT
Zeki Çeliker

SİNOP
Hilmi Biçer
Mustafa Kaptan
Tevfik Fikret Övet

SİVAS
Enver Akova (İ.)
Vahit Bozatlı
Hüseyin Çınar
Ahmet Durakoğlu (Bşk. V.)
Kadri Eroğan
Yusuf Ziya Önder
Mustafa Timisi

TEKİRDAĞ
Yılmaz Alpaslan
Nedim Karahalil
Mustafa Sabri Sözeri

TOKAT
Mehmet Kazova
Reşit Önder

TRABZON
Necati Çakıroğlu
Ekrem Dikmen
Selâhattin Güven
Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ
Kenan Aral
Hüseyin Yenipınar

URFA
Necati Aksoy (İ.)

VAN
Mehmet Emin Erdinç
Mehmet Salih Yıldız (İ. Ü.)

YOZGAT
Abdullah Baştürk
İsmet Kapısız
Celâl Ahmet Sungur

ZONGULDAK
Hüseyin Baytürk
Bülent Ecevit
Fevzi Fırat
Ahmet Güner

[Açık üyelikler]

Bursa	1
Diyarbakır	1
Edirne	1
Elâzığ	1
Malatya	1
Nevşehir	1
Yekûn	6

Trabzon Milletvekili ve 9 arkadaşının, Türkiye Çay İşletmeleri Kurumu Kanun teklifine verilen oyların sonucu

(Çoğunluk yoktur.)

Üye sayısı :	450
Oy verenler :	25
Kabul edenler :	25
Reddedenler :	0
Çekinserler :	0
Oya katılmıyanlar :	419
Açık üyelikler :	6

[Kabul edenler]

ADIYAMAN
M. Zeki Adıyaman

AMASYA
Salih Aygün

ARTVİN
Mustafa Rona

BALIKESİR
İbrahim Aytaç

BİNGÖL
Mehmet Bilgin

BURSA
Cemal Külâhlı

ESKİŞEHİR
Mehmet İsmet Angı
B. Sıtkı Karacaşehir

GİRESUN
Mustafa Kemal Çilesiz

GÜMÜŞANE
Mustafa Karaman

İZMİR
Burhanettin Asutay
Kemal Önder
Ali Naki Üner

KAYSERİ
M. Şevket Doğan

KIRKLARELİ
Mehmet Atagün

KIRŞEHİR
Mustafa Kemal Güneş

KONYA
Baha Müderrisoğlu

MALATYA
Ahmet Karaaslan

NEVŞEHİR
Hüsamettin Başer

NİĞDE
Haydar Özalp

SAKARYA
M. Vedat Önsal

SAMSUN
Doğan Kitaplı

TOKAT
Hüseyin Abbas

TRABZON
Ahmet Şener

YOZGAT
Turgut Nizamoğlu

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
Cevdet Akçalı
Fazıl Güleç
Ali Rıza Güllüoğlu
M. Selâhattin Kılıç
Melih Kemal Küçüktepepınar
Ali Cavit Oral
Emir H. Postacı
Kemal Satır
Ahmet Topaloğlu
Turgut Topaloğlu
Alpaslan Türkeş
Hüsamettin Uslu
Şevket Yılmaz (İ.)

ADIYAMAN
Kâmil Kırıkoğlu
Ali Avni Turanlı
Yusuf Ziya Yılmaz

AFYON KARAHİSAR
Mehmet Rıza Çerçel
Hasan Dinçer
Şevki Güler
Hamdi Hamamcıoğlu
Süleyman Mutlu
Ali İhsan Ulubahşi
Kâzım Uysal

AĞRI
Abdülkerim Bayazıt
Nevzat Güngör
Kasım Küfrevi

AMASYA
Yavuz Acar
Vehbi Meşhur
Kâzım Ulusoy

ANKARA
Orhan Alp
Kemal Ataman
Oğuz Aygün
Hüseyin Balan
Orhan Birgit
Sinan Bosna
Osman Bölükbaşı
Musa Kâzım Coşkun
İbrahim Cüceoğlu
Orhan Eren
İ. Sıtkı Hatipoğlu
A. Sakıp Hiçerimez
Mustafa Maden
Şinasi Özdenoğlu
Emin Paksüt
Osman Soğukpınar
H. Turgut Toker
Suna Tural
Yusuf Ziya Yağcı
Aydın Yalçın
Ferhat Nuri Yıldırım
Şerafettin Yıldırım
Mustafa Kemal Yılmaz
Cengizhan Yorulmaz

ANTALYA
Hasan Akçalıoğlu
İhsan Ataöv
Ömer Buyrukçu
Süleyman Çiloğlu (İ.)
Ömer Eken
Rafet Eker
Hasan Ali Gülcan

ARTVİN
Sabit Osman Avcı
(Başkan)
Abdullah Naci Budak

AYDIN
Mehmet Çelik
Yüksel Menderes
Nahit Menteşe
Kemal Ziya Öztürk
(Bşk. V.)
İsmet Sezgin

Fikret Turhangil
(Bşk. V.)
M. Kemal Yılmaz

BALIKESİR

Salih Zeki Altınbaş
Cihat Bilgehan
M. Şükrü Çavdaroğlu
Mehmet Niyazi Gürer
Kemal Erdem
Ahmet İhsan Kırımlı
Mehmet Nurettin Sandıkçıoğlu
Osman Tarı
Mevlüt Yılmaz

BİLECİK

Şadi Binay
Mehmet Ergül

BİNGÖL

Mehmet Sıddık Aydar

BİTLİS

Kenan Mümtaz Akışık
Zeynel Abidin İnan

BOLU

Nihat Bayramoğlu
Halil İbrahim Cop
Ahmet Çakmak
Kemal Demir
M. Şükrü Kiykıoğlu

BURDUR

A. Mukadder Çiloğlu
Mehmet Özbey
Nadir Yavuzkan

BURSA

Nail Atlı
Sadrettin Çanga
Ahmet Dallı
Barlas Küntay
Ertuğrul Mat
İbrahim Öktem
Kasım Önadım
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut
Ahmet Türkel

ÇANAKKALE

Kemal Bağcıoğlu
Mustafa Çalıkoğlu
Zekiye Gülsen
Mesut Hulki Öntür
Refet Sezgin

ÇANKIRI

Hazım Dağlı
Nurettin Ok
Arif Tosyalıoğlu
Nuri Çelik Yazıcıoğlu

ÇORUM

Cahit Angın
Yakup Çağlayan
Kemal Demirer
Abdurrahman Güler
İhsan Tombuş
Arslan Topçubaşı
Ali Naki Ulusoy

DENİZLİ

İlhan Açıkalın
Sami Arslan
Fuat Avcı
Mehmet Emin Durul
Hüdai Oral (İ.)
Hasan Korkmazcan
Ali Uslu

DİYARBAKIR

Hasan Değer
Behzat Egilli
Abdüllâtif Ensarioğlu
Necmettin Gönenç
Sabahattin Savcı
Nafiz Yıldırım

EDİRNE

İlhami Ertem
Veli Gülkan
Cevat Sayın

ELÂZIĞ

Mehmet Aytuğ
Samet Güldoğan
Hayrettin Hanağası
Ali Rıza Septioğlu

ERZİNCAN

Hüsamettin Atabeyli
Hasan Çetinkaya
Sadık Perinçek
Naci Yıldırım

ERZURUM

Sabahattin Aras
Turhan Bilgin
Rasim Cinisli
Rıfkı Danışman
Selçuk Erverdi
Naci Gaciroğlu
Gıyasettin Karaca
Cevat Önder
Fethullah Taşkesenlioğlu

ESKİŞEHİR

Şevket Asbuzoğlu
Orhan Oğuz
Seyfi Öztürk
M. Şemsettin Sönmez

GAZİANTEP

Şinasi Çolakoğlu
Ali İhsan Göğüş
İ. Hüseyin İncioğlu
Mehmet Kılınç
Erdem Ocak
Muhittin Sayın (İ.)
Mehmet Lütfi Söylemez

GİRESUN

Nizamettin Erkmen
Hidayet İpek
Abdullah İzmen
İ. Kayhan Naipoğlu
M. Emin Turgutalp

GÜMÜŞANE

Necati Alp
Nurettin Özdemir
Ekrem Saatçi

HAKKÂRİ

Ahmet Zeydan

HATAY

Halil Akgöl
Mehmet Aslan
Abdullah Cilli
Talât Köseoğlu
(Bşk. V.)
Hüsnü Özkan
M. Sait Reşa
Ali Yılmaz

ISPARTA

Hüsamettin Akmumcu
Ali İhsan Balım
Süleyman Demirel
Yusuf Uysal

İÇEL

Mazhar Arıkan
Kadir Çetin
Celâl Kargılı
Cavit Okyayuz
Turhan Özgüner
Hilmi Türkmen
Çetin Yılmaz

İSTANBUL

İbrahim Abak
İsmail Arar
Mehmet Ali Aybar
Sadettin Bilgiç
Ferruh Bozbeyli
İlhan (Eğemen) Darendelioğlu
Eşref Derinçay
Hüseyin Dolun
İbrahim Elmalı
Tekin Erer
Nuri Eroğan
Bahir Ersoy
Orhan Eyüboğlu
Orhan Cemal Fersoy
Hasan Güngör
Mustafa Fevzi Güngör
Orhan Kabibay (İ.)
Rıza Kuas
A. Şeref Lâç
Sezai Orkunt
Haydar Özdemir
M. Kâzım Özeke
Osman Özer
İlhami Sancar
Akgün Silivrili
İsmail Hakkı Tekinel
Naime İkbal Tokgöz
Turgut Topaloğlu
Hasan Türkay
Necdet Uğur
Reşit Ülker
Mehmet Yardımcı
Lebit Yurdoğlu

İZMİR

Şevket Adalan
Mustafa Akan
Şükrü Akkan
Muzaffer Fazlı Arınç
Şeref Bakşık
M. Hulûsi Çakır
Münir Daldal
Ali Naili Erdem
İhsan Gürsan (İ.)
Coşkun Karagözoğlu
Nihad Kürşad
Talât Orhon
Şinasi Osma

Akın Özdemir
Orhan Demir Sorguç

KARS

Lâtif Aküzüm
İsmail Hakkı Alaca
Turgut Artaç
Musa Doğan
Kemal Güven
Kemal Kaya
Veyis Koçulu
Kemal Okyay
Osman Yeltekin

KASTAMONU

Muzaffer Akdoğanlı
Orhan Deniz
Sabri Keskin
Mehmet Seydibeyoğlu
Mustafa Topçular
Hasan Tosyalı

KAYSERİ

Tufan Doğan Avşargil
Turhan Feyzioğlu
Hayrettin Nakiboğlu
Vedat Âli Özkan
Enver Turgut
Mehmet Türkmenoğlu
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ

Beyti Arda
Feyzullah Çarıkçı
Hasan Korkut

KIRŞEHİR

Mustafa Aksoy
Cevat Eroğlu

KOCAELİ

Cevat Ademoğlu
Vehbi Engiz
Nihat Erim
(Başbakan)
Sabri Yahşi

KONYA

İrfan Baran
Bahri Dağdaş
Necmettin Erbakan
Sezai Ergun (B.)
Mustafa Kubilay İmer
İhsan Kabadayı
Necati Kalaycıoğlu
İ. Ethem Kılıçoğlu
Sadi Koçaş (B.)
Orhan Okay
Özer Ölçmen
Tahsin Yılmaz Öztuna
Faruk Sükan
Vefa Tanır
Mustafa Üstündağ

KÜTAHYA

Ahmet Fuat Azmioğlu
Ali Erbek
Mesut Erez
İlhan Ersoy
Mehmet Ersoy
Kemal Kacar

MALATYA

Hakkı Gökçe
İsmet İnönü
Mustafa Kaftan
İsmail Hakkı Şengüler

MANİSA

Ertuğrul Akça
Veli Bakırlı
Süleyman Çağlar
Mustafa Orhan Daut
Muammer Erten (İ.)
C. Selçuk Gümüşpala
Mustafa Ok
Hilmi Okçu
Vehbi Sımmaz
Kâmil Şahinoğlu
Önol Şakar

MARAŞ

M. Nejat Çuhadar
Atillâ İmamoğlu
Veysi Kadıoğlu
M. Zekeriya Kürşad
Mehmet Özdal (İ.)
İbrahim Öztürk

MARDİN

Şevki Altındağ
Esat Kemal Aybar
Seyfi Güneştan
Abdulkadir Kermooğlu
Abdulkadir Özmen
Abdurrahim Türk

MUĞLA

Adnan Akarca
Muallâ Akarca
Ahmet Buldanlı
Ali Döğerli
İzzet Oktay

MUŞ

Nimet Ağaoğlu
Kasım Emre (İ.)
Nermin Neftçi

NEVŞEHİR

Esat Kıratlıoğlu

NİĞDE

M. Naci Çerezci
H. Avni Kavurmacıoğlu
M. Nuri Kodamanoğlu
Mevlüt Ocakçıoğlu

ORDU

Ata Bodur
Cengiz Ekinci
Memduh Ekşi
Ferda Güley
Hamdi Mağden
Kemal Şensoy
Ata Topaloğlu
Orhan Vural

RİZE

Erol Yılmaz Akçal
(B.)
Hasan Basri Albayrak
Salih Zeki Köseoğlu
Sami Kumbasar

SAKARYA

Nuri Bayar
Yaşar Bir
B. Turgut Boztepe
Güngör Hun
Hayrettin Uysal

SAMSUN

Yaşar Akal
Talât Asal
Mustafa Boyar
Kâmran Evliyaoğlu
Nihat Kale
İlyas Kılıç
Nafiz Yavuz Kurt
(İ.Ü.)
Hüseyin Özalp
Bahattin Uzunoğlu
İsmet Yalçıner

SİİRT

Zeki Çeliker
Mehmet Nebil Oktay
Selâhattin Oran
Âdil Yaşa (İ. Ü.)

SİNOP

Hilmi Biçer
Hilmi İşgüzar
Mustafa Kaptan
Tevfik Fikret Övet

SİVAS

Enver Akova (İ.)
Vahit Bozatlı
Hüseyin Çınar
Ahmet Durakoğlu
Kadri Eroğan
Ekrem Kangal
Tevfik Koraltan
Yusuf Ziya Önder
M. Kemal Palaoğlu
Mustafa Timisi

TEKİRDAĞ

Yılmaz Alpaslan
Nedim Karahalil
Orhan Öztrak
Mustafa Sabri Sözeri

TOKAT

İsmet Hilmi Balcı
İsmail Hakkı Birler
Osman Hacıbaloğlu
Mehmet Kazova
Reşit Önder
Yusuf Ulusoy

TRABZON

Mehmet Arslantürk
Ahmet İhsan Birincioğlu
Necati Çakıroğlu
Ekrem Dikmen
Selâhattin Güven
Cevat Küçük
Mehmet Ali Oksal
Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ

Kenan Aral
Hüseyin Yenipınar

URFA

Mehmet Aksoy (İ.)
Necati Aksoy
Necmettin Cevher
Mehmet Ali Köklü
Bahri Karakeçili
Vehbi Melik (İ.)

UŞAK
Orhan Dengiz
Adil Turan
M. Fahri Uğrasızoğlu

VAN
Mehmet Emin Erdinç
Kinyas Kartal

Fuat Türkoğlu
Mehmet Salih Yıldız
(İ. Ü.)

YOZGAT
İsmail Hakkı Akdoğan
Abdullah Baştürk

İsmet Kapısız
Ahmet Celâl Sungur
Neşet Tanrıdağ

ZONGULDAK
Fuat Ak
Ahmet Nihat Akın
Hüseyin Baytürk

Bülent Ecevit
Fevzi Fırat
Ahmet Güner
Cahit Karakaş (B.)
S. Tekin Müftüoğlu
Kevni Nedimoğlu

[Açık üyelikler]

Bursa	1
Diyarbakır	1
Edirne	1
Elâzığ	1
Malatya	1
Nevşehir	1
Yekûn	6

Millet Meclisi
GÜNDEMİ

121 NCİ BİRLEŞİM

26 . 6 . 1971 Pazartesi

Saat : 15,00

I

A - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Yüksek Hâkimler Kuruluna üye seçimi

2. — Anayasa Mahkemesine üye seçimi.

B - İKİNCİ DEFA OYA KONULACAK İŞLER

× 1. — 28 . 2 . 1971 gün ve 1376 sayılı 1971 yılı Bütçe Kanununda değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi (Millet Meclisi 2/511, Cumhuriyet Senatosu 2/314) (S. Sayısı : 344)

× 2. — Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair C. Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi: 2/517; C. Senatosu 2/315) (M. Meclisi S. Sayısı : 365) (C. Senatosu S. Sayısı : 1568) (Dağıtma Tarihi : 21 . 6 . 1971)

× 3. — 27 . 7 . 1967 tarih ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesi hakkında kanun tasarısı ile, C. Senatosu Malatya Üyesi Hamdi Özer'in, Konya Milletvekili İhsan Kabadayı ve Kastamonu Milletvekili Hasan Tosyalı'nın, C. Senatosu Bursa Üyesi Saffet Ural'ın, Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın ve Sakarya Milletvekili Yaşar Bir'in 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bâzı maddelerine fıkralar eklenmesi hakkında kanun teklifleri ve Millî Savunma, Maliye ve Plân komisyonlarından seçilen 5 er üyeden kurulu 46 No.lu Geçici Komisyon raporu (1/479, 2/10, 2/128, 2/243, 2/335, 2/336) (S. Sayısı : 364) (Dağıtma tarihi : 17.6.1971)

II

SORULAR, GENSORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

III

ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞTIRILAN İŞLER

× 1. — Bursa Milletvekili Kasım Önadım'ın, Esnaf ve Sanatkârlar Sosyal Sigortalar kanunu teklifi ve Adalet, İçişleri, Ticaret, Sanayi, Çalışma ve Plân komisyonlarından seçilen 4 er üyeden kurulu 4 numaralı Geçici Komisyon raporu 2/13) (S. Sayısı : 201 e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 18 . 3 . 1971)

× 2. — Trabzon Milletvekili Ahmet Şener ve 9 arkadaşının, Türkiye Çay İşletmeleri Kurumu kanunu teklifi ve Ticaret, Maliye, Tarım ve Plân komisyonlarından seçilen 4 er üyeden kurulu 12 numaralı Geçici Komisyon raporu (2/36) (S. Sayısı : 203 ve 203 e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 15 . 5 . 1971 .

× 3. — Türkiye ile Avrupa Ekonomik topluluğu arasında bir ortaklık yaratan anlaşmaya ekli «Geçici Protokol» ün birinci maddesi uyarınca 23 Kasım 1970 tarihinde Brüksel'de imzalanmış olan katma protokol ve ekleri ile malî protokol, Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu yetki alanına giren maddelerle ilgili anlaşma ve son senetin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı ve Gümrük ve Tekel, Maliye, Dışişleri ve Plân komisyonlarından 6 şar üyeden kurulu 2 No. lu Geçici Komisyon raporu (1/406) (S. Sayısı : 331) (Dağıtma tarihi : 7 . 6 . 1971)

IV

A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLEN İŞLER

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

1. — Uşak Milletvekili M. Fahri Uğrasızoğlu'nun, Millet Meclisi İçtüzüğünün 195 ve 196 ncı maddelerinin değiştirilmesine dair tüzük teklifi ve gündeme alınmasına dair önergesi. (2/199, 4/155)

2. — Eski Siirt Milletvekili Süreyya Öner, eski Amasya Milletvekili Reşat Arpacıoğlu, es-

ki Diyarbakır Milletvekili Hilmi Güldoğan ve İstanbul Milletvekili İlhami Sancar'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 12 . 3 . 1964 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 1316 sayılı Kararının Genel Kurulda görüşülmesine dair önergeleri ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (Millet Meclisi 5/3; Cumhuriyet Senatosu 4/66) (Millet Meclisi S. Sayısı : 171 ve 171 e 1 nci ek, Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 442) (Dağıtma tarihi : 10.5.1971)

3. — Eski Amasya Milletvekili Nevzat Şener'in, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 1 .7 . 1963 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 399 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (Millet Meclisi 5/2; Cumhuriyet Senatosu 4/68) (Millet Meclisi S. Sayısı : 172 ve 172 ye 1 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 523) (Dağıtma tarihi : 10 . 5 . 1971)

4. — Eski Mardin Milletvekili Talât Oğuz'un, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 30 . 4. 1964 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 1494 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (Millet Meclisi 5/4; Cumhuriyet Senatosu 4/69) (Millet Meclisi S. Sayısı : 173 ve 173 e 1 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 522) (Dağıtma tarihi : 10 . 5. 1971)

5. — Cumhuriyet Senatosu Tabiî Üyesi Vehbi Ersü ve 3 arkadaşının, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun, 22 . 5 . 1961 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 2538 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (Millet Meclisi : 5/6; Cumhuriyet Senatosu : 4/74) (Millet Meclisi S. Sayısı : 174 ve 174 e 1 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 784, 784 e 1 nci ve 2 nci ek) (Dağıtma tarihi : 10 . 5 . 1971)

6. — İzmir Milletvekili İhsan Gürsan'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 9 . 7 . 1965 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 3659 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (Millet Meclisi : 5/5; Cumhuriyet Senatosu : 4/76) (Millet Meclisi S. Sayısı : 175 ve 175 e 1 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 898) (Dağıtma tarihi : 10 . 5 . 1971)

7. — İçel Milletvekili Celâl Kargılı, Ankara Milletvekili Suna Tural ile Sinop Milletvekili Hilmi İşgüzar ve Kocaeli Milletvekili Vehbi Engiz'in Genel af kanunu teklifleri ve Adalet Komisyonu raporu (2/383, 2/439, 2/482) (S. Sayısı : 353) (Dağıtma tarihi : 15.6.1971)

8. — T. B. M. Meclisi Saymanlığının Mart, Nisan, Mayıs 1971 ayları hesaplarına ait Meclis Hesapları İnceleme Komisyonu raporu (5/16) (S. Sayısı : 357) (Dağıtma tarihi : 16.6.1971)

9. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin, Türk Kanunu Medenisinin 485 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/9) (S. Sayısı : 360) (Dağıtma tarihi : 16 . 6 . 1971)

10. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in Avukatlık Kanununun 7 nci maddesinin kaldırılması ve 114 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/284) (S. Sayısı : 359) (Dağıtma tarihi : 16.6.1971)

11. — 654 sayılı Toplum zabıtası kurulması hakkında Kanunun 1 ve 3 ncü maddelerinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı hakkında C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve C. Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Plân Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/78, C. Senatosu 1/1214) (M. Meclisi S. Sayısı: 27 ye 2 nci ek, C. Senatosu S. Sayısı : 1570) (Dağıtma tarihi : 16.6.1971)

12. — Kastamonu Milletvekili Sabri Keskin ve 2 arkadaşının, 6831 sayılı Orman Kanununa bir madde eklenmesine dair kanun teklifi hakkında C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve C. Senatosunca yapılan değişiklik hakkında M. Meclisi Orman Komisyonu raporu (M. Meclisi 2/22, C. Senatosu 2/294) (M. Meclisi S. Sayısı : 108 e 1 nci ek, C. Senatosu S. Sayısı : 1148) (Dağıtma tarihi : 16.6.1971)

13. — Burdur Milletvekili Mehmet Özbey'in, eşinden beş sene ayrı kalan karı kocanın ayrılması hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/423) (S. Sayısı : 361) (Dağıtma tarihi : 16.6.1971)

14. — Nevşehir Milletvekili Esat Kıratlıoğlu ve 15 arkadaşının, Mehmet Tevfikoğlu Haticeden doğma 1339 doğumlu Nevşehir Yenimahalle 10 hanede kayıtlı Mustafa Parmaksız'ın affı hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu ra-

poru (2/196) (S. Sayısı : 161 e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 21 . 6 . 1971)

15. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldan'ın, Türk Ceza Kanununun, değişik 449 ncu maddesinin 2 nci bendinin tadili hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/449) (S. Sayısı : 366) (Dağıtma tarihi : 21 . 6 . 1971)

16. — Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal ve 19 arkadaşının, Devlet memurlarının disiplin cezalarının affına dair kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu. (2/135) (S. Sayısı : 367) (Dağıtma tarihi : 21 . 6 . 1971)

17. — Burdur Milletvekili Mehmet Özbey'in, Türk Ceza Kanununun 455 nci maddesinin 1 nci fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/112) (S. Sayısı : 368) (Dağıtma tarihi : 21 . 6 . 1971)

18. — Burdur Milletvekili Mehmet Özbey'in, Türkiye'de sabotaj yapanların ölüm cezası ile cezalandırılmaları hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/427) (S. Sayısı : 369) (Dağıtma tarihi : 21 . 6 . 1971)

19. — Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Arslan Bora'nın, Türk Ceza Kanununun 480 nci maddesine son fıkra olarak bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/155) (S. Sayısı : 370) (Dağıtma tarihi : 21 . 6 . 1971)

20. — 31 . 7 . 1970 gün ve 1322 sayılı Genel Kadro Kanununa ekli (2) sayılı cetvelin kaldırılarak yerine bu kanuna ekli (2) sayılı cetvelin konulması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi 1/445; C. Senatosu 1/1223) (M. Meclisi S. Sayısı : 371) C. Senatosu S. Sayısı : 1578) (Dağıtma tarihi : 21 . 6 . 1971)

V

İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

B - BİRİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

1. — 1076 sayılı Yedek Subay ve yedek askerî memurlar Kanununun 3 ncü maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna geçici maddeler ilâvesine dair 97 sayılı Kanuna geçici bir madde ile 1076 sayılı Kanunun 97 sayılı Kanunla değişik 3 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun tasarıları ve Millî Savunma Komisyonu raporu (1/27, 1/248) (S. Sayısı : 246) (Dağıtma tarihi : 28.1.1971)

2. — Kırklareli Milletvekili Mehmet Atagün'ün, 44 sayılı Anayasa Mahkemesinin kuruluş ve yargılama usulleri hakkındaki Kanunun 38 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/489) (S. Sayısı : 304) (Dağıtma tarihi : 8 . 3 . 1971)

3. — Bursa Milletvekili Kasım Önadım'ın, çırak, kalfa ve ustalık kanun teklifi ve Sanayi, Ticaret, Adalet, Millî Eğitim, Çalışma ve Plân komisyonlarından seçilen 4 er üyeden kurulu 5 No. lu Geçici Komisyon raporu (2/14) (S. Sayısı : 126 ve 126 ya 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 10 . 3 . 1971)

4. — Asayişe müessir bâzı fiillerin önlenmesi hakkında kanun tasarısı ve İçişleri Komisyonu raporu (1/80) (S. Sayısı : 123 ve 123 e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 15 . 3 . 1971)

5. — Maraş Milletvekili M. Zekeriya Kürşad'ın ve Maraş Milletvekili İbrahim Öztürk'ün, Maraş ilinin adının Kahraman Maraş olarak değiştirilmesine dair kanun teklifleri ve İçişleri Komisyonu raporu (2/162, 2/163) (S. Sayısı : 192 ve 192 ye 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 15 . 3 . 1971)

× 6. — Bursa Milletvekili Kasım Önadım'ın, 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkârlar Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve bâzı maddelerine fıkralar eklenmesine dair kanun teklifi ve Adalet, İçişleri, Ticaret, Sanayi ve Plân komisyonlarından seçilen 3 er üyeden kurulu 6 numaralı Geçici Komisyon raporu (2/15) (S. Sayısı : 136 ya 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 18 . 3 . 1971)

7. — İstanbul Milletvekili Nuri Eroğan'ın, yasama ve yürütme organlarında görev alanların mal bildiriminde bulunmaları hakkında kanun teklifi ve İstanbul Milletvekili Nuri Eroğan'ın önergesi (2/297) (S. Sayısı : 306) (Dağıtma tarihi : 24.3.1971)

× 8. — Mardin Milletvekili Şevki Altındağ ve 14 arkadaşının, Çiftçi mallarının korunması hakkında kanun teklifi ve Afyon Karahisar Milletvekili Süleyman Mutlu'nun önergesi (2/171) (S. Sayısı : 307) (Dağıtma tarihi : 25 . 3 . 1971)

× 9. — Noterlik kanunu tasarısı ve Çalışma Adalet, Maliye ve Plân komisyonlarından seçilen 4 er üyeden kurulu 9 numaralı Geçici Komisyon raporu (1/92) (S. Sayısı : 130 ve 130 a 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 17 . 4 . 1971)

10. — Kayseri Milletvekili Enver Turgut ve 8 arkadaşının, 17 . 7 . 1967 tarihli 506 sayılı Kanunun 123 ncü maddesinin 2 ve 3 ncü fıkrasının kaldırılması ve bir fıkra eklenmesi ile İzmir Milletvekili Burhanettin Asutay ve 4 arkadaşının, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 123 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifleri ve Çalışma ve Plân komisyonlarından 8 er üyeden kurulu 41 numaralı Geçici Komisyon raporu (2/496, 2/323) (S. Sayısı : 310) (Dağıtma tarihi : 27 . 4 . 1971)

× 11. — Köy İşleri Bakanlığı Kuruluş ve görevleri hakkında kanun tasarısı ve Köy İşleri ve Plân komisyonlarından 8 er üyeden kurulu 19 nolu Geçici Komisyon raporu (1/310) (S. Sayısı : 311) (Dağıtma tarihi : 29 . 4 . 1971)

12. — 45 sayılı Yüksek Hâkimler Kurulu Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine, 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin tadil ve ekleri ile Adalet Bakanlığı bölümüne kadro eklenmesi hakkında kanun tasarısı ve Adalet ve Plân komisyonları raporları (1/185) (S. Sayısı : 212 ve 212 ye 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 3 . 5 . 1971)

13. — 6785 sayılı İmar Kanununda bâzı değişiklikler yapılması hakkında kanun tasarısı ile İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Millî kıyılar kanunu teklifi ve İmar ve İskân, İçişleri ve Plân komisyonlarından 5 er üye seçilerek kurulan 7 numaralı Geçici Komisyon raporu (1/161, 2/294) (S. Sayısı : 137 ve 137 ye 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 5 . 5 . 1971)

14. — Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker ile Ankara Milletvekili M. Kemal Yılmaz'ın, Şehit Komando eri Mevlût Meriç'in annesine, eşine ve çocuğuna vatani hizmet tertibinden aylık bağlanmasına dair kanun teklifi ile Ankara Milletvekili M. Kemal Yılmaz'ın önergesi (2/503) (S. Sayısı : 316) (Dağıtma tarihi : 11 . 5 . 1971)

15. — Türk Silâhlı Kuvvetlerinde astsubay nasbedilenlere giyecek ve teçhizat verilmesi hakkında kanun tasarısı ile Trabzon Milletvekili Ahmet Şener ve 3 arkadaşının, muvazzaf astsubaylara verilecek elbise ve teçhizat hakkında kanun teklifi ve İçişleri, Millî Savunma ve Plân komisyonları raporları (1/269, 2/376) (S. Sayısı : 318) (Dağıtma tarihi : 14.5.1971)

16. — Harb Okulları kanunu tasarısı ile İstanbul Milletvekili İlhami Sancar ve 15 arkadaşının, Harb okulları kanunu teklifi ve Millî Savunma, Maliye ve Plân komisyonlarından seçilen 5 er üyeden kurulu 22 numaralı Geçici Komisyon raporu (1/160, 2/142) (S. Sayısı : 323) (Dağıtma tarihi : 20 . 5 . 1971)

17. — Harb Akademileri kanunu tasarısı ve İstanbul Milletvekili İlhami Sancar ile 15 arkadaşının, Harb Akademileri kanun teklifi ve Maliye, Millî Savunma ve Plân komisyonlarından seçilen 5 er üyeden kurulu 22 numaralı Geçici Komisyon raporu (1/159, 2/143) (S. Sayısı : 328) (Dağıtma tarihi : 25 . 5 . 1971)

18. — İstanbul Milletvekili Eşref Derinçay ve Kâzım Özeke ve İzmir Milletvekili Burhanettin Asutay ve 6 arkadaşı ile Denizli Milletvekili Hasan Korkmazcan ve 7 arkadaşının, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun, 1186 sayılı Kanunla değiştirilen, 78 nci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun teklifleri ve Çalışma ve Plân komisyonlarından 8 er üyeden kurulu 41 numaralı Geçici Komisyon raporu (2/463, 2/487, 2/512) (S. Sayısı : 337) (Dağıtma tarihi : 2 . 6 . 1971)

× 19. — Gümrük kanunu tasarısı ve Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Mebrure Aksoley ve 10 arkadaşının, hastaların memleket içinde bulamadıkları ilâçları dış memleketlerden getirtmeleri ve dış memleketlerden getirtecekleri ilâçlar için yapılacak işlemler hakkında ve Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Mebrure Aksoley'in, 474 sayılı Kanuna ekli Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 87.11 tarife No. lu bölümünün değiştirilmesi hakkında kanun teklifleri ve Ticaret, Sanayi, Millî Savunma, Ulaştırma, Adalet, Maliye, Gümrük ve Tekel, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân komisyonlarından seçilen 3 er üyeden kurulu 16 numaralı Geçici Komisyon raporu (1/155, 2/43, 2/210) (S. Sayısı : 162 ye 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 4 . 6 . 1971)

20. — 5 . 9 . 1963 tarihli ve 326 sayılı Kanunun geçici 1 nci maddesinin değiştirilmesi

hakkında kanun tasarısı ile Konya Milletvekili İhsan Kabadayı ve 5 arkadaşının, Sakarya Milletvekili Hayretin Uysal ve 17 arkadaşının, İstanbul Milletvekili Hüseyin Dolun'un, Cumhuriyet Senatosu Denizli Üyesi Hüseyin Atmaca ve 5 arkadaşının, Cumhuriyet Senatosu Malatya Üyesi Hamdi Özer'in aynı mahiyetteki kanun teklifleri ve Maliye, Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/366, 2/24, 2/81, 2/209, 2/280, 2/420) (S. Sayısı : 340) (Dağıtma tarihi : 8 . 6 . 1971)

21. — 14. — 7 . 1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa 14 . 8 . 1970 tarih ve 1327 sayılı Kanunla eklenen ek geçici 5 nci maddenin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ve Plân Komisyonu raporu (1/485) (S. Sayısı : 343) (Dağıtma tarihi : 11 . 6 . 1971)

22. — 3829 sayılı Devlet Konservatuvarı hakkında Kanuna bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/469) (S. Sayısı : 345) (Dağıtma tarihi : 15 . 6 . 1971)

23. — Edirne'nin Lalapaşa ilçesi Çömlekpınar köyü hane 1, cilt 5, sayfa 1 de nüfusa kayıtlı Osmanoğlu, Nazmiye'den doğma 22.1.1937 doğumlu Mehmet Yama ile aynı nüfusa kayıtlı Emin kızı, Fatma'dan doğma 1928 doğumlu Zehra Yama'nın ölüm cezalarına çarptırılmaları hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/43) (S. Sayısı : 346) (Dağıtma tarihi : 15 . 6 . 1971)

24. — Kastamonu iline bağlı Daday ilçesinin Uyukören köyü hane 9, cilt 5 ve sayfa 391 numarasında nüfusa kayıtlı Mehmetoğlu, Necibe'den doğma 15 . 3 . 1943 doğumlu Hüseyin Ören'in ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/48) (S. Sayısı : 347) (Dağıtma tarihi : 16 . 6 . 1971)

25. — Boğazlıyan ilçesine bağlı Yeni Fakılı Bucağı Yiğitler köyünün 15 hanesinde nüfusa kayıtlı Döndü Şahin'den doğma Mehmet Ali oğlu 2 . 1 . 1950 doğumlu Sırcalı köyünde oturur Hüseyin Şahin'in ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/290) (S. Sayısı : 348) (Dağıtma tarihi : 16 . 6 . 1971)

26. — Artvin ilinin Şavşat ilçesinin merkeze bağlı Kireçli köyünün 52 nci hane, 8 nci cilt ve 146 sayfasında nüfusa kayıtlı Mehmetoğlu, Güneş'ten doğma 4 . 2 . 1944 doğumlu Alim Gümüş'ün ölüm cezasına çarptırılmasına dair Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/53) (S. Sayısı : 349) (Dağıtma tarihi : 15 . 6 . 1971)

27. — Kastamonu iline bağlı Devrekâni ilçesinin Contay köyü, hane 4, cilt 23, sayfa 11 de nüfusa kayıtlı Hüseyinoğlu Fikriye'den doğma 4 . 3 . 1944 doğumlu Süleyman Çelik'in ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/489) (S. Sayısı : 350) (Dağıtma tarihi : 15.6.1971)

28. — Zile ilçesinin İğdir nahiyesi Büyük Aköz köyü hane 20, cilt 35, sayfa 73 te nüfusa kayıtlı Alioğlu, Hanım'dan doğma 1935 doğumlu Abidin Demirbağ'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/417) (S. Sayısı : 351) (Dağıtma tarihi : 15 . 6 . 1971)

29. — İstanbul ilinin Sarıyer ilçesi, Büyükdere Dedekorkut sokak, hane 313, cilt 37 ve sayfa 11 de nüfusa kayıtlı Saffetoğlu Havva'dan doğma 8.6.1943 doğumlu Selâmi Kodal'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/49) (S. Sayısı : 352) (Dağıtma tarihi : 15 . 6 . 1971)

30. — Aykut Alpergün'ün, Özel affına dair kanun tasarısı ve Adalet Komisyonu raporu (1/375) (S. Sayısı : 356) (Dağıtma tarihi : 16 . 6 . 1971)

× 31. — Afyon Milletvekili Rıza Çerçel ve Hatay Milletvekili Hüsnü Özkan'ın, Millî Hava Sanayiimizin kurulması maksadiyle Türk Hava Kuvvetlerinin güçlendirilmesine katılma payı hakkında kanun teklifi ve Millî Savunma, İçişleri, Maliye ve Plân komisyonlarından seçilen 4 er üyeden kurulu 45 No.lu Geçici Komisyon raporu (2/462) (S. Sayısı : 354) (Dağıtma tarihi : 16.6.1971)

32. — İbrahim Recep Ayışık'ın cezasının affına dair kanun tasarısı ve Adalet Komisyonu ra-

poru (1/369) (S. Sayısı : 355) (Dağıtma tarihi : 16.6.1971)

× 33. — Genel nüfus yazımı kanunu tasarısı ve Adalet, İçişleri, Dışişleri ve Plân komisyonlarından seçilen 3 er üyeden kurulu 30 No.lu Geçici Komisyon raporu (1/86) (S. Sayısı : 358) (Dağıtma tarihi : 16.6.1971)

34. — Nevşehir Milletvekili Esat Kıratlıoğlu ve 9 arkadaşının, Türkiye Jeologlar odası kanunu teklifi ve Adalet, Enerji ve Tabiî Kaynaklar ve Plân komisyonları raporları (2/197) (S. Sayısı : 362) (Dağıtma tarihi : 21 . 6 . 1971)

× 35. — Nüfus kanunu tasarısı ve Dışişleri, Adalet, İçişleri ve Plân komisyonlarından seçilen 3 er üyeden kurulu 30 numaralı Geçici Komisyon raporu (1/93) (S. Sayısı : 363) (Dağıtma tarihi : 21 . 6 . 1971)